

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM RESEARCH

CONGRESS ABSTRACT BOOK BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

15th – 17th May 2025 Bitlis, Türkiye

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

9. ULUSLARARASI BATI ASYA TURİZM ARAŞTIRMALARI KONGRESİ 15 – 17 Mayıs 2025 Bitlis, TÜRKİYE

Düzenleyen Kurumlar

Bitlis Eren Üniversitesi
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Editörler

Doç. Dr. Fatih ADIGÜZEL
Öğr. Gör. Özge KORKMAZ
Arş. Gör. Yusuf Metehan METE

İletişim e-mail:

info@iwact.org

Web: www.iwact.org

Baskı Bilgileri

Baskı Yılı: Temmuz, 2025

e-ISBN: 978-605-74216-5-4

Kitaptaki bilgilerin her türlü sorumluluğu yazarına aittir

Bitlis Eren Üniversitesi Yayınları

Bu kitap, 9. Uluslararası Batı Asya Turizm Araştırmaları Kongresi kapsamında yayımlanmıştır. Bu kitapta yer alan bildiri özetleri yazarların kendi düşüncelerini yansıtır ve yasal sorumluluk kendilerine aittir.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

KONGRE KURULLARI

Onur Kurulu

Prof. Dr. Necmettin ELMASTAŞ
Prof. Dr. Hamdullah ŞEVLİ

Bitlis Eren Üniversitesi Rektörü, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü, Türkiye

Davetli Konuşmacılar

Prof. Dr. Mesut DOĞAN
Dr. Elizabeth 'BESS' PERRY
Dr. Pasha GULUZADE
Dr. Artur GLUCHOWSKI
Dr. Ali Selçuk CAN

İstanbul Üniversitesi
Michigan State University
Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi
Warsaw University of Life Sciences
University of Portsmouth

Düzenleme Kurulu

Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Faruk ALAEDDİNOĞLU
Doç. Dr. Fatih ADIGÜZEL

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye

Düzenleme Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Adnan ALKAN
Doç. Dr. Ozan ATSIZ
Doç. Dr. Hacer ARSLAN KALAY
Doç. Dr. Sağbetullah Meriç
Doç. Dr. Emine CİHANGİR
Doç. Dr. Sedat ŞAHİN
Doç. Dr. Songül DÜZ ÖZER
Doç. Dr. Reşat ARICA
Doç. Dr. Gökhan YILMAZ
Dr. Öğr. Üyesi. Burcu TURAN TORUN
Dr. Öğr. Üyesi Aşır Yüksel KAYA
Dr. Öğr. Üyesi Caner GÜÇLÜ
Dr. Öğr. Üyesi Nurullah Cihan AĞBAY
Dr. Öğr. Üyesi Cesim BEHREMEN
Dr. Öğr. Üyesi Umut GÜLERYÜZ
Dr. Öğr. Üyesi Suat ÖZDAĞ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Batman Üniversitesi, Türkiye
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Fırat Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah KÖSEOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Erkan DENK
Öğr. Gör. Özge KORKMAZ
Öğr. Gör. İhsan KIZMAZ
Öğr. Gör. Ahmet ÖZKAN
Öğr. Gör. Bilal VURAL

Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye

Sekreteryä

Öğr. Gör. Alperen ÇİÇEK
Öğr. Gör. Aslı DENİZ ADIGÜZEL
Öğr. Gör. Osman KESKİN
Öğr. Gör. Doğu Can GÜLER
Arş. Gör. Eda YAYLA
Arş. Gör. Cennet Nergis TAŞKESEN
Arş. Gör. Yusuf Metehan METE
Arş. Gör. Berna AYDIN
Arş. Gör. Serkan ROL
Arş. Gör. Asef SUBAŞI
İsmail DOĞAN

Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye

Bilim Kurulu

Dr. A. Celil ÇAKICI
Dr. Abdullah KARAMAN
Dr. Abdülmenaf TURAN
Dr. Abdulkadir ÇORBACI
Dr. Adnan TÜRKSOY
Dr. Agustin Santana TALAVERA
Dr. AhmadReza SHEIKHİ
Dr. Ahmet Akın AKSU
Dr. Ahmet AKTAŞ
Dr. Ahmet ÇAVUŞ
Dr. Ahmet ERDEM
Dr. Aija VAN DER STEİNA
Dr. Akhtem A. DZHELİLOV
Dr. Alan MARVELL
Dr. Alastair M. MORRISON
Dr. Aleksander PANASIUK
Dr. Alessio CAVICCHI
Dr. Ali ÖZÇAĞLAR
Dr. Ali YAYLI

Mersin Üniversitesi, Türkiye
Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Batman Üniversitesi, Türkiye
Ege Üniversitesi, Türkiye
Universidad de La Laguna, İspanya
Narxoz Üniversitesi, Kazakistan
Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Kapadokya Üniversitesi, Türkiye
Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Harran Üniversitesi, Türkiye
University of Latvia, Letonya
Crimean Business Institute, Ukrayna
University of Gloucestershire, İngiltere
Purdue University, ABD
Jagiellonian University, Polonya
University of Macerata, İtalya
Karabük Üniversitesi, Türkiye
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Dr. Alpaslan ALİAĞAOĞLU
Dr. Arzu KILIÇLAR
Dr. Asım SALDAMLI
Dr. Aslı Özge ÖZGEN ÇİĞDEMLİ
Dr. Atılhan NAKTİYOK
Dr. Atila YÜKSEL
Dr. Atilla DURMUŞ
Dr. Attila AKBABA
Dr. Ayşe BAŞ COLLINS
Dr. Ayşe ŞAHİN YILMAZ
Dr. Azize HASSAN
Dr. Bahar TANER
Dr. Bahattin ÖZDEMİR
Dr. Barış ERDEM
Dr. Bayram ŞAHİN
Dr. Bekir EŞİTTİ
Dr. Beykan ÇİZEL
Dr. Bilgehan GÜLCAN
Dr. Brian CHALKLEY
Dr. Burak ARZOVA
Dr. Burcu Selin YILMAZ
Dr. Burcu TURAN TORUN
Dr. C. Gazi UÇKUN
Dr. Cafer TOPALOĞLU
Dr. Catalina SITNIKOV
Dr. Cevdet AVCIKURT
Dr. Cihan ÇOBANOĞLU
Dr. Çağdaş ERTAŞ
Dr. Çetin AKKUŞ
Dr. Corinna Del Bianco
Dr. David SIMM
Dr. Derman KÜÇÜKALTAN
Dr. Dilek DÖNMEZ POLAT
Dr. Dimitrios BUHALIS
Dr. Doğan GÜRİSOY
Dr. Doğan TUNCER
Dr. Düriye BOZOK
Dr. Ebru GÖZÜKARA
Dr. Ebru GÜNLÜ KÜÇÜKALTAN
Dr. Ekrem TUFAN
Dr. Eleni Tourna
Dr. Emine CİHANGİR

Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkiye
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Türkiye
Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye
Bilkent Üniversitesi, Türkiye
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Mersin Üniversitesi, Türkiye
Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Plymouth University, İngiltere
Marmara Üniversitesi, Türkiye
Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
University of Craiova, Romanya
Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
University of South Florida Sarasota-Manatee (USFSM)
Şırnak Üniversitesi, Türkiye
Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Politecnico di Milano, İtalya
Bath Spa University
İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Bournemouth University, İngiltere
Washington State University, ABD
Başkent Üniversitesi, Türkiye
Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
İstanbul Arel Üniversitesi, Türkiye
Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
University of West Attica, Yunanistan
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Dr. Emma WHITTLESEA	Griffith University, Avustralya
Dr. Emrah ÖZKUL	Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Emre GÜLER	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Enrico D. G. Nicosia	University of Messina, İtalya
Dr. Erdoğan KAYGIN	Kafkas Üniversitesi, Türkiye
Dr. Erol DURAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Dr. Esra Güzel ERDOĞAN ULUHAN	Marmara Üniversitesi, Türkiye
Dr. F. Oben ÜRÜ	İstanbul Arel Üniversitesi, Türkiye
Dr. Faruk ALAEDDİNOĞLU	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Dr. Ferah ÖZKÖK	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Dr. Feridun DUMAN	Batman Üniversitesi, Türkiye
Dr. Fevzi OKUMUŞ	University of Central Florida, ABD
Dr. Filiz ÇAKIR ZEYTİNOĞLU	Marmara Üniversitesi, Türkiye
Dr. Fisun YÜKSEL	Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Dr. Fügen DURLU ÖZKAYA	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Füsun BAYKAL	Ege Üniversitesi, Türkiye
Dr. Füsun İSTANBULLU DİNÇER	İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Dr. Giorgi Bregadze	The University of Georgia, Gürcistan
Dr. Gökalg Nuri SELÇUK	Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Dr. Gökhan KADIRHAN	Şırnak Üniversitesi, Türkiye
Dr. Gözde EMEKLİ	Ege Üniversitesi, Türkiye
Dr. Hacer Arslan Kalay	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Dr. Haktan Erdoğan EKİZ	King Abdul Aziz University, Suudi Arabistan
Dr. Hasan KILIÇ	Doğu Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Dr. Hüseyin ÇEKEN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Dr. İbrahim BİRKAN	Atılım Üniversitesi, Türkiye
Dr. İbrahim YILMAZ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkiye
Dr. İclal ATTİLA	Marmara Üniversitesi, Türkiye
Dr. İge PIRNAR	Yaşar Üniversitesi, Türkiye
Dr. İsmail KERVANKIRAN	Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Dr. İhsan BULUT	Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Dr. İrfan YAZICIOĞLU	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Dr. İsmail KIZILIRMAK	İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Dr. Jennifer HILL	University of West of the England, İngiltere
Dr. John T. BOWEN	University of Houston, ABD
Dr. Jose Antonio C. SANTOS	University of Algarve, Portekiz
Dr. Kemal BİRDİR	Mersin Üniversitesi, Türkiye
Dr. Kurban ÜNLÜÖNEN	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Kurtuluş KARAMUSTAFA	Erciyes Üniversitesi, Türkiye
Dr. Kutay OKTAY	Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Kübra CİHANGİR ÇAMUR	Gazi Üniversitesi, Türkiye
Dr. Larisa MISTREAN	Academy of Economic Studies of Moldova, Moldova

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Dr. Levent ALTINAY
Dr. Levent Selman GÖKTAŞ
Dr. Lütfullah Sadi TOPRAK
Dr. Mahmut DEMİR
Dr. Mahmut BARAKAZI
Dr. Manuel ANTÓNIO BRITES
SALGADO
Dr. Maria DOLORES ALVAREZ
Dr. Martin HAIGH
Dr. Martin MOWFORTH
Dr. Mehmet AYGÜN
Dr. Mehmet Emre GÜLER
Dr. Mehmet Oğuzhan İLBAN
Dr. Mehmet SARIŞIK
Dr. Mehmet SOMUNCU
Dr. Mehmet ŞEREMET
Dr. Mehmet YEŞİLTaş
Dr. Mehmet ZAMAN
Dr. Meltem ALTINAY ÖZDEMİR
Dr. Mert UYDACI
Dr. Meryem AKOĞLAN KOZAK
Dr. Meryem SAMIRKAŞ KOMŞU
Dr. Mirela CRISTEA
Dr. Mithat Zeki DİNÇER
Dr. Muhammet Kesgin
Dr. Muharrem TUNA
Dr. Muhsin HALİS
Dr. Murat AKSU
Dr. Murat DOĞDUBAY
Dr. Murat ÇUHADAR
Dr. Murat GÜMÜŞ
Dr. Mustafa BOZ
Dr. Mustafa MUTLUER
Dr. Mustafa TEPECİ
Dr. Muzaffer UYSAL
Dr. Nazir Sarfraz
Dr. Nazmi KOZAK
Dr. Nazmiye ERDOĞAN
Dr. Nedim YÜZBAŞIOĞLU
Dr. Neşe COŞKUN
Dr. Nuray TÜRKER
Dr. Nurhan KESKİN

Oxford Brookes University
Harran Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Harran Üniversitesi, Türkiye

Instituto Politécnico da Guarda, Portekiz
Boğaziçi Üniversitesi, Türkiye
Oxford Brookes University
Plymouth University, İngiltere
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye
Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Ankara Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Türkiye
Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Marmara Üniversitesi, Türkiye
Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Mersin Üniversitesi, Türkiye
University of Craiova, Romania
İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Rochester Institute of Technology, Amerika
Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Batman Üniversitesi, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Ege Üniversitesi, Türkiye
Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
University of Massachusetts, ABD
Bicocca Milano University, İtalya
Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Başkent Üniversitesi, Türkiye
Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Karabük Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Dr. Nurten ÇEKAL
Dr. Oğuz DİKER
Dr. Oğuz TÜRKAY
Dr. Okan YAŞAR
Dr. Okan ÇOLAK
Dr. Oktay EMİR
Dr. Olimpia BAN
Dr. Orhan AKOVA
Dr. Orhan BATMAN
Dr. Orhan İÇÖZ
Dr. Osman Avşar KURGUN
Dr. Osman Eralp ÇOLAKOĞLU
Dr. Osman M. KARATEPE
Dr. Osman N. ÖZDOĞAN
Dr. Ozan BAHAR
Dr. Öcal USTA
Dr. Ömer ÇOBAN
Dr. Önder MET
Dr. Özcan YAĞCI
Dr. Özkan TÜTÜNCÜ
Dr. Öznur BOZKURT
Dr. Pelin KANTEN
Dr. Raul Garcia
Dr. Pramod Pathak
Dr. Rıdvan YURTSEVEN
Dr. Robert GOVERS
Dr. Rüya EHTİYAR
Dr. Sağbetullah MERİÇ
Dr. Said KINGIR
Dr. Salih KUŞLUVAN
Dr. Saliha KODAY
Dr. Sanar Muhyaddin
Dr. Sanem ŞEHRİBANOĞLU
Dr. Sedat ÇELİK
Dr. Sedat ŞAHİN
Dr. Selma MEYDAN UYGUR
Dr. Semra Günay AKTAŞ
Dr. Serhat HARMAN
Dr. Serkan DOĞANAY
Dr. Sevcan YILDIZ
Dr. Sevgi ÖZTÜRK
Dr. Sheela AGARWAL

Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Harran Üniversitesi, Türkiye
Anadolu Üniversitesi, Türkiye
University of Oradea, Romanya
İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Yaşar Üniversitesi, Türkiye
Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doğu Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
İstanbul Kent Üniversitesi, Türkiye
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkiye
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan
Başkent Üniversitesi, Türkiye
Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Düzce Üniversitesi, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
ESHTE, Portekiz
Indian School of Mines, Hindistan
Ataşehir Adıgüzel Üniversitesi, Türkiye
University of Leuven, Belçika
Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Türkiye
Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Wrexham Glyndwr University, İngiltere
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Şırnak Üniversitesi, Türkiye
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Mardin Artuklu Üniversitesi, Türkiye
Giresun Üniversitesi, Türkiye
Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Plymouth Business School, İngiltere

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Dr. Simon Caruana	Institute of Tourism Studies - ITS, Malta
Dr. Songül ÖZER	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Dr. Stanislav IVANOV	Varna University of Management, Bulgaristan
Dr. Suna DOĞANER	İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Dr. Şenol ÇAVUŞ	Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Dr. Şeyhmus BALOĞLU	University of Nevada, Las Vegas, ABD
Dr. Şule AYDIN	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Tony L. HENTHORNE	University of Nevada, Las Vegas, ABD
Dr. Tuba TÜRKMENDAĞ	Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Dr. Tülay GÜZEL	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Dr. Umut AVCI	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Dr. Üzeyir KEMENT	Ordu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Ülker CAN	Batman Üniversitesi, Türkiye
Dr. Ünsal BEKDEMİR	Giresun Üniversitesi, Türkiye
Dr. Veneta HRISTOVA	University of Veliko Tarnovo, Bulgaristan
Dr. Volkan GENÇ	Batman Üniversitesi, Türkiye
Dr. Vicky Katsoni	University of West Attica, Yunanistan
Dr. Warren EASTWOOD	University of Birmingham, İngiltere
Dr. Yaşar SARI	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Dr. Yılmaz AKGÜNDÜZ	Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Dr. Yusuf BAYRAKTAR	Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Dr. Yüksel EKİNCİ	University of Portsmouth, İngiltere
Dr. Yüksel ÖZTÜRK	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Zafer ÖTER	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye
Dr. Zafer TÜRKMENDAĞ	Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Dr. Zeynep ASLAN	Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Dr. Zuhale AKSAKALLI BAYRAKTAR	Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Dr. Zurab Chkhaidze	Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Gürcistan
Lect. Serkan UZUNOĞULLARI	University of Sunderland, İngiltere
PhD.c Darina Khubaevi	The University of Georgia, Gürcistan
PhD.c Khatia Vashakmadze	The University of Georgia, Gürcistan
Irma Nuralovi	University of Georgia, Gürcistan

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

İÇİNDEKİLER

KONGRE KURULLARI	i
Onur Kurulu	
Davetli Konuşmacılar	
Düzenleme Kurulu	
Düzenleme Kurulu Başkanı	i
Düzenleme Kurulu Üyeleri	
Sekreteryası	
Bilim Kurulu	
ALMERIA CULTURAL HERITAGE ROUTES, IN THE SOUTH OF SPAIN	1
Dr. María Dolores CASTELLON-PEREZ	
VAN GÖLÜ EKSPRESİ: İÇSEL VE DIŞSAL UNSURLARIN ORTAYA ÇIKARILMASINA YÖNELİK NİTEL BİR BAKIŞ AÇISI	2
Dr. Mustafa Said KOCABIYIK, Dr. Öğr. Üyesi Yenal YAĞMUR	
ADIYAMAN'IN İNANÇ TURİZMİ POTANSİYELİNİN SWOT ANALİZİ	3
Öğr. Gör. Dr. Güray KARACIL	
COĞRAFİ BİR DEĞER OLARAK GÜZELCEHİSAR LAV SÜTUNLARI (BARTIN)	5
Dr. Öğr. Üyesi NURCAN AVŞİN, Arş. Gör. HASAN SAYIN	
RESTORAN İŞLETMELERİNDE ETİK LİDERLİK DAVRANIŞLARININ ÇALIŞAN UYUM PERFORMANSINA ETKİSİ: ÇALIŞMA SÜRESİNİN DÜZENLEYİCİ ROLÜ	7
Selahattin DEMİRHAN, Doç. Dr. Ülker CAN	
TURİZMİN ÇEVRESEL ETKİSİ: TURİSTLERİN ÇEVRESEL SORUMLULUĞU, TUTUMLARI VE DAVRANIŞLARINA DAİR İÇGÖRÜLER	9
Dr. Öğr. Üyesi Zehra SALTİK, Oğwu DUMBI	
NEMRUT KALDERASI SKY TRAIL	11
Mesut GÜL, Erhan ÇALIŞKAN, Muhlis KAYA	
KÜLTÜREL MİRAS DENEYİMİNİN ÖZNEL İYİ OLUŞ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	13
Doç. Dr. Hacer Arslan KALAY, Prof. Dr. Faruk KALAY, Yüksek Lisans Öğrencisi Nuran ALİOĞLU	
YİYECEK-İÇECEK İŞLETMELERİNDE MUTFAK ÇALIŞANLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN SORUNLARININ İNCELENMESİ: HAKKÂRİ İLİ ÖRNEĞİ..	14
Öğr. Gör. Berfin ELMAS DEMİRALP, Dr. Öğr. Üyesi Berkant KIYKAÇ	

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

DESTİNASYON ÖNEM-MEMNUNİYET ANALİZİ BAĞLAMINDA VAN'I TERCİH EDEN İRANLI TURİSTLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	15
Emre KARACA, Doç. Dr. Mustafa DOĞAN	
TURİZM İLE ŞEKİLLENEN ŞEHİRSEL DOKU: KARASU (SAKARYA)	16
Doktora Öğrencisi Zeynep Ceylin ECER, Prof. Dr. Ayşe ÇAĞLIYAN	
BİTLİS HİZAN'DA TEK PASTOFORİON ODALI BİR GRUP KİLİSE	18
Dr. Öğr. Üyesi Yalçın KARACA, Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ŞAN, Sercan TUNTAY	
İNANÇ TURİZMİ BAĞLAMINDA BİLECİK İLİNİN POTANSİYELİNİN İNCELENMESİ	20
Doç. Dr. Sıla KARACAOĞLU	
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN TÜRKİYE'DE KIYI TURİZMİNE OLASI ETKİLERİ	21
Arş. Gör. Aytaç DURAN	
YENİLEBİLİR OTLAR TÜKETİM ALIŞKANLIĞI: BİTLİS İLİ ÖRNEĞİ	23
Dr. Öğr. Üyesi Muhabbet ÇELİK	
KÜLTÜREL MİRAS KAPSAMINDA AHLAT MÜZESİNDEKİ HAÇKARLAR.....	24
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ŞAN, Dr. Öğr. Üyesi Yalçın KARACA, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KULAZ	
WASTE MANAGEMENT CHALLENGES IN TOURIST DESTINATIONS (CASE OF İMERETİ)	26
Assoc. Prof. Izolda KHASAIA, Nano TSERTSVADZE	
YENİDEN İŞLEVLENDİRİLEN TARİHİ YAPILARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	27
Dr. Öğr. Üyesi Melahat AVŞAR	
TÜRKİYE'NİN ZEYTİN ÜRÜNÜ COĞRAFİ İŞARETLERİ ve ZEYTİNYAĞI TURİZMİ POTANSİYELİ	28
Dr. Öğr. Üyesi Erkan DENK	
GASTRONOMİ MÜZELERİNDE ZİYARETÇİ DENEYİMLERİNİN DUYGU ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ	29
Öğr. Gör. Dr. Sibel ÖZDEMİR	
LİSANS ÖĞRENCİLERİN ZİHİN HARİTASININ DEĞİŞİMİ: TURİZM COĞRAFYASI DERSİ ÖRNEĞİ	31
Doç. Dr. Hülya YİĞİT ÖZÜDOĞRU	
HASANKEYF DESTİNASYONUNDA YEREL HALKIN TAŞIMA KAPASİTESİ ALGISININ BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	33
Ercan KALKAN	

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Doç. Dr. Reşat ARICA

BAŞKONUŞ YAYLASINI YAYLA TURİZMİ VE REKREASYON AMAÇLI ZİYARET
EDENLERİN BAKIŞ AÇILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ..... 35

Prof.Dr. Emin TOROĞLU, Nurullah KILINÇ

ŞEHİR MARKALAŞMASINDA REKREASYON ALANLARININ VE AKTİVİTELERİN
YERİ: BATMAN İLİ..... 37

Doç. Dr. Abdülkadir ÇORBACI, Doç. Dr. Hasan Önal ŞEYHANLIOĞLU, Yüksek Lisans
Öğrencisi Ramazan CENGİZHAN

iPAD LiDAR SENSÖRÜ KULLANILARAK TRAFİK KAZALARININ ÜÇ BOYUTLU
MODELLENMESİ: SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM GÜVENLİĞİ AÇISINDAN
DENEYSEL BİR YAKLAŞIM 39

Doç. Dr. Ali ULVİ, Arş. Gör. Dr. Abdurahman Yasin YİĞİT

TURİZMDE KÜRESEL BİR KRİZ OLARAK AFETLER: DEPREME MARUZ KALAN
TÜRKİYE VE BAZI ÜLKELERİN AFET YÖNETİM SİSTEMLERİNİN
KARŞILAŞTIRMASI..... 41

Fırat EROL, Prof. Dr. Faruk KALAY

KIRSAL EKONOMİ ve KIRSAL KÜLTÜR BAĞLAMINDA AGROTURİZM VE ÜLKE
ÇEŞİTLEMELERİ..... 43

Öğr. Gör. Dr. Emre ATABERK

AŞÇILIK PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN İŞ YERİ EĞİTİMİ UYGULAMASI
DEĞERLENDİRMELERİ: YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ 45

Doç. Dr. Ozan ATSIZ, Öğr. Gör. Soner BEŞCANLAR

İLAHİ SEMBOLİZMİN TAŞA İŞLENMİŞ HALİ AKDAMAR KUTSAL HAÇ
MANASTIRI'NDAKİ SERAFİM FİĞÜRLERİ 47

Doç. Dr. Tahsin KORKUT

GASTRONOMİ ŞEHRİNDE YAŞAYAN VEJETARYEN BİREYLERİN
RESTORANLARDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN BELİRLENMESİ: HATAY
ÖRNEĞİ..... 49

Yüksek Lisans Öğrencisi Betül ŞAHİN, Doç.Dr. Hasan CİNNİOĞLU

LEZZETİN HEDİYEYE DÖNÜŞÜMÜ: ADIYAMAN'DA GASTRONOMİK
HEDİYELEŞMEDE KULLANILAN ÜRÜNLERİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR
ARAŞTIRMA 51

Doç. Dr. Hülya YEŞİLYURT, Emine YAZAN

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE İÇ TURİZM POLİTİKASI: ZORLUKLAR VE
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇÖZÜMLER 53

Asst. Prof. Dr. Faranak RANJBAR MOTALEGH

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

POPÜLER TÜRK TATLILARI: TARİH, ÇEŞİTLER VE KÜLTÜREL BAĞLAR	55
Arş. Gör. Serkan SEMİNT	
AHLAT SELÇUKLU MEYDAN MEZARLIĞI'NDA BULUNAN LAHİT FORMLU MEZAR TAŞLARI	56
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KULAZ, Dr. Öğr. Üyesi Emre GÜNAY, Doktora Öğrencisi Rahime GÖKÇE	
VAN GÖLÜ HAVZASI'NDA PLAN TİPİNİN TEK ÖRNEĞİ OLAN BAHÇESARAY SAINT GEORGES MANASTIRI JAMATUNU	58
Dr. Öğr. Üyesi Yalçın KARACA, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KULAZ, Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ŞAN	
REKREASYON VE ANİMASYON AKTİVİTELERİNDE KÜLTÜR UNSURLARININ OTEL İŞLETMELERİNDE KULLANIMINA DAİR KAVRAMSAL BİR ARAŞTIRMA ..	60
Doç. Dr. Abdülkadir ÇORBACI, Doç. Dr. Hasan Önal ŞEYHANLIOĞLU, Yüksek Lisans Öğrencisi Ramazan CENGİZHAN	
YAPAY ZEKÂ İLE MENÜ ANLATISININ DEŞİFRESİ: FINE DINING RESTORAN MENÜLERİNDE ANLAM MADENCİLİĞİ.....	62
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BAYRAKTAR, Doç. Dr. Çetin AKKUŞ	
DEMİRYOLU ÜZERİNDEN KÜLTÜREL PEYZAJ VE TURİZM: KURTALAN EKSPRESİ, VAN GÖLÜ EKSPRESİ VE DOĞU EKSPRESİ ÖRNEKLERİ	64
Yüksek Lisans Öğrencisi Merve ERTEK, Dr. Öğr. Üyesi Güler ÖZYILDIRAN	
SON ŞANS TURİZMİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLİŞKİSİ ÜZERİNE KAVRAMSAL BİR DEĞERLENDİRME	66
Yüksek Lisans Öğrencisi Özge SARAÇOĞLU	
BARTIN İLİNİN EKOTURİZM AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	68
Murat ÇAVUŞOĞLU, Ferhat ÇAVUŞOĞLU	
TABAKTAKİ GİZLİ TEHLİKE: GIDA ZEHİRLENMELERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	69
Dr. Vildan TÜYSÜZ	
GAZİANTEP'TE YAŞAYAN İNSAN HAZİNELERİ: KÜLTÜREL MİRAS TURİZMİNİN CANLANDIRDIĞI DEĞERLERİN İZİNDE NİTEL BİR ARAŞTIRMA.....	70
Doktora Öğrencisi Feray TOPCU, Doç. Dr. Nadire KARADEMİR	
JEOTURİZM POLİTİKALARININ KÜRESEL PERSPEKTİFTEN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ	72
Asst. Prof. Dr. Faranak RANJBAR MOTALEGH	
DİCLE'NİN KIYISINDAN DAĞLARIN ZİRVESİNE: BATMAN'DA DOĞA VE TURİZM	73
Doktora Öğrencisi Züleyha ARSLAN, Doç. Dr. Reşat ARICA	

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

İRAN VE TÜRKİYE ALTINCI SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ TURİZM VE BİLEŞENLERİNE YER VERİLME DÜZEYİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI	74
Doç. Dr. Kemal KAYA	
BİR PAZARLAMA STRATEJİSİ OLARAK NOSTALJİ TURİZMİ	76
Doç. Dr. Kemal KAYA	
KONAKLAMA İŞLETMELERİNDE ETİK LİDERLİK, ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE PERFORMANS İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	77
Lisans Öğrencisi Yiğit FAKABASMAZ, Doç. Dr. Hüseyin ÖZDEMİR	
TURİZM LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ ÜZERİNE ETKİSİ: ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	79
Lisans Öğrencisi Meryem AYAZ, Lisans Öğrencisi Gülsüm ALTINTAŞ, Doç. Dr. Hüseyin ÖZDEMİR	
PROBLEMS IN COMMUNICATION IN TOURISM BETWEEN REPRESENTATIVES OF DIFFERENT CULTURES (COMPARATIVE ANALYSIS BETWEEN BULGARIA, TURKEY AND JAPAN)	81
Doç. Dr. Mariya IVANOVA, Doç. Dr. Milena KARAILIEVA	
KÜLTÜR ROTALARINDA HİZMET İÇİ EĞİTİMLER: TROAS KÜLTÜR ROTALARINDA BİR KATILIMCI GÖZLEM ARAŞTIRMASI	82
Öğr. Gör. Dr. Tarık YALÇINKAYA, Dr. Öğr. Üyesi Figen SEVİNÇ BAŞOL	
GASTRONOMİ TURİZMİ VE YEREL LEZZETLERİN YAŞATILMASI BAĞLAMINDA UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ BİR TAT: VAN PÜŞÜRÜK ÇORBASI	84
Lisans Öğrencisi Seher Nur HAKKİTANIR, Doç. Dr. Mehmet BOZKOYUN	
ŞEHİR PAZARLAMASINDA NOSTALJİNİN ROLÜ TÜRKİYE'NİN GAZOZLARININ ŞİŞE TASARIMI, GÖRSELLERİ VE GAZOZ KAFELER ÜZERİNE İÇERİK ANALİZİ . 86	
Dr. Öğr. Üyesi Kazım MERT	
VAN KENTİNDEKİ 5 YILDIZLI OTELLERİN CEPHE TASARIMLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK, EKOLOJİ VE MALZEME BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	88
Yüksek Lisans Öğrencisi Şeyma BUZKAN, Dr. Öğr. Üyesi Yaşar SUBAŞI DİREK	
TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRAS OLARAK VAN ERNİS KÖY ENSTİTÜSÜNÜN BÜTÜNCÜL KORUMA İLE TURİZME KAZANDIRILMASI	90
Dr. Öğr. Üyesi Yaşar SUBAŞI DİREK	
ŞEHRE GÖÇ SONRASI KÖYDE TATİL: BİTLİS HİZAN KIRSAL YERLEŞİMLERDE KONUTLARIN YAZLIK OLARAK KULLANIMINDA ÇAYIRLI KÖYÜ ÖRNEĞİ	92

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Mimar Persin ÇETİN, Dr. Öğr. Üyesi Güler ÖZYILDIRAN

WEB OF SCIENCE'TA BİTLİS KONULU YAYINLARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ:
TURİZM İÇİN MEVCUT DURUM VE GELECEK PERSPEKTİFİ..... 94

Doç. Dr. Ümit ŞENGEL, Yüksek Lisans Öğrencisi Nilay PUYRAZ

SOKAK LEZZETLERİNİN GASTRONOMİK DEĞERİ: VAN SOKAK LEZZETLERİ 95

Dr. Öğr. Üyesi Fatma BAŞAR, Doktora Öğrencisi Ahmet ŞAHİNOĞLU

KÜLTÜREL MİRAS TURİZMİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ: ARSLANTEPE HÖYÜĞÜ..... 96

Yüksek Lisans Öğrencisi Yusuf BULUCU, Dr. Öğr. Üyesi Fethi Ahmet CANPOLAT

GÜNEYDOĞU ANADOLU GASTRONOMİSİNDE İÇECEKLERİN YERİ VE ÖNEMİ .. 98

Prof. Dr. İbrahim HAYOĞLU, Berika HAYOĞLU

TOUR GUIDES AND NATURE-BASED GUIDES' INTERPRETATION, A THEME-
BASED ANALYSIS APPROACH, THE CASE OF THE AJLOUN FOREST RESERVE IN
JORDAN 99

Prof. Abdelkader ABABNEH

GASTRODİPLOMASİDE FÜZYON MUTFAĞININ ROLÜ: KÜLTÜREL ALGILAR
ÜZERİNE KOSOVATÜRKİYE KARŞILAŞTIRMALI BİR ARAŞTIRMA 100

Dr. Öğr. Üyesi Ceyhan UÇUK, Doktora Öğrencisi Çağın ÇEVİK, Doktora Öğrencisi Onurcan
ARMAN

ETHICAL CONSUMPTION IN TOURISM: A STUDY OF IRANIAN TRAVELERS'
PREFERENCES..... 102

Dr. Mohammadreza SALEHI

THE HIDDEN INFLUENCE: TOUR GUIDES AS DRIVERS OF SUSTAINABLE
CONSUMPTION PATTERNS 103

Dr. Mohammadreza SALEHI, Dr. Maryam Kazemi NAJAFABADI

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM KAPSAMINDA TAŞIMA KAPİSİTESİ..... 104

Prof. Dr. Meryem SARMIRKAŞ KOMŞU, Yüksek Lisans Öğrencisi Arzu GÜRGENÇ

VAN YYÜ UYGULAMA OTELİ VE KONUKEVİ İÇİN TASARIM ÖNERİLERİ: VAN
YYÜ MİMARLIK 3. SINIF 2019 VE 2023 STÜDYO ÇALIŞMALARI..... 106

Dr. Öğr. Üyesi Güler ÖZYILDIRAN, Öğr. Gör. Mustafa CEM ÇANKAYA, Mimar Faruk
KARAGÜLLE, Arş. Gör. Abdullah YÜCEL

GELENEKSEL EL SANATLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ İÇİN
TASARIM ÖNERİLERİ: VAN YYÜ MİMARLIK 3. SINIF 2024 STÜDYO
ÇALIŞMALARI..... 108

Dr. Öğr. Üyesi Güler ÖZYILDIRAN, Dr. Öğr. Üyesi Yaşar SUBAŞI DİREK, Arş. Gör. Abdullah
YÜCEL

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

BİTLİS NEMRUT VOLKANİK DAĞI JEODİNAMİK RİSKLERİNİN TURİZM İLİŞKİSİNİ ARAŞTIRMA	110
Savaş GÜLTEKİN	
ARIN (SODALI) GÖLÜ (BİTLİS) KUŞ FAUNASI ve ORNİTO TURİZM POTANSİYELİ	112
Prof. Dr. Atilla DURMUŞ, Doç. Dr. Hümeysra NERGİZ UYAR	
YEŞİL PASAPORTLU GEZGİNLERİN YURT DIŞI SEYAHAT NİYETLERİNE YÖNELİK BİLGİ ARAYIŞLARI: FACEBOOK GRUBU ÜZERİNDEN BİR İÇERİK ANALİZİ.....	113
Doç. Dr. Sait DOĞAN	
TURİZM FAKÜLTELERİNDE VERİLEN MESLEKİ YABANCI DİL DERSLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER: BATMAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	114
Doç. Dr. Reşat ARICA, Doç. Dr. Mehmet Veysi Babayiğit, Dr. Taye Emmanuel AKİNMULEGUN	
OSMANLI MUTFAĞINDAN GÜNÜMÜZE: ŞERBET KÜLTÜRÜNÜN MUTFAKTAKİ YOLCULUĞU	116
Doç. Dr. Adem ADEMOĞLU	
DOĞU ANADOLU'DA ORTA ASYA TEMALİ TURİSTİK MERKEZLERE BİR ÖRNEK: ATAYURT TURİZM MERKEZİ.....	118
Yüksek Lisans Öğrencisi Serap YAMAN, Dr. Öğr. Üyesi Tolga KORKUSUZ	
SEYAHAT ACENTELERİ BAKIŞ AÇISINDAN DİJİTAL DÖNÜŞÜM: NİTEL BİR DEĞERLENDİRME	120
Arş. Gör. Eda YAYLA, Arş. Gör. Dr. Emre YAŞAR	
YEMEK DENEYİMİNİN HARİTASI: KAVRAMSAL GEÇMİŞTEN GELECEĞE YÖNELİK BİR BAKIŞ	121
Dr. Öğretim Üyesi Emre AKOĞUL	
VAN İLİ AKDAMAR ADASI'NA YÖNELİK YABANCI ZİYARETÇİ YORUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	123
Dr. Öğr. Üyesi Fatma EBAN	
BİTLİS TULUM PEYNİRİNİN GASTRONOMİK UYGULAMALARDA DEĞERLENDİRİLMESİ: DUYUSAL ANALİZ VE YARATICI TARİF GELİŞTİRME ÇALIŞMASI	124
Öğr. Gör. Alperen ÇİÇEK, Öğr. Gör. Özge KORKMAZ, Dr. Öğr. Üyesi Durmuş Ali AYDEMİR	
POLİTİK EKOLOJİ PERSPEKTİFİNDEN PERRE ANTİK KENTİ'NDE TURİZM FAALİYETLERİ	126
Zafer BABACAN, Faruk ALAEDDİNOĞLU	
TURİZM POST-TURİZM REKABETİ VE DİJİTAL TURİSTLER: HARPUT ÖRNEĞİ .	127

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Prof. Dr. İlhan Oğuz AKDEMİR, Prof. Dr. Adnan ALKAN, Arş. Gör. Ümit ÇELEBİ	
TURİZM ARAŞTIRMALARINDA İNSAN-ROBOT ETKİLEŞİMİ: VOSVIEWER VE YAPAY ZEKÂ İLE ÇİFT YÖNLÜ BİR ANALİZ	129
Dr. Öğr. Üyesi Serhan ORAL	
SPA TURİZMİ ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN VOSVIEWER ARACILIĞIYLA ANALİZİ.....	131
Dr. Öğr. Üyesi Semih SARIİPEK	
TURİZM PLANLAMASINDA MEKÂNSAL VERİ VE CBS ENTEGRASYONU: SORUN VE POTANSİYELLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	132
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ŞEKEROĞLU	
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN TURİZM SEKTÖRÜNE ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	134
Doktora Öğrencisi Mehmet Sait ERCEK, Dr. Öğr. Üyesi Murat BATAN	
İŞYERİNDE DIŞLANMANIN HİZMET SABOTAJI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNDE İÇSEL MOTİVASYONUN DÜZENLEYİCİ ROLÜ: ALANYA'DAKİ OTEL ÇALIŞANLARINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA.....	136
Doktora Öğrencisi Pelin CANDAR	
SPOR TURİZMİ ETKİNLİKLERİNDE DENEYİM KALİTESİNİN ZİYARETÇİLERİN SOSYAL MEDYA PAYLAŞIM NİYETİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	138
Dr. Öğr. Üyesi Kerem KAPTANGİL, Dr. Öğr. Üyesi Melih ÇALIŞIR, Doç. Dr. Gül ERKOL BAYRAM	
İNANÇ TURİZMİNDE İLAHİYAT FAKÜLTELERİNİN ROLÜ: BİTLİS İLAHİYAT/İSLAMİ İLİMLER FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ.....	140
Doç. Dr. Hamdullah ARVAS	
BİTLİS MUTFAĞINDAKİ YEREL ÜRÜNLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİR BESLENME ÖRÜNTÜLERİNE KATKISI	142
Öğr. Gör. Yakup Enes ÇAM	
ÜRETKEN YAPAY ZEKA TEKNOLOJİLERİNİN GASTRONOMİ EĞİTİMİNDE KULLANIMI: SİSTEMATİK BİR DERLEME.....	144
Doç. Dr. Özge Kelleci ALKAN, Doç. Dr. Furkan BALTACI	
KOZAN İLÇESİ'NİN (ADANA) TURİZM POTANSİYELİ.....	146
Prof. Dr. Ersin Kaya SANDAL, Veli AYATA	
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TURİZMDE SANAL GERÇEKLİK VE ARTTIRILMIŞ GERÇEKLİK UYGULAMALARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ.....	147
Doç. Dr. Özlem ÇAKAR ÇELİK, Yüksek Lisans Öğrencisi, Nurullah CEYLAN	

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİZİ FİLMLERDEKİ MARDİN TEMSİLLERİNİN DESTİNASYON TERCİHLERİNE ETKİLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	149
Doç. Dr. Özlem ÇAKAR ÇELİK, Yüksek Lisans Öğrencisi İlknur Zeynep GÜNGÖRMEZ	
ŞEHİR MARKALAŞMASINDA CITTASLOW (SAKİN ŞEHİR) HAREKETİ VE SOSYAL MEDYA KULLANIMI: SEFERİHİSAR CITTASLOW ÖRNEĞİ.....	151
Öğr. Gör. Seçil AYANOĞLU	
SÜRDÜRÜLEBİLİR VE SOSYAL GASTRONOMİNİN ENTEGRE EDİLMESİ: TOPLULUK TABANLI GASTRONOMİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN NİTEL BİR ARAŞTIRMA	153
Dr. Öğr. Üyesi Zühal AKSAKALLI BAYRAKTAR	
AKILLI KENT UYGULAMALARININ TURİZME ETKİSİ: PESTEL PERSPEKTİFİNDEN BİR DEĞERLENDİRME	155
Dr. Rukiye Gizem ÖZTAŞ KARLI	
E-TİCARET KULLANIMININ İŞLETMELERİN SATIŞLARI VE DEVLETE ÖDEDİKLERİ VERGİLERE ETKİSİ: BİTLİS İLİNDE BAL SATIŞI YAPAN İŞLETMELER ÜZERİNE BİR UYGULAMA	156
Öğr. Gör. Esra DURSUN, Öğr. Gör. Handan KOCAMAN	
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELAZIĞ MUTFAĞINA YÖNELİK METAFORİK ALGILARI.....	157
Doç. Dr. Özlem ÇAKAR ÇELİK, Yüksek Lisans Öğrencisi Sümeyya Nur UÇUR	
YER ELMASININ KAYAK ALP DİSİPLİNİ SPORCULARININ TOPARLANMASI ÜZERİNE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI.....	159
Dr. Öğr. Üyesi Tunç İLÇİN	
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİ İLE DİĞER BÖLÜMLERDEKİ ÖĞRENCİLERİN İLETİŞİM BECERİLERİ İNCELENMESİ	161
Yüksek Lisans Öğrencisi Ezgi YAZKAÇ, Dr. Öğr. Üyesi Tunç İLÇİN, Dr. Öğr. Üyesi Merve BEKTAŞ	
ERZURUM İLİ (TÜRKİYE) JEOTURİZM POTANSİYELİ.....	163
M. Tahir NALBANTÇILAR, Dr. Öğr. Üyesi Volkan ÇİL	
BİTLİS ADİLCEVAZ VAN GÖLÜ SU ALTI TURİZM POTANSİYELİ	165
Prof. Dr. Mustafa ATLI, Cumali BİROL	
JEOTURİZM İLE ENTEGRE TURİSTİK DENEYİMLER TASARLAMA YÖNÜNDE STRATEJİLER	166
Arş. Gör. Şeyda KAYA, Prof. Dr. Aziz Gökhan ÖZKOÇ	

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

FESTİVALLERE YÖNELİK ALGININ DENEYİM KALİTESİNE ETKİSİNDE FESTİVAL DESTEK TUTUMUNUN ARACILIK ROLÜ: SİNOP LAKERDA FESTİVALİ ÖRNEĞİ	168
Doç. Dr. Ali Turan BAYRAM, Dr. Öğr. Üyesi Kerem KAPTANGİL, Doç. Dr. Gül ERKOL BAYRAM, Yüksek Lisans Öğrencisi İrem GÜNEŞ	
KALKINMA AJANSLARININ TURİZMDE STRATEJİK YÖNÜ: BÖLGESEL PLANLARI NE SÖYLÜYOR? ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI ÖRNEĞİ	170
Prof. Dr. Yücel EROL	
KÜLTÜREL MİRAS ALANLARINDA VE KORUNAN ALANLARDA SÜRDÜRÜLEBİLİR DESTİNASYON YÖNETİM ÖRGÜTLERİ MODEL ÖNERİSİ; VAN GÖLÜ HAVZASI ÖRNEĞİ	172
Sinan GÖÇ	
UNESCO YARATICI ŞEHİRLER AĞI KAPSAMINDA ELAZIĞ İLİNİN POTANSİYELİNİN BELİRLENMESİ	174
Dr. Öğr. Üyesi Müjde AYDOĞDU, Arş. Gör. Yaren GÖKTAŞ, Prof. Dr. Zeki BOYRAZ	
TEHLİKE ÇANLARI NEMRUT KALDERASI İÇİN ÇALIYOR: ZİYARETÇİ YORUMLARINDA ÇEVRE KİRLİLİĞİ	176
Dr. Öğr. Üyesi Nurullah Cihan AĞBAY	
AKILLI ŞEHİR DÖNÜŞÜM SÜRECİNDE TURİZM BİLGİ SİSTEMİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZME KATKISI: BİNGÖL İLİ ÖRNEĞİ	177
Doç. Dr. Fatma ESEN, Arş. Gör. Abuzer KAYHAN	
KÜLTÜR TURİZMİ DESTİNASYONUNDA KİMLER TURİZM GELİŞİMİNİ DESTEKLİYOR?.....	179
Aysun DEMİR, Doç. Dr. Sedat ÇELİK	
FUZZY ANALİTİK AĞ SÜRECİ AĞIRLIKLILİNEER KOMBİNASYON MODELİ (F-LMAW) KULLANILARAK ADIYAMAN İLİ EKOTURİZM POTANSİYELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	180
Senem GENÇ, Arş. Gör. Enes KARADENİZ, Prof. Dr. Zeki BOYRAZ	
BİTLİS'İN COĞRAFİ İŞARETLİ ÜRÜNLERİNİN İL GASTRONOMİ TURİZMİNE KATKISINA DAİR BİR İNCELEME	182
Arş. Gör. Berna AYDIN, Doç. Dr. Turgay BUCAK	
DİJİTAL DÖNÜŞÜM VE AKILLI UYGULAMALAR ÜZERİNDEN AVRUPA'DA KIRSAL TURİZME BAKIŞ.....	184
Öğr. Gör. Dr. Emre ATABERK, Prof. Dr. Füsun BAYKAL	
ÇORUM ŞEHİRİ REKREASYON ALANLARI ÖRNEĞİNDE YAŞANABİLİRLİK DÖNGÜSÜ	186

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Muhammet Can ÇALIŞ, Doç. Dr. Alper UZUN

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN TURİZME OLASI ETKİLERİ: MALDİVLER CUMHURİYETİ
ÖRNEĞİ..... 187

Dr. Öğr. Üyesi Vedat AVCİ

SANATÇI GÖZÜYLE BİTLİS İLİNİN TARİHİ VE TURİSTİK MEKANLARI..... 188

Doç. Dr. Ümit ÖZKANLI, Arş. Gör. Tuba ŞEVGİN

RESTORANLARIN SUNDUĞU DİJİTAL HİZMETLERİN GÜÇLÜ VE ZAYIF
YÖNLERİ: GAZİANTEP ÖRNEĞİ..... 190

Doktora Öğrencisi Harun Yiğit ALKAN, Doç. Dr. İbrahim İLHAN

ŞEHİR İMAJININ BELİRLENMESİ: BİTLİS ÖRNEĞİ..... 191

Dr. Öğr. Üyesi Gökhan KADIRHAN, Doç. Dr. Sedat ÇELİK

TÜRKİYE'DEKİ COĞRAFİ İŞARETLİ ÜRÜNLER İÇERİSİNDE VEGAN VE
VEJETARYEN BESLENMEYE UYGUN ÜRÜNLERİN İNCELENMESİ..... 192

Lisans Öğrencisi Tülay İNAN, Dr. Öğr. Üyesi Süleyman AKKAŞOĞLU

EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ, TURİZM GELİRLERİ VE TURİST SAYISI
ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ (2012-2024)..... 193

Öğr. Gör. Dr. Esra DURSUN

KÜRESEL İKLİM KRİZİNİN VAN'DAKİ DOĞAL TURİZME OLASI ETKİLERİ
ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME 194

Dr. Öğr. Üyesi Ramazan OKUDUM

VOSVIEWER ANALİZİ İLE ŞARAP TURİZMİ ARAŞTIRMALARINA BÜTÜNCÜL BİR
BAKIŞ..... 195

Doç. Dr. Adem ADEMOĞLU

SEYAHAT ACENTELERİNİN WEB SİTELERİNİN İNCELENMESİ: SAKARYA
ÖRNEĞİ..... 196

Doktora Öğrencisi Yusuf Metehan METE, Prof. Dr. Said KINGİR

BİTKİ BAZLI ET ALTERNATİFLERİ: BEYOND MEAT, IMPOSSIBLE FOODS VE
LIGHTLIFE FOODS' UN GIDA SEKTÖRÜNDEKİ ROLÜ 197

Betül YÜKSEL, Arş. Gör. Cennet Nergiz TAŞKESEN

ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİNDE TÜRKİYE'DE TURİZM FAALİYETLERİ VE
YAZARLARIN ÖNERİLERİ..... 199

Dr. Öğretim Üyesi Suat ÖZDAĞ

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM BAĞLAMINDA KÜRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM
KONSEYİ SERTİFİKASI (GSTC), SERTİFİKASYON SÜRECİ VE KRİTERLER: VAN
ÖRNEĞİ..... 201

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Yüksek Lisans Öğrencisi İbrahim DAVUDOĞLU, Doç. Dr. Aysu UĞURLAR BATUMDAKİ MÜZELERİN KÜLTÜR TURİZMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	203
Dr. Öğr. Üyesi Gülcan ÖZBEK TÜRKİYE'DE TURİSTİK KONAKLAMA TESİSLERİ VE YATAK KAPASİTELERİNİN MEKANSAL ANALİZİ	204
Yüksek Lisans Öğrencisi Yağmur KUŞBEY, Doç. Dr. Reşat GEÇEN, Dr. Öğr. Üyesi Çetin Furkan USUN DİJİTAL SOFRALAR: GASTRONOMİDE SANAL DENEYİMLER VE TURİZMDE YENİ UFUKLAR	206
Dr. Öğr. Üyesi Cesim BEHREMEN OTEL İŞLETMELERİNİN MENÜLERİNDE YÖRESEL YEMEKLERİN YER ALMA DURUMU: SAMSUN İLİ ÖRNEĞİ	208
Doç. Dr. Olcay ÖZİŞİK YAPICI, Dr. Öğr. Üyesi Esra KATIRCIOĞLU NEVŞEHİR'DE AZ BİLİNER HİRİSTİYANLIK DİNİ YAPILARINA İLİŞKİN ZİYARETÇİ ALGILARI VE DENEYİMLERİNİN ANALİZİ	209
Öğr. Gör. Dr. Arif AKPINAR KUTSALIN İZİNDE: POST-MODERN BİREYİN ANLAM ARAYIŞI VE TURİSTİK YOLCULUK	211
Arş. Gör. Dr. Ayşe ACARER KUTSAL MEKANLARIN DÜŞÜNSEL ANALİZİ: DİNİ MİRAS VE TURİSTİK TÜKETİM İKİLEMİ	213
Arş. Gör. Dr. Ayşe ACARER YİYECEKTEN RİTÜELE: NOEL PAZARLARINDA ÇOK BOYUTLU GASTRONOMİK DENEYİMLERİN KEŞFİ	215
Doç. Dr. Gökhan YILMAZ, Doç. Dr. Ayşe ŞAHİN YILMAZ İRAN SENENDEC MÜZESİNDEKİ BÜYÜK SELÇUKLU VE İLHANLI DÖNEMİ SERAMİKLERİ	217
Doç. Dr. Mehmet TOP, Elvan OFLAS BATI ASYA ÜLKERİNİN TURİZM FAALİYETLERİYLE OLAN İLİŞKİSİNİ SİNEMASAL DENEYİM ÜZERİNDEN OKUMAK	219
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin KIRMIZI ORMAN EKOSİSTEMLERİ VE BİTKİ ÇEŞİTLİLİĞİ İLE EKOTURİZM ARASINDAKİ ETKİLEŞİM: EKOLOJİK TEMELLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PERSPEKTİFİ	221
Dr. Ayşegül TEKEŞ	

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

MALATYA'DA MÜZE TURİZMİNİN MEVCUT KAYNAK VE POTANSİYELİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	222
Yüksek Lisans Öğrencisi Ayşe Şule KARAKAŞ, Dr. Öğr. Üyesi Müjde AYDOĞDU	
DESTİNASYON İMAJI ALGISININ FESTİVAL MEMNUNİYETİ ÜZERİNE ETKİSİ: BATMAN İLİ ÖRNEĞİ	223
Yüksek Lisans Öğrencisi Merve HASOĞLU, Doç. Dr. Bülent AYDIN	
TURİZM COĞRAFYASI AÇISINDAN FESTİVAL TURİZMİ: MALATYA KAYISI FESTİVALİ ÖRNEĞİ.....	225
Yüksek Lisans Öğrencisi Edanur KATILMIŞ, Dr. Öğr. Üyesi Müjde AYDOĞDU	
ISPARTA KÜLTÜR MİRASININ CANLI TANIĞI: ESKİ ÜZÜM PAZARI VE ISPARTA TURİZMİNE KATKISI.....	227
Dr. Yasin Tekin	
DEPREM VE TURİZM	228
Yüksek Lisans Öğrencisi Sena BÜKER, Yüksek Lisans Öğrencisi Volkan KAYA	
TÜRK MUTFAĞININ SOSYAL TEMSİLİ: LEZZETLERİN TOPLUMSAL YANSIMALARI.....	229
Dr. Öğr. Üyesi. Fatma KOÇ, Dr. Öğr. Üyesi Elif Esmâ KARAMAN TAŞKESEN LİGİL	
TURİZM SEKTÖRÜNDE GÜVENLİK KÜLTÜRÜ: HUDSON'UN GÜVENLİK KÜLTÜRÜ OLGUNLAŞMA MODELİ BAĞLAMINDA BİR DEĞERLENDİRME	231
Öğr. Gör. Seçil AYANOĞLU, Arş. Gör. Cennet Nergiz TAŞKESEN	
FINE DINING RESTORAN MÜŞTERİLERİNİN MARKA VEFASININ ÖLÇÜMÜ	234
Dr. Öğr. Üyesi Elvan ÖZBEY KESER, Yüksek Lisans Öğrencisi Kıvanç Aydın, Prof. Dr. Berrin GÜZEL	
PAYLAŞIMLI KONAKLAMA: AIRBNB ÜZERİNDEN ANTALYA'DA SUNULAN KONAKLAMA ALANLARININ İNCELENMESİ.....	236
Dr. Öğr. Üyesi Hidayet KIŞLALI	
TURİZM REHBERLİĞİ ÇALIŞMALARINDA NİTEL ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ... 237	
Yüksek Lisans Öğrencisi Selcan Keremoğlu, Dr. Öğr. Üyesi Hidayet KIŞLALI	
BİTLİS'TE BEŞ MİNARE İSİMLİ AĞITIN KÜLTÜREL MİRAS OLARAK TANITIMI 238	
Yüksek Lisans Öğrencisi Adil SAYAN	
DOĞA TEMELLİ TURİZMDE YEREL TOPLULUKLARIN ROLÜ	240
Doç. Dr. Songül DÜZ ÖZER, Yüksek Lisans Öğrencisi Ayşe İNAN	
MUNZUR ÇAYI HAVZASINDA KAMP ALANLARI İÇİN YER SEÇİM KRİTERLERİNİN CBS BELİRLENMESİ VE PLANLAMASI	241

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Doktora Öğrencisi Fahrettin ENGİN, Prof. Dr. M. Taner ŞENGÜN, Dr. Arş. Gör. Enes KARADENİZ, Arş. Gör. Muhammed KOCAOĞLU

BİTLİS'İ ZİYARET EDEN YABANCI TURİSTLERE SUNULMAK ÜZERE FÜZYON MUTFAK ÖNERİLERİ..... 243

Arş. Gör. Gülseli EVLİYAOĞLU, Arş. Gör. Samuray Hakan BULUT

REKREASYON TURİZM ÇEŞİTLERİ VE GELİŞEN TRENDLER..... 244

Yüksek Lisans Öğrencisi Ayşe İNAN, Doç. Dr. Songül DÜZ ÖZER

TÜRKİYE'NİN YILLIK ZİYARETÇİ SAYISI VE ULUSLARARASI TURİZMDE EKONOMİK GELİRDEKİ DEĞİŞİMLER..... 245

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Melih ÖZDEMİR

6 ŞUBAT DEPREMLERİNİN TURİZM FAALİYETLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ: ADIYAMAN İLİ ÖRNEĞİ..... 247

Öğr. Gör. Sezgin YILDIZ

ANADOLU'NUN EL SANATLARINDA YAŞAYAN MİRASI: AHLAT BASTONU 249

Sevilay Deniz ÖZDEN

TURİZMDE YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME MODELLERİ: KAVRAMSAL BİR İNCELEME..... 250

Dr. Öğr. Üyesi Seda SÖKMEN

BATMAN İLİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİMİNE YÖNELİK HALK ALGILARININ İNCELENMESİ 252

Yüksek Lisans Öğrencisi Saadet İLERİ, Yüksek Lisans Öğrencisi Leman YILDIRIM, Doç. Dr. Seray GÜLERTEKİN GENÇ

MİSAK-I MİLLÎ'DEN TURİZM DESTİNASYONUNA: BATUM'UN DEĞİŞEN MEKÂNSAL TEMSİLLERİ 254

Dr. Öğr. Üyesi İsmet GÜNEY, Dr. Öğr. Üyesi Dünder DAĞLI, Doç. Dr. Esen DURMUŞ

DOĞU ANADOLU BÖLGESİNDE KIŞ TURİZMİ POTANSİYELLERİ VE YAPILARI: ERZURUM PALANDÖKEN VE VAN ABALI ÖRNEKLERİ 256

Yüksek Lisans Öğrencisi Burak SUBAŞI, Dr. Öğr. Üyesi Güler ÖZYILDIRAN

RİZE İLİ DOĞAL SİT ALANLARINDAKİ (AYDER YAYLASI, İKİZDERE VADİSİ, FIRTINA DERESİ) KUŞ ÇEŞİTLİLİĞİ VE ORNİTO TURİZM POTANSİYELİ 258

Prof. Dr. Atilla DURMUŞ, Prof. Dr. Abdullah YEŞİLOVA, Doç. Dr. Hümeysra NERGİZ UYAR

AHLAT KÜMBETLERİNİN KÜLTÜR TURİZMİ AÇISINDAN ÖNEMİ 259

Dr. Öğr. Üyesi Umut GÜLERYÜZ, Evin TELLİ

BAL ARILARININ EŞSİZ YOLCULUĞU: APİ-TURİZM..... 261

Yüksek Lisans Öğrencisi Melike KAVAK, Dr. Öğr. Üyesi Hasan GÖKBAŞ

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

GIDA TERÖRÜNÜN GASTRONOMİ TURİZMİNE ETKİLERİ: ALMANYA VE ÇİN DESTİNASYONLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME.....	263
Öğr. Gör. Doğu Can GÜLER, Prof. Dr. Oğuz Türkay	
SAKİN ŞEHİRLER PAZARLANMALI MI, PAZARLANMAMALI MI?	264
Dr. Öğr. Üyesi Caner Güçlü	
TURİZM EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN KÜLTÜREL MİRAS DUYARLILIK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	266
Ayşe KIRAN, Doç. Dr. Hacer Arslan KALAY	
KÜLTÜREL MİRASIN SANAL TEMSİLİ 3D MEKÂNLAR VE SANAL TURLAR: BİTLİS ÖRNEĞİ	267
Öğr. Gör. Narin ONAT	
TARİHİ VE KÜLTÜREL MEKÂNLAR: BİTLİS'TE RESTORASYON VE DÖNÜŞÜM SONRASI MİMARİ GEZİ HARİTASI.....	268
Öğr. Gör. Narin ONAT	
YÖRESEL RESTORANLARDA ESTETİK DENEYİMİN TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: MERAKIN ARACILIK ROLÜ	269
Dr. Öğretim Üyesi Muhammed TAŞ	
ANKARA KIZILCAHAMAM İLÇESİNİN EKOTURİZM POTANSİYELİNİN BELİRLENMESİ VE MODELLENMESİ	270
Öğr. Gör. Aslı DENİZ ADIGÜZEL, Doç. Dr. Hülya YİĞİT ÖZÜDOĞRU	
SİNOP'TA KADIN GİRİŞİMCİLİĞİ VE BALIKÇILIK TURİZMİ: SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMAYA DOĞRU YEREL BİR YAKLAŞIM	272
Ahmet ŞAHİN, Burak TOKLU, İlknur Sümeyye CEBEL, Doç.Dr. Ali Turan BAYRAM, Dr. Öğr. Üyesi Kerem KAPTANGİL, Doç. Dr. Gül ERKOL BAYRAM	
PİŞİRME YÖNTEMİ OLARAK TANDIR VE TANDIR EKMEĞİ: ERZURUM ÖRNEĞİ	274
Yüksek Lisans Öğrencisi Gözdenur CANDEMİŞ	
ÇALIŞAN MÜŞTERİ ETKİLEŞİMİNİN KALİTESİ MÜŞTERİLERİN YAPICI SES DAVRANIŞINI ETKİLER Mİ? MÜŞTERİ RESTORAN ÖZDEŞLEŞMESİNİN ROLÜ ..	275
Doç. Dr. Ülker CAN	
YEREL YEMEK MARKA DEĞERİNİN ÖLÇÜLMESİ	277
Dr. Öğr. Üyesi Elvan ÖZBEY KESER, Yüksek Lisans Öğrencisi Haydar Furkan DÜNDAR, Prof. Dr. Berrin GÜZEL	
BİTLİS'TE SAĞLIK AMAÇLI REKREATİF FAALİYETLERİN YARARLARI VE UYGULAMA ETKİNLİĞİ: LİTERATÜR TEMELLİ BİR BAKIŞ	279
Doç. Dr. Ramazan ERDOĞAN, Ahmethan YILDIRAK, Emrullah YILMAZ	

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

GASTRONOMİ TURİZMİNDE DİJİTAL HİKÂYE ANLATIMI: VİDEO BLOGLARIN KAPADOKYA'NIN MUTFAK MİRASININ TANITIMI VE KORUNMASI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ	281
Yüksek Lisans Öğrencisi Oğuzhan YÜCEL, Doç. Dr. Koray ÇAMLICA	
YEŞİL DÖNÜŞTÜRÜCÜ LİDERLİK, VE KONAKLAMA İŞLETMELERİNDE UYGULAMALARI	283
Doç. Dr. Burcu Turan TORUN, Yüksek Lisans Öğrencisi Özge Ağar İLTER	
SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM KAPSAMINDA COĞRAFİ İŞARETLİ İÇLİ KÖFTELER	285
Öğr. Gör. Dr. Sümeyye DALAGAN	
VAN GÖLÜ HAVZASI'NDAKİ BİYOKLİMATİK KONFOR KOŞULLARININ TURİZM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	286
Doktora Öğrencisi Mustafa Recep İRCAN, Doç. Dr. Neşe DUMAN	
COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ BAKIMINDAN HAMAMBOĞAZI (BANAZ-UŞAK) KAPLICALARI	288
Prof. Dr. Mehmet DENİZ	
YİYECEK VE İÇECEK İŞLETMELERİ ÇALIŞANLARININ İŞ PERFORMANSLARINDA YEŞİL DÖNÜŞTÜRÜCÜ LİDERLİĞİN ROLÜ: VAN İLİ ÖRNEĞİ.....	290
Yüksek Lisans Öğrencisi Özge Ağar İLTER, Doç. Dr. Burcu Turan TORUN	
SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZMDE KATILIMCI YAKLAŞIMLAR: SPOR ve OYUN TEMELLİ ETKİLEŞİMLER	292
Doç. Dr. Tuğba MUTLU BOZKURT, Doktora Öğrencisi Helin OLCAY	
SPOR TABANLI ALTERNATİF TURİZM: SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR YAKLAŞIM.....	294
Doç. Dr. Tuğba Mutlu Bozkurt, Muhammed Can Amak	
BAKISYAN (BETHKUSTAN)-ALAGÖZ SÜRYANİ KÖYÜ: BİR KİMLİK VE KÜLTÜRÜN İZİNDE ETNOGRAFİK BİR YOLCULUK	296
Dr. Emine AKMAN, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali SEVGİ	
GÖRSEL PAYLAŞIMLARLA DİJİTAL TANITIM: SOSYAL MEDYADA GASTRONOMİ İÇERİKLERİ.....	297
Lisans Öğrencisi Berra Rümeysa USTA, Dr. Öğr. Üyesi Derya BAYKAL BAYSAL	
EKOTURİZMİN SOSYO-EKOLOJİK SİSTEMLERE ETKİSİ: YEREL EKOLOJİK ÖZELLİKLER VE TOPLUM ARASINDAKİ İLİŞKİLER.....	299
Dr. Ayşegül TEKEŞ	
SAKİN ŞEHİR ÜNVANININ TURİZM HAREKETLİLİĞİNE ETKİSİ: ŞAVŞAT ÖRNEĞİ	301
Doç. Dr. Ferhat ARSLAN, Öğr. Gör. Dr. Ercan VURAL	

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

YALNIZ SEYAHAT EDEN KADINLARIN İZMİR ALGISI: YOUTUBE ÖRNEĞİ, NİTEL BİR ANALİZ	303
Prof. Dr. Gözde EMEKLİ, Yüksek Lisans Öğrencisi Ayşegül AVCI	
TURİZMDE İYİ YÖNETİŞİM ARACI OLARAK DESTİNASYON YÖNETİM ÖRGÜTLERİ	305
Arş. Gör. Dr. Bahtiyar AYDIN, Dr. Öğr. Üyesi Rıfki SINDIR, Prof. Dr. Faruk ALAEDDİNOĞLU	
PLANLI DAVRANIŞ TEORİSİ VE EKOTURİZM ÜZERİNE YAPILAN YAYINLARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ	306
Dr. Öğr. Üyesi Dilara BAHTİYAR SARI	
MALATYA MUTFAĞI ÜZERİNDEN BİR GASTRONOMİ TURİZMİ OKUMASI:TEORİK BİR YAKLAŞIM.....	308
Yüksek Lisans Öğrencisi Hacer AKBIYIK, Dr. Öğr. Üyesi Selman ER	
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ'NDE TURİZMİN GELİŞİMİ	309
Dr. Diyar KARADEMİR	
MUŞ OVASININ AGROTURİZM POTANSİYELİ: MURAT NEHRİ VE KARASU ÇEVRESİ ÖRNEĞİ	311
Dr. Öğr. Üyesi İrfan BAYTAR	
2025 YILDIZLI RESTORANLARIN MENÜLERİNDEKİ TÜRK MUTFAĞI VE BÖLGESELCİLİK UNSURLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	313
Yüksek Lisans Öğrencisi Kübra Kilim, Doç. Dr. Nihan Akdemir	
DEPREM SONRASI ORTAYA ÇIKAN SOSYAL PROBLEMLER ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....	314
Doç. Dr. Muhammet FIRAT	
DEPREM ve YOKSULLUK	315
Doç. Dr. Muhammet FIRAT	
TURİZMDE REKREASYON, BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DİSİPLİNLERİNİN ENTEGRASYONU: DİSİPLİNLER ARASI BİR DEĞERLENDİRME	316
Emrullah YILMAZ, Ahmethan YILDIRAK, Helin OLCAY, Doç. Dr. Tuğba MUTLU BOZKURT Murat ELDEMİR	
TURİZM ALANINDA DİJİTALLEŞME VE TEKNOLOJİ DESTEKLİ UYGULAMALAR: GÜNCEL YANSIMALAR	318
Emrullah YILMAZ, Ahmethan YILDIRAK, Helin OLCAY, Doç. Dr. Tuğba MUTLU BOZKURT, Murat ELDEMİR	
DARGEÇİT'İN MARDİN TURİZM GÜZERGAHINA ENTEGRE EDİLEBİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	320

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Dr. Emine AKMAN, Prof. Dr. İlhan Oğuz AKDEMİR

KARS ÖRNEĞİNDE KENTİN KÜLTÜR TURİZMİ POTANSİYELİNE YÖNELİK
SUNDUĞU HİZMETLERİN İRDELENMESİ..... 321

Doç. Dr. Okan YELER, Doç. Dr. Ayşegül KELEŞ ERİÇOK

DEPREM BÖLGELERİNDE REKREASYON ALAN PLANLANMASI: MALATYA İLİ
ÖRNEĞİ..... 323

Arş. Gör. Esra ERŞAHİN, Bilim Uzmanı Nermin SARI

PANDEMİ SONRASI TÜRKİYE İÇİN FIRSATLAR VE TEHDİTLER: SAĞLIK
TURİZMİNDE YENİ TRENDLER..... 325

Öğr. Gör. Mehmet Veysi KAYA, Dr. Öğr. Üyesi Burak SAYAR

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN REKREASYONEL AKTİVİTELERE KATILIM
ENGELLERİ VE SERBEST ZAMAN FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYLERİNİN
İNCELENMESİ 327

Dr. Öğr. Üyesi Melih ÇALIŞIR, Dr. Öğr. Üyesi İrem KAPTANGİL ÇALIŞIR

YEŞİLYOL PROJESİ BİR KIRSAL KALKINMA HAMLESİ Mİ YOKSA EKOLOJİK
YOK OLUŞ MU?..... 328

Arş. Gör. Dr. Bahtiyar AYDIN, Prof. Dr. Faruk ALAEDDİNOĞLU

ERCİŞ'TE EKOTURİZM VE DOĞAL KAYNAKLARIN SINIFLANDIRILMASI 329

Faruk ALAEDDİNOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Rıfki SINDIR

ORGANİK GIDA TEDARİKİ: YAYLA PAZARLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME 330

Lisans Öğrencisi Sema Nur ZORBOZAN, Doç. Dr. Fazıl KAYA

RESTORANLARDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN ÜÇLÜ ALT ÇİZGİ (TRİPLE BOTTOM
LİNE- TBL) MODELİ İLE İNCELENMESİ: YAPAY ZEKÂ SOHBET ROBOTLARIYLA
BİR UYGULAMA 332

Yüksek Lisans Öğrencisi Batuhan DEMİREL, Dr. Öğretim Üyesi Özkan SÜZER

ZONGULDAK'IN EKOTURİZM POTANSİYELİNİN BELİRLNEMESİNE YÖNELİK BİR
ARAŞTIRMA 334

Doç. Dr. Makbule CİVELEK

TURİZMDE COĞRAFİ VERİ YÖNETİMİ VE ANALİZ: BİTLİS İLİNDE AFET RİSKİ
PERSPEKTİFİYLE BİR DEĞERLENDİRME 335

Öğr. Gör. Ahmet Şahap, İclal Akın

TARIM 4.0, AKILLI TARIM UYGULAMALARI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR
GASTRONOMİ: DİJİTALLEŞEN GIDA SİSTEMLERİNE YÖNELİK BİR LİTERATÜR
İNCELEMESİ 337

Yüksek Lisans Öğrencisi Batuhan DEMİREL, Dr. Öğretim Üyesi Özkan SÜZER

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

ZONGULDAK MUTFAĞINDA TÜKETİLEN GELENEKSEL GÖCE ÇORBASI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.....	339
Yüksek Lisans Öğrencisi Soner Zafer TAVUKCUOĞLU, Prof. Dr. Lütfi BUYRUK	
VAN İLİNİN YARATICI TURİZM FAALİYETLERİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ.....	341
Doç. Dr. Sedat ŞAHİN, Dr. Öğr. Üyesi Seda İDİKUT ŞAHİN, Yüksek Lisans Öğrencisi Halil İbrahim ZORER	
RFID TEKNOLOJİSİNİN OTELLERDE KULLANIMI ÜZERİNE BİR DERLEME	343
Dr. Öğr. Üyesi Lütfullah Sadi TOPRAK, Doç. Dr. Sedat ŞAHİN	
BİTLİS İLİNİN TURİZM POTANSİYELİNİN VE ÖZELLİKLERİNİN GÖRÜNÜR KILINMASINDA BELGESEL SİNEMANIN ÖNEMİ: MADAK BELGESELİ ÖRNEĞİ	345
Prof. Dr. Sedat BENEK, Dr. Recep BAYDEMİR	
HANİ İLE KOCAKÖY (DİYARBAKIR) ARASINDAKİ ALANIN DOĞAL TURİZM KAYNAKLARI	347
Yüksek Lisans Öğrencisi İbrahim KILIÇ, Prof. Dr. Murat SUNKAR, Dr. Öğr. Üyesi Vedat AVCİ	
NEMRUT KALDERASI'NIN TURİZM POTANSİYELİNİN İNCELENMESİ.....	349
Yüksek Lisans Öğrencisi Hasan TEMİZ, Prof. Dr. Zeki UÇAR	
BİTLİS DELİKLİTAŞ'IN (SEMİRAMİS TUNELİ) TARİHİ VE EFSANEVİ KÖKENİ ...	350
Öğr. Gör. İhsan KIZMAZ	

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

ALMERIA CULTURAL HERITAGE ROUTES, IN THE SOUTH OF SPAIN

Dr. María Dolores CASTELLON-PEREZ

King Juan Carlos University, md.castellon.2018@alumnos.urjc.es

Abstract

This work analyses and studies the impact of Water Culture, Dry Stone and Traditional Architecture as Cultural Heritage in the province of Almería, giving rise to the Almería Cultural Heritage Routes in Southern Spain. The main objective of this study is to find out how Cultural Heritage helps us to improve sustainability and alternative tourism solutions by providing us with another vision of the Almería region. The following methodology is qualitative and quantitative. It was a mixed methodology. On one hand, the specialized bibliography on Almería Cultural Heritage topics. On the other hand, questionnaires and interviews have been carried out with people who usually go to Almería on holiday or who work and live there. All this information has been analysed and included in this study. Almería Cultural Heritage Routes include places visited by those interested in Water Culture, Dry Stone and Traditional Architecture and the innovations that these bring us. These routes include water mills, windmills, cisterns, cabins, traditional houses and other places related to these three disciplines. Our selection helps us to better understand our Cultural Heritage on the ground. Even providing solutions for sustainable tourism and including an alternative to mass tourism. There are several Almería Cultural Heritage Routes, but on this occasion, have been selected only six routes related to the Water Culture, Dry Stone and Traditional Architecture. Almería Cultural Heritage Route 1: The gypsum quarry of Sorbas. Crystal landscapes. Almería Cultural Heritage Route 2: Huebro mills bank. Almería Cultural Heritage Route 3: Cabo Gata Natural Park – Níjar. Almería Cultural Heritage Route 4: Birth of the Aguas river. Almería Cultural Heritage Route 5: The Vélez. Water route through Vélez Blanco. Almería Cultural Heritage Route 6: The Desert. Finally, it explains how these Cultural Heritage Routes of Almería came about and what sites are visited along them.

Keywords: Cultural Heritage, Routes, Almería – South of Spain, Tourism

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

VAN GÖLÜ EKSPRESİ: İÇSEL VE DIŞSAL UNSURLARIN ORTAYA
ÇIKARILMASINA YÖNELİK NİTEL BİR BAKIŞ AÇISI

Dr. Mustafa Said KOCABIYIK

Dokuz Eylül Üniversitesi, Turizm ve Otel İşletmeciliği, m.saidkocabiyik@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Yenal YAĞMUR

Siirt Üniversitesi, Rekreasyon Yönetimi, yenal.yagmur@siirt.edu.tr

Özet

Tren turizmi, niş bir pazar dilimini temsil etmekle birlikte yükselen bir alternatif turizm çeşididir. Tren turizmi, demiryolu güzergahı üzerindeki şehirlerin turizm potansiyelini artırmak, ekonomik katkı ile bölgesel kalkınma düzeyini dengelemek gibi birçok açıdan büyük önem taşımaktadır. Türkiye'nin önemli tren yolu güzergahlarından bir tanesi olan Van Gölü Ekspresi yüksek turizm potansiyeline sahip olmasına karşılık, hak ettiği konuma ve değere ulaşamamaktadır. Bu bakımdan, yerel karar vericilerin ve turizm politikası yapımcılarının farklı stratejiler oluştururken belirli veriler doğrultusunda hareket edebilmeleri için Van Gölü Ekspresi'nin durum analizinin (SWOT) ortaya konulması büyük önem taşımaktadır. Araştırma, durum analizi yapmak amacıyla insanların içsel bakış açılarını derinlemesine ortaya koymaya odaklanan nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılarak tasarlanmıştır. Van Gölü Ekspresi'ne katılmış veya güzergâh üzerindeki illerde ikamet eden turizm akademisyenlerinden kriter ve kartopu örnekleme teknikleri kullanılarak veri toplanacaktır. Toplanan veriler üzerinde içerik analizi yapılarak Van Lake Express'in iç ve dış bileşenlerinin ortaya çıkarılması hedeflenmektedir.

Anahtar kelimeler: Tren turizmi, Turistik tren yolculukları, Van Gölü Ekspresi

VAN LAKE EXPRESS: A QUALITATIVE PERSPECTIVE TO REVEAL INTERNAL
AND EXTERNAL ELEMENTS

Abstract

Train tourism is a rising alternative tourism type, although it represents a niche market segment. Train tourism can be crucial for a number of reasons, including boosting the tourism potential of cities along the railway route, and balancing the economic contribution and degree of regional development. Despite having a tremendous potential for tourism, the Van Lake Express, one of Türkiye's major railway routes, does not achieve the status and worth it merits. In this respect, in order for local decision-makers and tourist policy makers to act on specific data while creating different strategies, it is crucial to disclose the Van Lake Express's situation (SWOT) analysis. The research was designed using phenomenology design, a qualitative research method that focuses on thoroughly disclosing people's interior viewpoints, in order to conduct the situation analysis. Using criteria and snowball sampling techniques, data will be gathered from tourism scholars who have traveled on the Van Lake Express or who reside in cities along its route. By doing content analysis on the collected data, the goal is to expose Van Lake Express's internal and external components.

Keywords: Train tourism, Touristic train journeys, Van Lake Express

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

ADİYAMAN'IN İNANÇ TURİZMİ POTANSİYELİNİN SWOT ANALİZİ

Öğr. Gör. Dr. Güray KARACIL

Mustafa Kemal Üniversitesi, guray.karacil@mku.edu.tr

Özet

Tarih boyunca inancın, insan yaşamını şekillendiren temel unsurlardan biri olduğu görülmektedir. Arkeolojik bulgular, insanlık tarihindeki ilk yapıların inanca dayalı merkezler olduğunu göstermektedir. Nitekim Göbeklitepe, bu durumu kanıtlayan en önemli kalıntılardan biridir. Günümüzde inanç turizmi, bireylerin kendi inançlarına veya farklı inançlara sahip toplumların kutsal mekânlarını ziyaret etmeleriyle ortaya çıkan önemli bir alternatif turizm türüdür. Arkeolojik çalışmalar, Adıyaman'da ilk yerleşim kalıntılarının 40 bin yıl öncesine kadar uzandığını ortaya koymuştur. Hitit, Asur, Pers, Makedon, Kommagene, Roma, Bizans, Abbasi, Emevî ve Osmanlı gibi 19 farklı medeniyete ev sahipliği yapmış olan bu bölge, tarihi, kültürel ve dini miras açısından zengin bir açık hava müzesi niteliğindedir. Adıyaman, sahip olduğu doğal ve kültürel zenginliklerle birlikte çeşitli turizm olanakları sunmakta ve inanç turizmi potansiyeli ile dikkat çekmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, Adıyaman'ın inanç turizmi potansiyelini SWOT analizi aracılığıyla değerlendirmektir. Bu doğrultuda, ilin inanç turizmi potansiyelinin güçlü ve zayıf yönleri ile fırsat ve tehditlerinin tespit edilmesinde ilgili literatürün incelenmesi neticesinden bulgular elde edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular, Adıyaman'ın inanç turizmi alanındaki güçlü yönlerini ve fırsatlarını öne çıkararak turizmin gelişmesine ve politika oluşturulmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir. Aynı zamanda, ilin inanç turizmine dair zayıf yönleri ve tehditleri tespit edilerek turizm politikalarının şekillendirilmesine rehberlik edilmesi hedeflenmektedir. Araştırma sonucunda Adıyaman'ın, Nemrut Dağı Tümülüsü, Perre Antik Kenti ve Karakuş Tümülüsü gibi antik dini merkezlerinin yanı sıra Safvan Bin Muattal, Abuzer Gaffari ve Mahmut el-Ensari Türbeleri ile Ulu Cami, Kap Cami ve Mor Petrus-Mor Pavlus Kilisesi gibi ibadethanelerle zengin bir inanç turizmi arz kaynağına sahip olduğu belirlenmiştir. Ancak, tanıtım yetersizliği, tesis ve alt-üst yapı eksikliği gibi sorunlar zayıf yönler olarak ortaya konmuştur. Bu çalışma, Adıyaman'ın inanç turizmi potansiyelinin bilimsel bir yaklaşımla analiz edilerek turizm politika yapıcılarına ve araştırmacılara yol göstermeyi amaçlamaktadır. Bulgular, bölgedeki turizm planlaması ve gelişim stratejileri için değerli çıkarımlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Turizm, İnanç Turizmi, Adıyaman, Swot Analizi

SWOT ANALYSIS OF ADIYAMAN'S RELIGIOUS TOURISM POTENTIAL

Abstract

Throughout history, religious has been one of the fundamental elements shaping human life. Archaeological findings show that the first buildings in human history were faith-based centers. Göbeklitepe is one of the most important ruins that prove this. Today, religious tourism is an important type of alternative tourism that emerges when individuals visit the holy places of their own faith or the holy places of societies with different faiths. Archaeological studies have revealed that the first settlement remains in Adıyaman date back to 40 thousand years ago. This region, which has been home to 19 different civilizations such as Hittite, Assyrian, Persian, Macedonian, Macedonian, Commagene, Roman, Byzantine, Abbasid, Umayyad and Ottoman, is an open-air museum rich in historical, cultural and religious heritage. Adıyaman offers various tourism opportunities with its natural and cultural richness and draws attention with its potential for religious tourism. The main purpose of this study is to evaluate Adıyaman's religious tourism potential through SWOT analysis. In this direction, findings were obtained as a result of the examination of the relevant literature to determine the strengths, weaknesses, opportunities and threats of the province's religious tourism potential. The findings of the research aim to contribute to the development of tourism and policy-making by highlighting Adıyaman's strengths and opportunities in the field of religious tourism. At the same time, it is aimed to guide the shaping of tourism policies by identifying the weaknesses and threats of religious tourism in the province. As a result of the research, it was determined that Adıyaman has a rich source of religious tourism supply with ancient religious centers such as Mount Nemrut Tumul, Perre Ancient City and Karakuş Tumul, as well as Safvan Bin Muattal, Abuzer Gaffari and Mahmut

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

al-Ansari Tombs and places of worship such as the Great Mosque, Kap Mosque and Mor Peter-Mor Paul Church. However, problems such as lack of promotion, lack of facilities and infrastructure were identified as weaknesses. This study aims to guide tourism policy makers and researchers by analyzing Adiyaman's religious tourism potential with a scientific approach. The findings have valuable implications for tourism planning and development strategies in the region.

Keywords: Tourism, Religious Tourism, Adiyaman, Swot Analysis

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

COĞRAFİ BİR DEĞER OLARAK GÜZELCEHİSAR LAV SÜTUNLARI (BARTIN)

Dr. Öğr. Üyesi NURCAN AVŞIN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, nurcanavsin@yyu.edu.tr

Arş. Gör. HASAN SAYIN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, hasansayin@yyu.edu.tr

Özet

Volkanizma, yer küreyi şekillendiren en önemli unsurlardan biridir. Volkanik aktivitenin türü ve şiddeti değişmekle birlikte meydana gelen yer şekilleri büyük ölçüde çevresel değişikliğe yol açmakta ve gerek fiziki, gerekse beşeri yapıya etki etmektedir. Bu çalışmaya konu olan Güzelcehisar lav sütunları volkanik faaliyetlerin meydana getirdiği en önemli oluşumlardan biri olup dünyada olduğu gibi Türkiye’de de ender rastlanan yer şekillerindendir. Son yıllarda Karadeniz Bölgesi için önemli bir rekreasyon alanı olan bu saha henüz bilimsel araştırmalarda ve ulusal-uluslararası literatürde yeterince yer almamaktadır. Bu çalışmanın amacı Güzelcehisar lav sütunlarının jeolojik ve jeomorfolojik özelliklerini coğrafi bir perspektifle değerlendirmek, insan-doğal ortam ilişkisi bakımından bir değerlendirme yapmak ve sahayı yer bilimleri literatürüne kazandırmaktır. Bu bağlamda Güzelcehisar ve yakın çevresinde çeşitli tarihlerde saha incelemeleri gerçekleştirilmiş, bazaltlara ait ölçüm ve görüntülemeler yapılmış, sahanın jeolojik ve jeomorfolojik analizleri temelinde alanın morfoloji haritası oluşturulmuştur. Elde edilen bulgular ise insan ve doğal ortam ilişkisi bakımından değerlendirilmiş ve ilgili literatürle kıyaslanmıştır. K-Ar tarihlendirme analizi sonuçlarına göre 80 milyon yıl önce olduğu tespit edilen bazalt sütunları Kretase devrine aittir. Bu sütunların morfolojisi, magma haznesinden yeryüzüne ulaşan lavların bölgede kimi zaman (çoğunlukla) tabandan, kimi zaman da üstten soğuduğunu, yer yer de sular tarafından kaplanarak hızlıca soğutulduğunu göstermektedir. Dolayısıyla bu alan farklı yapılarıdaki sütun gelişimleriyle oldukça dikkat çekici bir örnektir. Bugün önemli bir ekoturizm sahası olarak kullanılan Güzelcehisar’ın ilerleyen zamanlarda daha çok turist çekeceği ve daha cazip bir doğal kaynak haline geleceği göz önünde bulundurulduğunda bu alanın Jeopark ilan edilmesi yerinde olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Volkanizma, bazalt sütunları, Güzelcehisar, Bartın.

GÜZELCEHİSAR LAVA COLUMNS AS A GEOGRAPHICAL VALUE (BARTIN)

Abstract

Volcanism is one of the most important elements that shape the earth. Although the type and intensity of volcanic activity changes, the resulting landforms cause significant environmental changes and affect both physical and human structure. Güzelcehisar lava columns, which are the subject of this study, are one of the most important forms created by volcanic activities and are rare landforms in Turkey as well as in the world. This area, which has been an important recreation area for the Black Sea Region in recent years, is not yet sufficiently included in scientific researches and national-international literature. The aim of this study is to evaluate the geological and geomorphological features of Güzelcehisar lava columns from a geographical perspective, to make an evaluation in terms of human-natural environment relationship and to introduce the field to the earth sciences literature. In this context, field surveys were carried out in Güzelcehisar and its immediate surroundings on various dates, measurements and imaging of basalts were made, and a morphology map of the area was created based on the geological and geomorphological analyzes of the field. The findings were evaluated in terms of the relationship between humans and the natural environment and compared with the relevant literature. According to the results of K-Ar dating analysis, the basalt columns that were determined to have formed 80 million years ago belong to the Cretaceous period. The morphology of these columns shows that the lava reaching the earth from the magma, cooled sometimes (mostly) from the bottom and sometimes from the top, and in some places it was quickly cooled by being covered by water. Therefore, this area is a very striking example with the development of columns in

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

different structures. Considering that Güzelcehisar, which is used as an important ecotourism area today, will attract more tourists and become a more attractive natural resource in the future, it would be appropriate to declare this area as a Geopark.

Keywords: Volcanism, basalt columns, Güzelcehisar, Bartın.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

RESTORAN İŞLETMELERİNDE ETİK LİDERLİK DAVRANIŞLARININ ÇALIŞAN UYUM PERFORMANSINA ETKİSİ: ÇALIŞMA SÜRESİNİN DÜZENLEYİCİ ROLÜ

Selahattin DEMİRHAN

Batman Üniversitesi, niddahales@hotmail.com

Doç. Dr. Ülker CAN

Batman Üniversitesi, Hasankeyf Meslek Yüksekokulu, ulker.can@batman.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, restoran çalışanları örnekleminde etik liderlik ve uyum performansı arasındaki ilişkinin incelenmesi ve bu ilişkide çalışma süresinin düzenleyici rolünü ortaya koymaktır. Literatür taraması sonucu, geliştirilen araştırma modeline hem konu hem de ilgili evren özelinde rastlanmamıştır. Araştırmanın bağımsız değişkeni olarak belirlenen etik liderliğin araştırmanın bağımlı değişkeni olarak çalışan uyum performansına (acil durum adaptasyonu, kişilerarası uyum, yaratıcılık, eğitim çabaları) etkisinin restoran çalışanları örnekleminde ortaya konması hem literatür hem de sektöre katkısı bakımından değer ifade edebilir. Araştırmanın örneklemini Batman'ın merkez ilçesinde yer alan yerel restoran çalışanları oluşturmaktadır. Anket formu, araştırmacılar tarafından tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme yöntemi ile restoran çalışanlarına uygulanmış, toplanan veri sonucu geçerli 400 adet anket değerlendirmeye alınmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin çeşitli istatistiksel analizleri SPSS 22.0 ve Process Makro eklentisinden yararlanılarak gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre restoran çalışanlarının etik liderlik algısının acil durum adaptasyonu üzerinde ($B=,588$ $p<0,000$), kişilerarası uyum performansı üzerinde ($B=,467$ $p<0,000$) yaratıcılık boyutu üzerinde ($B=,527$ $p<0,000$) ve eğitim çabaları üzerinde ($B=,158$ $p<0,000$) istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte etik liderliğin yaratıcılık boyutu üzerine etkisinde çalışma süresinin düzenleyici etkisinin ($p=,010$) anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırma restoran çalışanları üzerinde önemli çıkarımlar sunsa da, gelecekteki çalışmalar için farkında olunması gereken bazı sınırlılıklara sahiptir. İlk olarak, örneklem yiyecek içecek sektörünün bir parçası olarak yerel restoran işletmelerinin çalışanlardan oluşmaktadır. Araştırma verileri yalnızca bir şehirden toplanmıştır. Bu nedenle, sonuçların genelleştirilebilirliği sınırlı olabilir. Gelecekteki çalışmalar için, farklı türdeki restoran işletmelerinin de dahil edildiği (örneğin, fast food restoranlar, etnik restoranlar) bölgesel bir çalışma tasarlanması ve çalışan uyum performansını etkileyecek farklı liderlik türlerinin mevcut modelde sınanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etik liderlik, Uyum performansı, Restoran Çalışanları

THE EFFECT OF ETHICAL LEADERSHIP BEHAVIORS ON EMPLOYEE ADAPTIVE PERFORMANCE IN RESTAURANT BUSINESSES: THE MODERATING ROLE OF WORKING PERIOD

Abstract

The purpose of this research is to examine the relationship between ethical leadership and adaptive performance in a sample of restaurant employees and to reveal the moderating role of working period in this relationship. As a result of the literature review, the developed research model was not studied in both the literature and the research universe. Revealing the effect of ethical leadership, determined as the independent variable of the research, on the dependent variable of the research, employee adaptive performance (emergency adaptation, interpersonal adaptation, creativity and training efforts) in a sample of restaurant employees can be valuable in terms of both its contribution to the literature and the sector. The sample of the study consists of local restaurant employees located in the central district of Batman. The survey form was applied to the restaurant employees by the researchers using the convenience sampling method, one of the non-random sampling methods, and 400 valid surveys were evaluated as a result of the collected data. Various statistical analyses of the data obtained within the scope of the

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

research were performed using SPSS 22.0 and the Process Macro. According to the analysis results, it was determined that the perception of ethical leadership of restaurant employees had a statistically positive effect on emergency adaptation ($B=,588$ $p<0.000$), on interpersonal adaptation ($B=,467$ $p<0.000$), on creativity ($B=,527$ $p<0.000$) and on training efforts ($B=,158$ $p<0.000$). However, it was determined that the moderating effect of working period on the effect of ethical leadership on creativity dimension ($p=,010$) was significant. Although this research provides important implications on restaurant employees, it has some limitations that should be aware of for future studies. First, the sample consisted of employees of local restaurant businesses as part of the food and beverage sector. The research data were collected from only one city. Therefore, the generalizability of the results may be limited. For future studies, it is recommended to design a regional study including different types of restaurant businesses (e.g., fast food restaurants, ethnic restaurants) and test different types of leadership that will trigger employee compliance performance in the current model.

Keywords: Ethical Leadership, Adaptive Behaviour, Restaurant Employees

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

TURİZMİN ÇEVRESEL ETKİSİ: TURİSTLERİN ÇEVRESEL SORUMLULUĞU, TUTUMLARI VE DAVRANIŞLARINA DAİR İÇGÖRÜLER

Dr. Öğr. Üyesi Zehra SALTİK

Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, saltik.zehra@ciu.edu.tr

Ogwu DUMBI

Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, ogwudumbi29@gmail.com

Özet

Bu çalışma, turistlerin turizmin olumsuz çevresel sonuçlarına ilişkin algılarını ölçmeyi ve bunun onların sorumluluk atfetmeleri, turizm gelişiminin çevresel sürdürülebilirliğine yönelik tutumları ve çevresel olarak sürdürülebilir tatil davranışları üzerindeki etkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmış ve veri toplama aracı olarak yapılandırılmış anket uygulanmıştır. Kolayda örnekleme tekniği kullanılarak Nijerya'yı ziyaret eden 330 uluslararası turistten veri toplanmıştır. Araştırma bulgularına göre, uluslararası turistlerin turizmin olumsuz çevresel sonuçlarına ilişkin algıları, sorumluluk atfetmeleri ve turizm gelişiminin çevresel sürdürülebilirliğine yönelik tutumları üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkiye sahiptir. Ancak, turistlerin turizmin olumsuz çevresel sonuçlarına ilişkin algılarının, çevresel olarak sürdürülebilir tatil davranışları üzerinde etkili olmadığı bulunmuştur. Bu çalışma, turistlerin turizmin çevresel sonuçlarına dair algılarının sorumluluk duygularını, sürdürülebilirliğe yönelik tutumlarını ve çevre dostu davranışlarını nasıl etkilediğini incelemek için yeni bir bakış açısı sunmakta ve sürdürülebilir turizm geliştirme stratejilerini iyileştirmek adına değerli içgörüler sağlamaktadır. Çalışma, sosyal medya platformları, tanıtımlar ve kamuya yönelik konferanslar aracılığıyla turistlerin turizm faaliyetlerinin çevresel sonuçları hakkında bilinçlendirilmesi ve tatilleri sırasında sorumluluk geliştirmeye ve sürdürülebilir davranışlar sergilemeye yönlendirilmesi gerektiğini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Turist Algısı, Turizmin Çevresel Sonuçları, Sorumluluk Atfetme, Çevre Dostu Davranış

TOURISM'S ENVIRONMENTAL TOLL: INSIGHTS INTO TOURISTS' ENVIRONMENTAL RESPONSIBILITY, ATTITUDES AND BEHAVIORS

Abstract

This study aims to measure tourists' perceptions over negative environmental consequences of tourism and put forward its impact on their ascription of responsibility, attitudes towards environmental sustainability of tourism development and environmentally sustainable vacation behavior. This study utilizes the quantitative research method, using a structured questionnaire as data collection tool. The study used the convenience sampling technique and collected data from 330 international tourists visiting Nigeria. The study found that international tourists' perceptions over the negative environmental consequences of tourism had positive and significant impact on their ascription of responsibility and attitudes towards environmental sustainability of tourism development. However, the tourists' perception over the negative environmental consequences of tourism was found ineffective on their environmentally sustainable vacation behavior. This study offers a novel perspective to explore how tourists' perceptions of tourism's environmental consequences influence their sense of responsibility, attitudes toward sustainability, and pro-environmental behaviors, suggesting valuable insights to enhance sustainable tourism development strategies. This study suggests that through social media platforms, promotion and organizing of public lectures, tourists can be educated on environmental consequences of tourism activities and directed to develop responsibility as well as sustainable behaviors during their vacation.

Keywords: Tourists' Perception, Environmental Consequences of Tourism, Ascription Of Responsibility, Pro-Environmental Behaviour

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

NEMRUT KALDERASI SKY TRAIL

Mesut GÜL

Van Büyükşehir Belediyesi, mesutgulden@yahoo.com

Erhan ÇALIŞKAN

Türkiye Dağcılık Federasyonu, erhancaliskanf@gmail.com

Muhlis KAYA

Van Büyükşehir Belediyesi, kymuhlis@gmail.com

Özet:

Van Gölü Havzası gölün etrafında yerleşimler ve havzayı çevreleyen sıradağların etrafında bulunan yerleşimlerle birçok farklı niteliği bünyesinde barındıran eşsiz bir coğrafyadır. Gölün etrafında sıradağların yanı sıra Nemrut Dağı, Süphan Dağı, Artos Dağı, Erek Dağı ve Başet Dağı ulusal ve uluslararası alanda üne sahip zirveler ve eteklerinde göl ile bütünleşen düzlüklere sahiptir. Bitlis ilinde ilk kez düzenlenmesi için hazırlanan Nemrut Kalderası Sky Trail; International Climbing and Mountaineering Federation (UIAA) ve Türkiye Dağcılık Federasyonu (TDF) onayı ile uluslararası dağ maratonu statüsünde ikinci ve Van Gölü havzasındaki ilk olan Artos Sky Trail ile bir bütünlük tanınırlık kazanacaktır. Nemrut Kalderası Sky Trail 56 K uzunluğundaki parkur, tecrübeli koşucular ve ultra maraton tutkunları için üst düzey bir meydan okuma olacaktır. Tatvan Run 32 K bu parkur, orta seviye koşucular için zorlu ama keyifli bir deneyim sunacaktır. Van Gölü Koşusu 10 K parkuru, doğa koşusuna yeni başlayanlar ve daha kısa mesafeleri tercih edenler için ideal bir seçenek olmak üzere 3 parkurdan oluşmaktadır. Bu organizasyon, doğa tutkunları ve koşu severleri bir araya getirerek, Van'ın muhteşem dağ manzaraları eşliğinde unutulmaz bir deneyim ve eklenecek programlarlar kültürel bir gezi fırsatı sunacaktır. Nemrut Kalderası Sky Trail, yukarıda kaldera ve göller, aşağıda Van Gölü ve Tatvan'ın bütünleştiği yüksek dağ koşusunun büyüleyici ve heyecan verici bir deneyimi olacaktır. Bu çalışmada kurumlar ve kuruluşların organize ile gerçekleştirilecek yarışın; federasyon başvuruları, kurumsal işbirliği şeması, kurum izin süreçleri, tanıtım ve duyuru, parkur belirleme, işaretleme, yarış öncesi hazırlık aşamaları, yarış ilanı, yarış yönetimi ve kurumsallık, yarış sonuç ilanı kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bitlis, Van Gölü Havzası, Nemrut Kalderası, Sky Trail, Ekstrem Spor, Dağcılık.

NEMRUT CALDERA SKY TRAIL

The Lake Van Basin is a unique geography that embodies many different qualities with settlements around the lake and settlements around the mountain ranges surrounding the basin. In addition to the mountain ranges around the lake, Mount Nemrut, Mount Süphan, Mount Artos, Mount Erek and Mount Bashet have nationally and internationally renowned peaks and plains that integrate with the lake on their skirts. Nemrut Caldera Sky Trail, which is being prepared to be organized for the first time in Bitlis province, will gain recognition with the Artos Sky Trail, which is the second international mountain marathon with the approval of the International Climbing and Mountaineering Federation (UIAA) and Turkey Mountaineering Federation (TDF) and the first in the Lake Van basin. The Nemrut Caldera Sky Trail 56 K long course will be a high-level challenge for experienced runners and ultra-marathon enthusiasts. Tatvan Run 32 K course will offer a challenging but enjoyable experience for intermediate runners. The Van Lake Run 10 K course consists of 3 trails, making it an ideal option for beginners and those who prefer shorter distances. This event will bring together nature enthusiasts and running lovers, offering an unforgettable experience accompanied by the magnificent mountain views of Van and a cultural trip

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

with additional programs. The Nemrut Caldera Sky Trail will be a fascinating and exciting experience of high mountain running where the caldera and lakes above, Lake Van and Tatvan below are integrated. This study covers federation applications, institutional cooperation scheme, institutional permission processes, promotion and announcement, course determination, marking, pre-race preparation stages, race announcement, race management and institutionalism, race result announcement of the race to be organized by institutions and organizations.

Anahtar Kelimeler: Bitlis, Lake Van Basin, Nemrut Caldera, Extreme Sports, Mountaineering, Sky Trail.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

KÜLTÜREL MİRAS DENEYİMİNİN ÖZNEL İYİ OLUŞ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİ BELİRLEMEYE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. Hacer Arslan KALAY

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, hacerkalay@yyu.edu.tr

Prof. Dr. Faruk KALAY

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, farukkalay@yyu.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Nuran ALİOĞLU

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, alioglunuran65@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı kültürel miras deneyiminin öznel iyi oluş üzerindeki etkisini ortaya çıkarmaktır. Çalışmanın evrenini Diyarbakır surlarını ziyaret eden yerli ziyaretçiler oluşturmaktadır. Araştırmanın yapıldığı dönemde alanı ziyaret eden yerli ziyaretçilerin sayısı belirlenemediğinden örnekleme başvurulmuştur. Bu çerçevede kolayda örnekleme yoluyla ve %95 güven aralığı dikkate alınarak toplam 400 kişinin araştırmaya katılımı sağlanmıştır. Veriler yüz yüze anket tekniği ile toplanmıştır. Uygulanan anket içeriğinde 23 ifade ve 7 boyuttan oluşan kültürel miras deneyimi testi ve 3 ifadeden oluşan bir öznel iyi oluş testi yer almaktadır. Araştırmada, geçerliliği ve güvenilirliği daha önce kanıtlanmış olan ölçeklerin kullanıldığı çalışmalardan elde edilen ilgili ölçekler kullanılmış olup veriler SPSS 21 ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarında, kültürel miras deneyimi alt boyutları ile öznel iyi oluş arasında çeşitli düzeylerde pozitif ilişki olduğu tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak yapılan etki analizinde; kültürel miras deneyiminin öznel iyi oluş üzerinde etkisi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yapılan çoklu etki analizinde; kültürel miras deneyiminin hedonizm, katılım, bilgi, yenilik ve anlamlılık alt boyutlarının ziyaretçilerin öznel iyi oluşlarını etkilediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras Deneyimi, Öznel İyi Oluş, Diyarbakır Surları, Diyarbakır.

A STUDY TO DETERMINE THE EFFECT OF CULTURAL HERITAGE EXPERIENCE ON SUBJECTIVE WELL-BEING

Abstract

The aim of this study is to reveal the impact of cultural heritage experience on subjective well-being. The population of the study consists of local visitors who visit Diyarbakır city walls. Since the number of local visitors visiting the site during the period of the study could not be determined, sampling was used. In this framework, a total of 400 people participated in the study through convenience sampling and taking into account the 95% confidence interval. The data were collected by face-to-face questionnaire technique. The questionnaire includes a cultural heritage experience test consisting of 23 statements and 7 dimensions and a subjective well-being test consisting of 3 statements. In the research, the relevant scales obtained from studies using scales with previously proven validity and reliability were used and the data were analyzed with SPSS 21. In the results of the research, it was determined that there is a positive relationship between the sub-dimensions of cultural heritage experience and subjective well-being at various levels. Accordingly, in the impact analysis, it was determined that cultural heritage experience has an effect on subjective well-being. In addition, in the multiple effect analysis, it was determined that hedonism, participation, knowledge, innovation and meaningfulness sub-dimensions of cultural heritage experience affect the subjective well-being of visitors.

Keywords: Cultural Heritage Experience, Subjective Well-Being, Diyarbakır City Walls, Diyarbakır.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

YİYECEK-İÇECEK İŞLETMELERİNDE MUTFAK ÇALIŞANLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN SORUNLARININ İNCELENMESİ: HAKKÂRİ İLİ ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Berfin ELMAS DEMİRALP

Hakkari Üniversitesi, berfinelmas@hakkari.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Berkant KIYKAÇ

Hakkari Üniversitesi, berkantkiyak@hakkari.edu.tr

Özet

Tüm dünyada iş sağlığı ve güvenliğinin önemi her geçen gün artmaktadır. İşletmeler açısından çok önemli bir konu haline gelen iş sağlığı ve güvenliği noktasında çalışanların bilgi düzeyinin artması ile birçok iş kazası ve meslek hastalığının önüne geçebilmek mümkün görülmektedir. Bu çalışma kapsamında, Hakkari ilinde bulunan yiyecek-içecek işletmelerinde mutfak bölümünde çalışan kişilerin iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yaşadıkları sorunların incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, Hakkari ilindeki yiyecek-içecek işletmelerinde mutfak departmanında görev alan aşçılar, aşçı yardımcıları vb. mutfak çalışanlarıyla yarı-yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiş ve kayıt altına alınmıştır. Elde edilen sonuçlar, içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, mutfak bölümü çalışanları iş sağlığı ve güvenliği açısından bazı sorunlar yaşamaktadır. Fiziksel, kimyasal, biyolojik, psiko-sosyal tehlikeler ve riskler söz konusu sorunlara örnektir. Çalışma, yiyecek-içecek işletmesi sahiplerine, yöneticilerine ve araştırmacılara yönelik önerilerle son bulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mutfak Çalışanları, İş Sağlığı ve Güvenliği, Meslek Hastalığı, Hakkari.

AN INVESTIGATION OF OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY PROBLEMS OF KITCHEN EMPLOYEES IN FOOD AND BEVERAGE BUSINESSES: A CASE STUDY OF HAKKARI PROVINCE

Abstract

The importance of occupational health and safety (OHS) is progressively increasing worldwide. Enhancing the knowledge level of employees in OHS, a critical issue for businesses, is considered essential to prevent numerous occupational accidents and diseases. Within this study, the aim was to examine the occupational health and safety problems experienced by kitchen staff in food and beverage establishments in Hakkari, Turkey. To this end, semi-structured interviews were conducted and recorded with kitchen employees, including chefs and assistant chefs, working in the kitchen departments of food and beverage businesses in Hakkari. The data obtained were evaluated using content analysis. The findings revealed that kitchen staff encounter various occupational health and safety issues, including physical, chemical, biological, and psycho-social hazards and risks. The study concludes with recommendations for food and beverage establishment owners, managers, and researchers.

Anahtar Kelimeler: Kitchen Employees, Occupational Health and Safety, Occupational Disease, Hakkari.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

DESTİNASYON ÖNEM-MEMNUNİYET ANALİZİ BAĞLAMINDA VAN'I TERCİH EDEN İRANLI TURİSTLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA¹

Emre KARACA

Batman Üniversitesi, emrekaraca.13200@gmail.com

Doç. Dr. Mustafa DOĞAN

Batman Üniversitesi, mustafadoganmustafa@gmail.com

Özet

Bu araştırma, Van destinasyonunu ziyaret eden İranlı turistlerin destinasyonla ilgili önem algılamaları ve memnuniyet düzeylerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, İranlı turistlerin beklentilerinin ne olduğu ve hangi faktörlere daha fazla önem verdikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca, bu önemli unsurların ne derece karşılandığı ve turistlerin memnuniyet düzeyleri incelenerek, destinasyonun eksiklikleri tespit edilmiştir. Bu eksikliklere çözüm önerileri sunulması hedeflenmiştir. Araştırmada, Yang (2003a) tarafından geliştirilen Önem-Memnuniyet modeli kullanılarak, literatür taramasından elde edilen anket modeli Van ilinde otel işletmelerine uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, turistlerin önem algılamaları ile destinasyon memnuniyeti arasında doğrudan bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Turistlerin tatil deneyimindeki memnuniyet düzeyleri, gelecekteki seyahat kararlarını olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Sonuç olarak, Van ilinin turizm potansiyelinin artırılabilmesi için turist beklentilerinin doğru bir şekilde anlaşılması ve bu beklentilere yönelik hizmet sunumlarının iyileştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca, destinasyonda görülen sosyal ve çevresel sorunlar ile turizm yatırımlarına yönelik öneriler de sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Önem-memnuniyet analizi, ziyaretçi memnuniyeti, Destinasyon, Van, Türkiye

A RESEARCH ON IRAN TOURISTS PREFERRING THE VALVE IN THE CONTEXT OF DESTINATION IMPORTANCE-SATISFACTION ANALYSIS

Abstract

This study aims to examine the importance perceptions and destination satisfaction levels of Iranian tourists visiting the Van destination. The research attempts to determine the expectations of Iranian tourists and identify the factors they consider most important. In addition, by evaluating how well these important aspects are met and the level of satisfaction tourists experience, the study seeks to identify the deficiencies of the destination and propose solutions. In the study, Yang's (2003a) Importance-Satisfaction model was used, and the survey model obtained from the literature review was applied in hotel establishments in Van. The findings revealed that there is a direct relationship between the importance perceptions of tourists and their destination satisfaction. The satisfaction level experienced during the vacation may positively or negatively influence future travel decisions. As a result, the study emphasizes that in order to enhance the tourism potential of Van, it is crucial to understand tourist expectations and improve service offerings in line with those expectations. Additionally, social and environmental issues observed at the destination and recommendations for tourism investments have been presented.

Keywords: Importance-Satisfaction analysis, visitor satisfaction, destination, Van, Türkiye.

¹ Bu çalışma Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından yürütülen Emre Karaca'nın aynı başlıklı tezinden türetilmiştir.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

TURİZM İLE ŞEKİLLENEN ŞEHİRSEL DOKU: KARASU (SAKARYA)

Doktora Öğrencisi Zeynep Ceylin ECER

Fırat Üniversitesi, ecerzeynepceylin@gmail.com

Prof. Dr. Ayşe ÇAĞLIYAN

Fırat Üniversitesi, acaglayan@firat.edu.tr

Özet

Tarih boyunca kıyılar, ekonomik ve kültürel olarak insanların yaşam alanı olarak tercih ettiği bölgeler olmuş ve şehirlerin gelişiminde kritik bir rol oynamıştır. Kıyılar; sundukları doğal ve stratejik avantajlar nedeniyle savunma, ticaret, ulaşım ve sosyo-kültürel faktörler açısından şehirlerin biçimlenmesini şekillendirmiştir. Özellikle sanayi devrimi sonrası deniz, kum ve güneş odaklı tatil anlayışının yaygınlaşmasıyla kıyı turizmi, şehirlerin mekânsal yayılımını ve ekonomik yapısını doğrudan etkileyen temel faktörlerden biri haline gelmiştir.

Tarihsel olarak Karasu ve çevresi Sakarya Nehri'nin Karadeniz ile birleştiği stratejik bir konumda yer alması nedeniyle özellikle Osmanlı döneminden itibaren önemli bir kıyı yerleşimi olarak dikkat çekmiştir. Geçmişte tarım ve balıkçılık faaliyetleriyle şekillenen yerleşme, 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren artan sanayi ve ticaret faaliyetleriyle büyüme göstermiştir. Ancak asıl kırılma noktası 1980 sonrası kıyı turizminin gelişmesiyle başlamış, sahil şeridinde yoğun yazlık konut alanları ve turistik yapılaşma oluşmuştur.

Karasu'nun şehirleşme süreci, tarihsel olarak farklı zaman dilimlerinde gelişen yerleşim alanlarının genişleyerek bütünüleşmesiyle şekillenmiştir. 1940 ve 1944 yıllarına ait hava fotoğrafları incelendiğinde, Karasu'daki ilk yerleşim çekirdeklerinin bugünkü İncilli ve Kabakoz Mahallesi çevresinde olduğu görülmektedir. Zamanla, kıyı şeridi boyunca turizmin gelişmesiyle birlikte sahil hattı boyunca doğu-batı yönlü genişleme hız kazanmış, yazlık konutlar ve turistik tesisler sahil kesiminde yoğunlaşmıştır.

Bu çerçevede Karasu, kıyı turizminin etkisiyle hızla gelişen bir şehir olarak dikkat çekmektedir. Şehirde turizme bağlı olarak konut ve tesisleşme süreçleri hızlanmış, yeni yapılaşma sahil hattı boyunca yoğunlaşarak kentsel yayılımı artırmıştır. Bu çalışma, kıyı turizminin şehirleşme üzerindeki etkilerini Karasu örneğinde ele alarak bölgenin mekânsal genişlemesi, ekonomik gelişimi ve sürdürülebilirlik boyutlarını incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Kıyı Turizmi, Şehirsel Gelişim, Karasu, Sakarya

THE URBAN TEXTURE SHAPED BY TOURISM: KARASU (SAKARYA)

Abstract

Throughout history, coasts have been regions preferred by people as living spaces both economically and culturally, playing a critical role in the development of cities. Coasts, due to the natural and strategic advantages they offer, have shaped the formation of cities in terms of defense, trade, transportation, and socio-cultural factors. Especially after the Industrial Revolution, with the spread of the sea, sand, and sun-oriented holiday concept, coastal tourism has become one of the main factors directly affecting the spatial expansion and economic structure of cities.

Historically, Karasu and its surroundings have drawn attention as an important coastal settlement, particularly since the Ottoman period, due to their strategic location where the Sakarya River meets the Black Sea. In the past, the settlement was shaped by agricultural and fishing activities, but it started to grow in the second half of the 20th century with increasing industrial and commercial activities. However, the real turning point began after 1980 with the development of coastal tourism, leading to the emergence of dense summer housing areas and tourism-related structures along the coastline.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Karasu's urbanization process has historically been shaped by the expansion and integration of settlement areas that developed at different time periods. When aerial photographs from 1940 and 1944 are examined, it is seen that the first settlement cores in Karasu were formed around today's İncilli and Kabakoz neighborhoods. Over time, with the development of tourism, the coastal strip has rapidly expanded in an east-west direction, and summer houses and tourist facilities have become concentrated in the coastal areas.

In this context, Karasu stands out as a rapidly developing city influenced by coastal tourism. With tourism, housing and facility construction processes have accelerated, and new developments have concentrated along the coastline, increasing urban sprawl. This study will examine the effects of coastal tourism on urbanization through the example of Karasu, analyzing the region's spatial expansion, economic development, and sustainability dimensions.

Keywords: Tourism, Coastal Tourism, Urban Development, Karasu, Sakarya

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

BİTLİS HIZAN'DA TEK PASTOFORİON ODALI BİR GRUP KİLİSE

Dr. Öğr. Üyesi Yalçın KARACA

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, ykaraca@yyu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ŞAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, huseyinsan@yyu.edu.tr

Sercan TUNTAY

Sydra Antik Kenti Kazı Ekip Üyesi, tuntays123@gmail.com

Özet

Doğu Anadolu Bölgesi Hristiyan dini mimarisi alanında 1993 ten başlayarak yaptığımız çalışmalar günümüze kadar devam etmiş ve çok sayıda akademik çalışma ve bilimsel yayın gerçekleştirilmiştir. Bitlis'in Hizan ilçesindeki saha çalışmalarımız sürecinde 3 manastır kompleksi ile farklı planlarda inşa edilmiş 16 kilise yapısı tespit edilmiştir. Bunlardan 12 tanesi tek nefli kilise plan tipindedir. Üst örtülerinde tonoz kullanımı bakımından ortaklık gösteren bu yapılardan 3 tanesi tek pastoforium odası uygulaması noktasında diğerlerinden ayrılmaktadır. Orijinal isimlerini ve kesin inşa tarihlerini tespit edemediğimiz bu kiliseler Hizan'ın Soğuksu, Kolludere (İncirli-Pertag) ve Elmacık (Talars) köyünde bulunmaktadır. Doğu Hristiyan terminolojisinde kilisenin doğu duvarındaki apsisin her iki yanında yer alan odaların ikisi birden pastoforion odaları (pastoforium hücreleri) olarak adlandırılmaktadır. Sadece din adamlarının girebildiği bu odalardan apsisin güneyindeki odaya diakonikon, kuzeyindeki odaya da prothesis denir. Bu odalarda kilise ayinlerinde kullanılan litürjik eşyalar saklanmakta ve ayin hazırlıkları yapılmaktadır. İncelediğimiz ve yakın coğrafyada karşılaştırmada kullandığımız yapıların sadece diakonikon odaları bulunmaktadır. Bu oda genellikle ayinlere hazırlığın yapıldığı ve kutsal kitapların, giysilerin, süs eşyalarının saklandığı mekandır. Batı Hristiyan kiliselerinde bu işlevi Sakristi (sacristy) adı verilen mekanlar görmektedir. Niçin sadece diakonikon kullanıldığına dair farklı varsayımlarda bulunmak mümkündür. Komşu ilçelerden Gevaş ve Tatvan'da ikişer örnek tespit ettiğimiz bu kiliseler belli dönemi kapsayan dar bir uygulama olabilir. Diğer etken ekonomi denilebilir. Kırsaldaki bu kiliseler tek nefli, küçük köy kiliseleri niteliğini taşımaktadır. Bu yapılarda kalitesiz malzeme kullanılmıştır ve süslemeden yoksundur. Diakonikonkiliselerin tüm litürjik işlevini karşılamış olmalıdır. Başka bir etken topoğrafyanın uygun olmayışıdır. Belkide bu odalardan bazıları azizlerin mezarı olarak kullanılmış olabilir. Farklı bir bakış açısıyla değerlendirilen eserlerin farklı çalışmalara ve bakış açılarına katkı sağlayacağını düşünmekteyiz. Hangi dönemden kaldığına bakılmaksızın tarihi eserlerin bilimsel metotlarla incelenmesi, ülkemizin kültürel mirasının korunması ve geleceğe aktarılması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bitlis, Hizan, Kilise, Pastoforion Odaları, Kültürel Miras

A GROUP OF CHURCHES WITH SINGLE PASTOFORION CELL IN HIZAN, BITLIS

Abstract

Our studies on the Christian religious architecture of the Eastern Anatolia Region, which started in 1993, have continued until today and many academic studies and scientific publications have been carried out. During our fieldworks in Hizan district of Bitlis, 3 monastery complexes and 16 church structures built in different plans were identified. 12 of them are in the single nave church plan type. 3 of these structures, which show a commonality in terms of the use of vaults in the upper cover, differ from the others with the application of a single pastoforium cell. These churches, whose original names and exact construction dates cannot be determined, are located in Soğuksu, Kolludere (İncirli-Pertag) and Elmacık (Talars) villages of Hizan. In Eastern Christian terminology, both of the cells on either side of the apse on the east wall of the church are called pastophorion chambers

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

(pastoforium cells).Only clergy are allowed to enterfrom these cells to the south of the apse,is called diakonikon and the cell to the north is called prothesis. In these cells, liturgical items used in the church liturgy arestored and liturgical preparations arebeing made. The structures we have analysed and used in comparison in the nearby geography there are only diakonikon cells.This cell is usually the place where sacred books, clothes and ornaments are kept and where preparation for the liturgy takes place.In Western Christian churches this function places called Sakristi (sacristy) are see it. There are different hypotheses as to why only the diakonikon was used. These churches that we have identified of which there are two examples each in the neighbouring districts of Gevaş and Tatvan, may be a narrow application covering a certain period.Another factor can be called economy.These churches in rural carries of a quality small village churches with a single nave.In these structures have been used poor quality materials and lack ornamentation.The diakonikon must have been fulfilled the whole liturgical function of the churches.Another factor is the unsuitability of the topography.May be, some of these cells may have been used as grave of saints. We think that it will contribute to different studies and perspectives the artefacts evaluated from a different point of view. Regardless of the period from which it originated the examination of historical artefacts with scientific methods is important for the protection and transfer of the cultural heritage of our country to the future.

Anahtar Kelimeler: Bitlis, Hizan, Church, Pastoforion Cells, Cultural Heritage.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

İNANÇ TURİZMİ BAĞLAMINDA BİLECİK İLİNİN POTANSİYELİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Sıla KARACAOĞLU

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, sila.karacaoglu@bilecik.edu.tr

Özet

Dini amaçlarla seyahat etmek yeni bir olgu değildir. Antik çağlardan bugüne değin devam eden inanç odaklı yer değiştirme hareketleri turizmin en eski türü olarak kabul edilmektedir. Günümüzde ise kültür turizmi şemsiyesi içerisinde yer alan inanç turizmi en hızlı büyüyen niş pazarlardandır. Bu bakımdan destinasyonlar arasındaki rekabeti de gün geçtikçe arttıran unsurlardan birisidir. Buradan hareketle, araştırmanın amacı Bizans ve Osmanlı İmparatorlukları döneminde önemli bir geçiş noktası olmuş, Kudüs ve Mekke'ye giden Sufi hac yolunun geçtiği, Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinde pek çok önemli şahsiyetin rol aldığı, Kurtuluş Savaşı'na kadar Türklerin ve Rumların birlikte yaşadığı topraklara sahip olan fakat söz konusu yönleriyle çok fazla tanınmayan Bilecik ilinin inanç turizmi potansiyeline dikkat çekmektir. Bu kapsamda ikincil kaynaklar taranarak inanç turizmi açısından ilin dikkat çekebileceği düşünülen potansiyel değerleri tespit edilmiş, sınıflandırılmış ve önemli bilgileri kısaca özetlenmiştir. Buna göre Bilecik ilinin inanç turizmi açısından kaynak değerlerini; türbeler, camiler, kilise ve hac yolu olarak dört kategoride ele almak mümkündür. Çalışma, ilin inanç turizmi potansiyelinin ön plana çıkarılması ve diğer turizm türleriyle bütünleşik olarak pazarlanması için turizm paydaşlarına sunulan önerilerle son bulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültür Turizmi, İnanç Turizmi, İnanç Turizmi Potansiyeli, Bilecik.

ANALYSIS THE POTENTIAL OF BİLECİK PROVINCE IN THE CONTEXT OF RELIGIOUS TOURISM

Abstract

Religious travel is not a new phenomenon. Religious migration, which has been going on since ancient times, is considered to be the oldest form of tourism. Today, religious tourism, which falls under the umbrella of cultural tourism, is one of the fastest growing niche markets. In this respect, it is one of the factors that increase competition between destinations day by day. From this point of view, the aim of the research is to draw attention to the faith tourism potential of Bilecik, which was an important transit point during the Byzantine and Ottoman Empires, where the Sufi pilgrimage route to Jerusalem and Mecca passes through, where many important personalities played a role in the process of establishing the Ottoman Empire, and where Turks and Greeks lived together until the War of Independence, but which is not well known for these aspects. In this context, the potential values of the province that are likely to attract attention in terms of religious tourism have been identified and classified, and important information has been briefly summarised by scanning secondary sources. Accordingly, the resource values of Bilecik Province in terms of religious tourism can be classified into four categories: tombs, mosques, churches and pilgrimage routes. The study concludes with suggestions for tourism stakeholders in order to highlight the religious tourism potential of the province and to market it in integration with other types of tourism.

Keywords: Cultural Tourism, Religious Tourism, Religious Tourism Potential, Bilecik.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN TÜRKİYE'DE KIYI TURİZMİNE OLASI ETKİLERİ

Arş. Gör. Aytaç DURAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, aytacduran@yyu.edu.tr

Özet

2024 yılında bir önceki yıla göre %9.8 oranında artış yaşayan ve yaklaşık 62.3 milyon ziyaretçi sayısı ile tarihteki en yüksek seviyeye ulaşan Türkiye, aynı yıl 61.1 milyar dolar turizm geliri ile de rekor kırmıştır. Bu niteliğinin yanı sıra diğer sektörlerle yönelik çoğaltan etkileri de düşünüldüğünde ülke ekonomisi ve istihdamı üzerinde önemli bir getiriye sahip olan Türkiye turizminin belirgin bir gelişme yaşadığı görülmektedir. Mevcut gelişmeyi engelleyecek çok sayıda risk ve tehlike arasında özellikle turizmin iklim hassasiyeti dikkate alındığında üzerinde durulması gereken en hayati konu iklim değişikliği olarak ön plana çıkmaktadır. Bu kapsamda çalışma, iklim değişikliğinin Türkiye'de kıyı turizmi üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. İncelemenin kıyı turizmi üzerine yapılmasının nedeni, bir yıl içerisinde en fazla ziyaretçi sayısına ve gelir düzeyine ulaşılması dolayısıyla Türkiye turizminin lokomotif olmasıdır. Etkilerin tespitinde nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman analizi kullanılmış ve belirlenen tüm (olumlu-olumsuz) yönleri çalışmada yer verilmiştir. Yapılan analiz neticesinde iklim değişikliği kaynaklı yükselen sıcaklıkların önümüzdeki süreçte özellikle Akdeniz ve Ege'deki turizm sezonunun süresini uzatacağı ve bu nedenle ekonomik göstergelerde (gelir, istihdam vb.) artışlar yaşanacağı düşünülmektedir. Buna karşılık, sıcaklık artışlarının kontrol edilemediği koşulda bu bölgeler turizm için elverişli olmaktan çıkacak ve talebin kuzeyindeki destinasyonlara doğru geçiş yapması ile ciddi ekonomik kayıplar yaşanacaktır. Sıcaklık artışlarının yanı sıra iklim değişikliği etkisiyle sıklığı ve şiddeti artan fırtına, sel, taşkın, deniz seviyesinde yükselme gibi afetler özellikle kültür ve tabiat varlıklarının, sit alanlarının, arkeolojik eserlerin, plajların vb. değerlerin bulunduğu Türkiye kıyılarında yıkıcı hasara ve geri döndürülemez zarara neden olacaktır. Son olarak, özellikle Akdeniz ve Ege bölgelerinde yükselen sıcaklıklar, kuru hava ve şiddetlenen rüzgâra bağlı olarak artan orman yangınları çok sayıda ekosisteme ev sahipliği yapan ve ekoturizm faaliyetlerinin merkezi olan sahaların yok olmasına yol açacaktır.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Turizm Sektörü, Kıyı Turizmi, Türkiye.

POSSIBLE IMPACTS OF CLIMATE CHANGE ON COASTAL TOURISM IN TURKIYE

Abstract

In 2024, Turkey experienced an increase of 9.8% compared to the previous year and reached the highest level in history with approximately 62.3 million visitors, breaking a record with a tourism revenue of USD 61.1 billion in the same year. Considering this quality as well as its multiplier effects on other sectors, it is seen that Turkey's tourism, which has a significant return on the country's economy and employment, has experienced a significant development. Among the many risks and hazards that may hinder the current development, climate change stands out as the most vital issue to be emphasised, especially considering the climate sensitivity of tourism. In this context, the study aims to analyse the effects of climate change on coastal tourism in Turkey. The reason why the examination is carried out on coastal tourism is that it is the locomotive of Turkey's tourism as it reaches the highest number of visitors and income level within a year. Document analysis, which is one of the qualitative research methods, was used to determine the effects and all (positive-negative) aspects determined were included in the study. As a result of the analysis, it is thought that the rising temperatures caused by climate change will extend the duration of the tourism season especially in the Mediterranean and Aegean in the coming period, and therefore, there will be increases in economic indicators (income, employment, etc.). On the other hand, under the condition that temperature increases cannot be controlled, these regions will cease to be favourable for tourism and serious economic losses will be experienced as the demand shifts towards destinations in the north. In addition to temperature increases, disasters such as storms, floods, floods, sea level rise, etc., which increase in frequency

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

and intensity due to climate change, will cause devastating and irreversible damage, especially on Turkey's coasts where cultural and natural assets, protected areas, archaeological artefacts, beaches, etc. are located. Finally, forest fires, especially in the Mediterranean and Aegean regions due to rising temperatures, dry air and intensifying winds, will lead to the destruction of areas that host many ecosystems and are the centre of ecotourism activities.

Keywords: Climate Change, Tourism Sector, Coastal Tourism, Türkiye.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

YENİLEBİLİR OTLAR TÜKETİM ALIŞKANLIĞI: BİTLİS İLİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Muhabbet ÇELİK

Yozgat Bozok Üniversitesi, muhabbet.celik@bozok.edu.tr

Özet

Sağlıklı beslenme bilincinin artması ile birlikte doğada kendiliğinden yetişen otlara olan talep artmıştır. Bu çalışmada, Bitlis ilinde yenilebilir otların tespit edilmesi ve bu otların mutfakta kullanım şekillerinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu araştırmada nitel araştırma deseni tercih edilmiştir. Veri toplama sürecinde, daha derinlemesine ve güvenilir bilgiler elde edebilmek amacıyla 50 yaş ve üzeri, yenilebilir ot tüketimi deneyimine sahip bireylerle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında yenilebilir otlarla yapılan yemek reçeteleri elde edilmiştir. Ayrıca katılımcıların yenilebilir otları, küçük yaşlardan itibaren hem sağlıklı olduğu için hem de alışkanlık olduğu için tükettikleri tespit edilmiştir. Katılımcıların bu otları çiğ olarak tüketmelerinin yanı sıra pilav, salata, börek içi, turşu ve kavurma olarak tercih ettikleri de tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gastronomi, Bitlis, Yenilebilir Otlar

CONSUMPTION HABITS OF EDIBLE HERBS: THE EXAMPLE OF BİTLİS PROVINCE

Abstract

With the increasing awareness of healthy nutrition in recent years, there has been a growing interest in and demand for edible plants that grow naturally in the wild. This study aims to identify wild edible herbs found in the province of Bitlis and to examine their culinary uses. A qualitative research method was employed in the study. In order to obtain more reliable and in-depth data, interviews were conducted with individuals aged 50 and above who regularly consume these herbs. As part of the study, traditional recipes prepared with wild herbs were collected. It was found that participants had been consuming these herbs from an early age, both due to their perceived health benefits and as a result of longstanding cultural habits. In addition to being consumed raw, these herbs were also commonly used in dishes such as rice (pilaf), salads, pastry fillings, pickles, and sautés.

Anahtar Kelimeler: Gastronomy, Bitlis, Edible Herb

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

KÜLTÜREL MİRAS KAPSAMINDA AHLAT MÜZESİNDEKİ HAÇKARLAR

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ŞAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, huseyinsan@yyu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Yalçın KARACA

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ykaraca@yyu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KULAZ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, mkulaz@yyu.edu.tr

Özet

Ahlat, tarih boyunca farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış ve bu nedenle zengin bir kültürel mirasa sahip olmuştur. Van Gölü'nün kuzeybatısında yer alan bu kadim şehir, özellikle Orta Çağ'dan itibaren Anadolu, Kafkasya ve Asya arasında bir köprü vazifesi görmüştür. Bölgede Selçuklu, Osmanlı ve Ermeni kültürlerinin izleri hâlâ canlılığını korumaktadır. Bu izlerden biri de Ahlat Müzesi'nde sergilenen haçkarlardır.

Haçkarlar, Ermeni kültürüne özgü, taş üzerine oyulmuş haç motifleri ve çeşitli süslemelerle bezenmiş anıt niteliğindeki eserlerdir. Genellikle mezar taşlarında ve mimari yapıların cephe yüzeylerinde kullanılmış olan haçkarlar, sadece birer anıt değil, aynı zamanda Ermeni sanatının, inanç dünyasının ve taş işçiliğinin en özgün örnekleri arasında yer alır. Orta Çağ ve sonrası boyunca Ermeni ustaları tarafından büyük bir titizlikle işlenen bu taşlar, estetik ve dini öğeleri bir araya getiren semboller olarak öne çıkmaktadır.

Ahlat ve çevresinde Orta Çağ ve sonrasında İslam toplumuyla birlikte varlığını devam ettiren Ermenilerin olması bölgedeki birçok haçkarın günümüze ulaşmasını sağlamıştır. Ahlat Müzesi, bu taşların korunmasını, sergilenmesini ve akademik çalışmalar için erişilebilir olmasını sağlayarak kültürel mirasın yaşatılmasına katkıda bulunmaktadır. Müzedeki haçkarlar, üzerlerindeki detaylı işlemleri, motifleri ve kitabeleriyle dikkat çekmektedir. Bu taşlar, epigrafik bilgilerle birlikte geometrik desenler, madalyonlar ve bitkisel motifler gibi unsurları barındırarak, sanat tarihçileri için önemli bilgiler sunmaktadır.

Bu çalışmada, Ahlat Müzesi'nde yer alan haçkarların tarihsel gelişimi, sanatsal özellikleri, kültürel bağlamı ve korunması üzerine detaylı bir inceleme yapılacaktır. Haçkarların bölgedeki tarihi miras içindeki yerine değinilerek, farklı medeniyetlerin ortak miras alanında nasıl bir etkileşim içinde olduğu ele alınacaktır. Kültür ve inanç turizmi açısından da bu araştırmanın katkı sağlayacağı kanaatini taşımaktayız.

Anahtar Kelimeler: Haçkar, Ermeni, Ahlat Müzesi, Kültürel Miras

THE KHACHKARS IN THE AHLAT MUSEUM WITHIN THE SCOPE OF CULTURAL HERITAGE

Abstract

Ahlat, a city that has hosted various civilizations throughout history, possesses a rich cultural heritage. Located in the northwest of Lake Van, this ancient city has served as a bridge between Anatolia, the Caucasus, and Asia, especially from the Middle Ages onwards. The traces of Seljuk, Ottoman, and Armenian cultures still remain vibrant in the region. One such trace is the khachkars displayed in the Ahlat Museum.

Khachkars are monumental works specific to Armenian culture, carved with cross motifs and various decorations on stone. These stones, typically used as gravestones and on the façades of architectural structures, are not only monuments but also stand as the most distinctive examples of Armenian art, faith, and stone craftsmanship. Throughout the Middle Ages and beyond, Armenian artisans meticulously crafted these stones, which highlight both aesthetic and religious elements as symbols.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

The presence of Armenians in the region during and after the Middle Ages, alongside Islamic communities, has enabled many khachkars to survive to the present day. The Ahlat Museum contributes to the preservation, exhibition, and accessibility of these stones for academic research, thus playing a role in the continuity of cultural heritage. The khachkars in the museum stand out due to their intricate carvings, motifs, and inscriptions. These stones, along with epigraphic information, include geometric patterns, medallions, and plant motifs, providing valuable insights for art historians.

This study will offer a detailed examination of the historical development, artistic features, cultural context, and preservation of the khachkars in the Ahlat Museum. The position of these khachkars within the region's historical heritage will be addressed, as well as how different civilizations have interacted within a shared heritage space. We believe that this research will contribute to the fields of cultural and religious tourism.

Keywords: Khachkar, Armenian, Ahlat Museum, Cultural Heritage

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

WASTE MANAGEMENT CHALLENGES IN TOURIST DESTINATIONS (CASE OF IMERETI)

Assoc. Prof. Izolda KHASAIA

Akaki Tsereteli State University, izolda.khasaia@atsu.edu.ge

Nano TSERTSVADZE

Akaki Tsereteli State University, tsertcvadze.nano@atsu.edu.ge

Abstract

Tourism plays a crucial role in the global economy, generating income and employment opportunities. However, the environmental impact of tourism, particularly waste generation, is a growing concern. Studies indicate that tourism accounts for approximately 6.7% of waste generated in Europe, posing significant environmental, social, and economic challenges. The Imereti region, a key tourist destination in Georgia, faces similar waste management issues.

This study examines the challenges of waste management in Imereti's tourist destinations, analyzing existing practices and proposing solutions for sustainable tourism development. The research was conducted through surveys and observations in various tourism-related businesses, including hotels, family wineries, cultural sites, and protected areas. Findings indicate that while some businesses implement eco-friendly practices, inadequate infrastructure, financial constraints, and low public awareness hinder effective waste management.

Sustainable waste management requires a multi-level approach involving governmental policies, private sector engagement, and public awareness initiatives. The study highlights the importance of waste separation, recycling, composting, and responsible tourism practices as essential measures for minimizing environmental impact. The research concludes that effective waste management in tourist destinations can be achieved through strategic investments, community involvement, and sustainable tourism policies.

Keywords: Waste Management, Tourism, Destination, Imereti

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

YENİDEN İŞLEVLENDİRİLEN TARİHİ YAPILARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Melahat AVŞAR

Amasya Üniversitesi, melahat.avsar@amasya.edu.tr

Özet

Günümüzde tarihi yapılar yeniden işlevlendirilerek turizm amaçlı kullanılmakta, yerli ve yabancı turistler tarafından ziyaret edilmektedir. Tarihi yapıların yeniden işlevlendirilmesi sayesinde hem geçmişin izleri yaşatılmakta hem de geleceğe aktarılmaktadır. Bu açıdan tarihi yapıların yeniden işlevlendirilmesi ile ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel faktörler başta olmak üzere topluma birçok fayda sağlamaktadır. Bu noktadan hareketle bu çalışma ile Amasya ilinde bulunan ve yeniden işlevlendirilerek turizm amaçlı kullanılan tarihi yapıların sürdürülebilir turizm kapsamında değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma yöntemi kullanılarak ikincil verilerden faydalanılacaktır. Bu çalışmada Amasya ilinin örnek olarak alınmasının temel nedenleri; tarihinin oldukça köklü olması, birçok medeniyetin yaşamış olması ve kültürel değerleriyle oldukça zengin kaynağa sahip olan bir il olmasıdır. Bu çalışma kapsamında Amasya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün internet sayfasında yer alan ve yeniden işlevlendirilerek turizm amaçlı kullanılan tarihi yapılar ele alınacaktır. Çalışma kapsamında tarihi yapıların ilk kullanım amaçlarının ne olduğu ve günümüzde nasıl kullanıldığı belirlenecektir. Sürdürülebilir turizmin ilkeleri göz önüne alınarak yeniden işlevlendirilen bu tarihi yapıların destinasyona sağlamış olduğu faydalar ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarihi Yapılar, Sürdürülebilir Turizm, Amasya.

EVALUATION OF RE-FUNCTIONALISED HISTORICAL BUILDINGS WITHIN THE SCOPE OF SUSTAINABLE TOURISM

Abstract

Today, historical buildings are re-functionalised and used for tourism purposes and visited by local and foreign tourists. Thanks to the re-functionalisation of historical buildings, both the traces of the past are kept alive and transferred to the future. In this respect, the re-functionalisation of historical buildings provides many benefits to the society, especially economic, social, cultural and environmental factors. From this point of perspective, this study aims to evaluate the historical buildings in Amasya province, which are re-functionalised and used for tourism purposes, within the scope of sustainable tourism. For this purpose, secondary data will be utilised by using qualitative research method. The main reasons for taking Amasya province as an example in this study are that it has a very deep-rooted history, many civilisations have lived and it is a province that has a very rich resource with its cultural values. Within the scope of this study, the historical buildings on the website of Amasya Provincial Directorate of Culture and Tourism, which are re-functionalised and used for tourism purposes, will be discussed. Within the scope of the study, it will be determined what the first purpose of use of historical buildings is and how they are used today. Considering the principles of sustainable tourism, the benefits provided to the destination by these re-functionalised historical buildings will be revealed.

Keywords: Historical Buildings, Sustainable Tourism, Amasya.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

TÜRKİYE’NİN ZEYTİN ÜRÜNÜ COĞRAFI İŞARETLERİ ve ZEYTİNYAĞI TURİZMİ POTANSİYELİ

Dr. Öğr. Üyesi Erkan DENK

Bitlis Eren Üniversitesi, edenk@beu.edu.tr

Özet

Coğrafi işaretler, üretildikleri bölgelerin imajını güçlendiren, tescilli ürün kimliğiyle standart üretimi genişleten, kültürel mirasa sahip çıkarak sürdürülebilirliği teşvik eden ve üretim sınırları çizilen bölgede turizmin gelişimini destekleyen en önemli sınai mülkiyet hak türlerinden birisidir. Önemi gün geçtikçe anlaşılan bu nadide ve eşsiz ürünler, başta tüketiciyi koruduğu gibi üreticiyi ve kendi kültürel kimliğini de muhafaza ederek üretim bölgelerinde önemli sayılabilecek düzeyde katma değer yaratmaktadır. Buradan hareketle uzun ve köklü bir geçmişi olan zeytin ve zeytinyağı çalışmanın temel konusunu oluşturmuştur. Bu çalışmada, Türkiye’nin zeytin ve zeytinyağı üzerine coğrafi işaret tescili ile koruma altına aldığı ürünleri ortaya konulmak istenmiş ve önemli bir gastronomi turizmi niş pazarı olarak görülen zeytinyağı turizm potansiyelini gözler önüne sermek amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yardımıyla durum tespiti gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak Türkiye’nin sahip olduğu konum ve zeytin çeşitliliği açısından önemli bir üretim hacmine sahip olduğu belirlenmiş olup gastro turistlere zeytinyağı turizmi ile eşsiz deneyimler sunma potansiyelinde bir destinasyon olduğu tespit edilmiştir. 15 çeşit coğrafi işaret tesciline sahip, 5 çeşit başvuru işlemleri süren zeytin ve 19 adet coğrafi işaret tesciline sahip olup 3 adet tescil başvuru işlemleri süren zeytinyağı çeşitleri bu zengin potansiyelin en temel göstergesidir. Politika yapımcılar özellikle zeytinyağı turizmi gelişimi için gerekli altyapıyı oluşturmalı, rotaları daha net ve kapsayıcı belirlemeli ve turizmin Türkiye genelinde oniki aya yayılmasında zeytinyağı turizmini daha aktif değerlendirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi işaret, Gastronomi, Zeytinyağı turizmi, Türkiye.

TURKEY'S OLIVE PRODUCT GEOGRAPHICAL INDICATIONS AND OLIVE OIL TOURISM POTENTIAL

Abstract

Geographical indications are one of the most important types of industrial property rights that strengthen the image of the regions where they are produced, expand standard production with a registered product identity, promote sustainability by protecting cultural heritage, and support the development of tourism in the region where production boundaries are drawn. These rare and unique products, the importance of which is understood day by day, create significant added value in the production regions by protecting the producer and their own cultural identity, as well as protecting the consumer. Based on this, olive and olive oil, which has a long and deep-rooted history, constitute the main subject of the study. In this study, it was aimed to reveal the products that Turkey has protected with geographical indication registration on olives and olive oil, and to reveal the tourism potential of olive oil, which is seen as an important gastronomy tourism niche market. Situation determination was carried out with the help of document analysis, one of the qualitative research methods. As a result, it has been determined that Turkey has a significant production volume in terms of its location and olive diversity, and it has been determined that it is a destination with the potential to offer gastro tourists unique experiences with olive oil tourism. The most basic indicators of this rich potential are the olive varieties, which have 15 geographical indication registrations, 5 of which are in process of application, and the olive oil varieties, which have 19 geographical indication registrations and 3 of which are in process of registration. Policy makers should especially create the necessary infrastructure for the development of olive oil tourism, determine routes more clearly and inclusively, and evaluate olive oil tourism more actively in spreading tourism throughout Türkiye over twelve months.

Keywords: Geographical indication, Gastronomy, Olive oil tourism, Türkiye.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

GASTRONOMİ MÜZELERİNDE ZİYARETÇİ DENEYİMLERİNİN DUYGU ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğr. Gör. Dr. Sibel ÖZDEMİR

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, 1sibel.ozdemir@beun.edu.tr

Özet

Bu araştırma gastronomi turizminin gelişmekte olan alt kollarından biri olarak öne çıkan gastronomi müzelerine yönelik ziyaretçi deneyimlerini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Geleneksel müzecilik anlayışının ötesine geçerek ziyaretçiye hem görsel hem de duysal deneyim sunan gastronomi müzeleri aynı zamanda birer kültürel iletişim ve tanıtım aracı işlevi görmektedir. Bu bağlamda araştırmada gastronomi temalı müzeleri ziyaret eden ziyaretçilerin TripAdvisor platformunda paylaştıkları yorumlar üzerinden ziyaret deneyimlerine ilişkin duygu durumları analiz edilmiştir.

Araştırmada nitel veri toplama yöntemi olarak veri madenciliği tekniği kullanılmış ve TripAdvisor platformunda gastronomi müzeleri ile ilgili paylaşılan 1.375 adet yorum analiz edilmiştir. Veriler sözlük tabanlı duygu analizi yöntemiyle işlenmiş ve her yorum için “positive”, “negative”, ve “neutral” duygu skorları hesaplanmıştır. Bu skorlar yorumların duygusal içeriğini nicel biçimde sınıflandırmak ve yorumları kutupsal (polar) düzeyde değerlendirmek için kullanılmıştır.

Analiz sonuçlarına göre yorumların %80,9'u olumlu, %15,8'i olumsuz ve %3,2'si nötr duygu içermektedir. Yani her 10 yorumdan 8'i gastronomi müzelerine yönelik pozitif değerlendirme içermektedir. Yorumlara ait ısı haritası ve hiyerarşik kümeleme analizleri pozitif duyguların yorumlar içinde hem yaygın hem de birbirine benzer kümeler hâlinde yer aldığını göstermektedir. Kelime bulutu analizleri ise çalışmanın içerik boyutunu desteklemiştir. Olumlu yorumlarda “museum”, “food”, “visit”, “olive”, “local”, “recommend” gibi terimler sık kullanılırken olumsuz yorumlarda “expensive”, “rude”, “dirty”, “staff” ve “unfortunately” gibi ifadeler öne çıkmıştır. Buna göre olumlu yorumların genellikle fiziksel ortam, lezzet deneyimi ve kültürel bağlam gibi unsurlara odaklanıldığını; olumsuz yorumların ise hizmet kalitesi, fiyatlandırma ve çalışan tutumuna ilişkin eleştiriler içerdiğini göstermektedir.

Sonuç olarak edilen bulgular hem gastronomi müzesi yöneticilerine hem de turizm planlayıcılarına ziyaretçi odaklı stratejiler geliştirme konusunda yol gösterici olabilir. Bu doğrultuda müzelerde hizmet kalitesinin artırılması, yerel unsurların daha belirgin hâle getirilmesi ve dijital platformlarda ziyaretçi etkileşimlerinin analiz edilerek yönetsel kararlara entegre edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gastronomi müzeleri, TripAdvisor, Ziyaretçi Deneyimi, Duygu Analizi

EVALUATION OF VISITOR EXPERIENCES IN GASTRONOMY MUSEUMS WITH SENTIMENT ANALYSIS

Abstract

This research was conducted to examine visitor experiences at gastronomy museums, which are emerging as one of the growing sub-sectors of gastronomy tourism. Going beyond the traditional museum concept, gastronomy museums offer visitors both visual and sensory experiences and also serve as a means of cultural communication and promotion. In this context, the study analyzed the emotional states of visitors to gastronomy-themed museums based on their comments shared on the TripAdvisor platform.

Data mining techniques were used as a qualitative data collection method in the study, and 1,375 comments shared on the TripAdvisor platform about gastronomy museums were analyzed. The data was processed using a dictionary-based sentiment analysis method, and ‘positive,’ ‘negative,’ and ‘neutral’ sentiment scores were

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

calculated for each comment. These scores were used to categorize the emotional content of the comments quantitatively and to evaluate the comments on a polar level.

According to the analysis results, 80.9% of the reviews were positive, 15.8% were negative, and 3.2% were neutral. In other words, 8 out of every 10 reviews contained positive evaluations of gastronomy museums. The heat map and hierarchical clustering analyses of the comments show that positive emotions are both widespread and clustered in similar groups within the comments. Word cloud analyses supported the content dimension of the study. Terms such as 'museum,' 'food,' 'visit,' 'olive,' 'local,' and 'recommend' were frequently used in positive comments, while expressions such as 'expensive,' 'rude,' 'dirty,' 'staff,' and 'unfortunately' stood out in negative comments. Accordingly, positive comments generally focus on elements such as the physical environment, taste experience, and cultural context, while negative comments contain criticisms related to service quality, pricing, and staff attitude.

In conclusion, the findings can guide both gastronomy museum managers and tourism planners in developing visitor-focused strategies. In this regard, it is recommended that service quality be improved in museums, local elements be made more prominent, and visitor interactions on digital platforms be analyzed and integrated into managerial decisions.

Keywords: Gastronomy Museums, TripAdvisor, Visitor Experience, Sentiment Analysis

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

LİSANS ÖĞRENCİLERİN ZİHİN HARİTASININ DEĞİŞİMİ: TURİZM COĞRAFYASI DERSİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Hülya YİĞİT ÖZÜDOĞRU

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, hulya.yigit@hbv.edu.tr

Özet

Zihin haritaları bilginin görsel sunumunu sağlayarak öğrencilerin ön bilgilerinin değerlendirilmesinde ve bilgileri nasıl yapılandırdıklarının anlaşılmasında kullanılabilecek bir tekniktir. Zihin haritaları deneyim ya da edinilen bilgilerle şekillenmekte, dolayısıyla kişiden kişiye çok farklılık göstermektedirler. Bu nedenle bir değerlendirme aracı olarak zihin haritaları bireylerin öğrenilecek konu hakkında ne öğrendikleri ve öğrenme süreçlerinin ne olduğunun belirlenmesinde kullanılır. Bununla birlikte zihin haritaları aynı zamanda mekânsal ilişkileri de barındırmaktadır (Tunçel, 2002).

Bu çalışmanın da amacı aktif öğrenme kapsamında dönemlik yürütülen turizm coğrafyası derslerin, lisans öğrencilerinin turizm ve turizm coğrafyası konularında zihin haritalarının oluşumuna nasıl katkı sağladığını belirlemektir. Araştırmanın temel sorusu öğrencilerin zihin haritalarında turizm olgusu hakkında nasıl bir değişim gerçekleşmiştir. Bu çalışma da temel nitel analiz yöntemleri uygulanmıştır. Öğrencilerin çizimlerdeki benzerlikler, çeşitlilikler, ortak tekrarlar ve bunların olası sebepleri ortaya konmuştur. Öğrencilerin turizmle ilgili zihin haritaları ön ve son test olarak değerlendirilmiştir.

Derslerde dönem boyunca sunuş ve buluş tekniği birlikte kullanılmıştır. Öğrencilerin ders içi ve ders dışında işbirliği yöntemiyle çalışmaları sağlanmıştır. Kavram haritası, canlandırma, benzetim, eşleştirme, soru cevap yöntemleri kullanılmış, öğrencilere ArcGIS deneme sürümü kullanılarak Story Map hazırlanmış ve sunum yapmaları istenmiştir. Öğrenciler öğrenme ortamında akran ve öz değerlendirmesi yaparak arkadaşlarına geri bildirimde bulunmuşlardır. Son test niteliğindeki zihin haritaları, iyi, orta ve düşük performanslı zihin haritası olmak üzere üçe ayrılmıştır. Öğrencilerin ilk zihin haritaları ile son zihin haritaları karşılaştırılmıştır.

Öğrencilerin ilk zihin haritalarında Dünyaca ünlü Paris Eyfel Kulesi ve Kâbe gibi turistik mekânsal unsurlar ön plana çıkmıştır. Türkiye'nin turizm açısından dikkat çeken Kapadokya bölgesi (peribacalarına ait unsurlar), Erciyes dağı ile sahil turizmi gibi turizm çeşitleri ve özellikle dini unsurların ön planda olduğu cami gibi tarihi ve mimari yapılar örnek verilmiştir. İlk zihin haritalarında genel anlamda Türkiye'den örneklerle daha çok yer verdikleri gözlenmiştir. Sonuç olarak turizmi ulusal bağlamda sembolize ettikleri, ekonomi ve gezip görme ile ilişkili unsurlara yer verdikleri anlaşılmıştır. İlk testte öğrencilerde dünya algısının oluşmadığı gözlenmiştir. Türkiye'de eğitimin milliliği politikası gereği ders kitaplarında kullanılan görsellerin öncelikli olarak Türkiye'de bulunan mekânsal unsurlara ait olması önem arz etmektedir. Bu durumda ortaöğretim coğrafya ders kitaplarında bulunan örneklerin çoğunluğunun Türkiye'ye ait olmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Ayrıca öğrencilerin ekonomik durumları dünyaya dair algılarının gelişmesini etkilemiştir.

Son test olarak kullanılan zihin haritalarında, teorik altyapıya ve kavramlara yer verilmiş, mekânsal kavramlar arasında ilişki kurulmuş, turizmin mekânsal farklılıklar ve dağılımlara bağlı olarak geliştiği gösterilmiş, turistik çekicilikler, ulaşım, konaklama gibi kolaylaştırıcı unsurlar yer almıştır. Olay ve olgular arasında ilişkiler doğru kurulmuş ancak mekânsal okuryazarlığı destekleyen az sayıda uluslararası çekicilikler örneklerle sunulmuştur. Tüm haritalarda bulunan ortak temanın turizmin doğa, iklim, ulaşım ve coğrafi dağılım gibi unsurlarla olan ilişkisinin kurulmuş olmasıdır. Sonuç olarak turizm ve coğrafya ilişkisi her bir zihin haritasında ana tema olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Coğrafya, Çekicilik, Zihin Haritası

CHANGE IN UNDERGRADUATE STUDENTS' MIND MAPS: THE CASE OF TOURISM GEOGRAPHY COURSE

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Abstract

Mind maps are a technique that provides a visual representation of knowledge, allowing the evaluation of students' prior knowledge and an understanding of how they structure information. Mind maps are shaped by experience or acquired knowledge, thus varying significantly from person to person. For this reason, as an assessment tool, mind maps are used to determine what individuals have learned about a subject and to identify gaps in their learning. Additionally, mind maps also incorporate spatial relationships (Tunçel, 2002).

The aim of this study is to determine how semester-long tourism geography courses, conducted within the scope of active learning, contribute to the formation of undergraduate students' mind maps regarding tourism and tourism geography. The main research question is: *What kind of change has occurred in students' mind maps regarding the concept of tourism?* This study employs basic qualitative analysis methods. Similarities, diversities, common repetitions in students' drawings, and their possible reasons have been identified. Students' mind maps related to tourism were evaluated as pre- and post-tests.

Throughout the semester, both expository and discovery techniques were used in the courses. Students were encouraged to collaborate both in and out of class. Methods such as concept mapping, animation, simulation, matching, and question-answer were utilized. Students were asked to prepare and present Story Maps using the trial version of ArcGIS. In the learning environment, students conducted peer and self-assessments, providing feedback to their classmates.

The post-test mind maps were divided into three categories: high, medium, and low performance. Students' initial mind maps were compared with their final ones.

In the initial mind maps, globally famous tourist spatial elements such as the Eiffel Tower in Paris and the Kaaba stood out. Examples from Turkey, such as the Cappadocia region (featuring fairy chimneys), Mount Erciyes, coastal tourism, and historical and architectural structures like mosques with prominent religious elements, were frequently referenced. It was observed that students predominantly included examples from Turkey in their initial mind maps. As a result, it was understood that they symbolized tourism in a national context, incorporating elements related to the economy and sightseeing. In the pre-test, it was noted that students lacked a global perception of tourism.

Turkey's national education policy prioritizes the use of visuals from domestic spatial elements in textbooks. This suggests that the majority of examples in secondary school geography textbooks being from Turkey may have influenced students' perceptions. Additionally, students' economic backgrounds may have affected their global awareness.

In the post-test mind maps, theoretical foundations and concepts were included, relationships between spatial concepts were established, and it was demonstrated that tourism develops based on spatial differences and distributions. Facilitative elements such as tourist attractions, transportation, and accommodation were present. Relationships between events and phenomena were correctly established, though few international attractions supporting spatial literacy were provided as examples.

A common theme across all maps was the establishment of relationships between tourism and elements such as nature, climate, transportation, and geographical distribution. Ultimately, the relationship between tourism and geography was identified as the main theme in each mind map.

Keywords: Tourism, Geography, Attraction, Mind Map

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

HASANKEYF DESTİNASYONUNDA YEREL HALKIN TAŞIMA KAPASİTESİ
ALGISININ BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Ercan KALKAN

Batman Üniversitesi, ercan.kalkan@batman.edu.tr

Doç. Dr. Reşat ARICA

Batman Üniversitesi, resat.arica@batman.edu.tr

Özet

Hasankeyf Batman iline bağlı bir ilçedir. Tarihi yapısı itibarıyla barındırdığı kültürel miras öğeleri bakımından ciddi bir turizm potansiyeli barındırır. Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamında Dicle Nehri üzerinde inşa edilen ve 2018 yılında yapımı tamamlanan Ilısu Barajıyla bu tarihi ilçe sular altında kalmıştır. Dicle Nehrinin doğu yakasına kurulu ilçe barındırdığı bazı kültürel miras öğeleriyle beraber nehrin diğer yakasına taşınarak konumlandırılmıştır. Araştırmada Batman ili için önemli bir turizm bölgesi olarak kabul edilen Hasankeyf'te yaşayan yerel halkın taşıma kapasitesi algısının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışma yarı yapılandırılmış soru formu ile yapılmıştır. Görüşme neticesinde derlenen veriler betimsel analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Bu kapsamda Hasankeyf ilçesinden ikamet eden yerel halktan 7 görüşmeciyle yüz yüze görüşme sağlanmış ve görüşmeler deşifre edilerek derlenmiştir. Araştırma kapsamında deşifre edilen görüşmelerde alınan yanıtlar sonucunda yerel halkın Hasankeyf'e yönelik taşıma kapasitesi algısı belirlenmiştir. Katılımcılar Hasankeyf'te turizme yönelik taşıma kapasitesi eşiklerinin potansiyelinin altında bir yoğunlukta olduğu görüşünü dile getirmiş ve bu eşiklere varılması için hijyen, ulaşım gibi çeşitli konularda gelişim sağlanması gerektiği fikrini savunmuşlardır. Tüm bunlarla beraber araştırma kapsamında yapılan görüşmelerden alınan yanıtlar sonucunda, Baraj projesiyle beraber sular altında kalan Hasankeyf'in turizm açısından olumsuz etkilendiği ve ziyaretçi sayısında belirgin bir düşüş olduğu görüşü kabul edilebilir. Elde edilen bulgular doğrultusunda çalışmanın sonuç bölümünde konuyla ilgili öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Taşıma Kapasitesi, Yerel Halk, Hasankeyf

A RESEARCH ON DETERMINING THE PERCEPTION OF LOCAL PEOPLE
ABOUT TRANSPORTATION CAPACITY IN HASANKEYF DESTINATION

Abstract

Hasankeyf is a district of Batman province. It has a serious tourism potential in terms of the cultural heritage elements it harbors in terms of its historical structure. This historical district was flooded by the Ilısu Dam, which was built on the Tigris River within the scope of the Southeastern Anatolia Project and completed in 2018. The district, located on the east bank of the Tigris River, was moved to the other bank of the river with some of the cultural heritage elements it harbors. In this study, it was aimed to determine the carrying capacity perception of the local people living in Hasankeyf, which is accepted as an important tourism region for Batman province. In this study, semi-structured interview technique, one of the qualitative research methods, was used. The study was conducted with a semi-structured question form. The data collected as a result of the interview were analyzed by descriptive analysis technique. In this context, face-to-face interviews were conducted with 7 interviewees from the local people residing in Hasankeyf district and the interviews were transcribed and compiled. As a result of the responses received in the interviews transcribed within the scope of the research, the carrying capacity perception of the local people towards Hasankeyf was determined. The participants expressed the view that the carrying capacity thresholds for tourism in Hasankeyf are at a density below its potential and argued that improvements should be made in various issues such as hygiene and transportation in order to reach these thresholds. In addition to all these, as a result of the responses received from the interviews conducted within the scope of the research, it

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

can be accepted that Hasankeyf, which was flooded with the dam project, was negatively affected in terms of tourism and there was a significant decrease in the number of visitors. In line with the findings obtained, suggestions on the subject are presented in the conclusion section of the study.

Keywords: Carrying Capacity, Local People, Hasankeyf

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

BAŞKONUŞ YAYLASINI YAYLA TURİZMİ VE REKREASYON AMAÇLI ZİYARET EDENLERİN BAKIŞ AÇILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof.Dr. Emin TOROĞLU

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, etoroglu@ksu.edu.tr

Nurullah KILINÇ

Milli Eğitim Bakanlığı, nurullahbey46@hotmail.com

Özet

Yaylalar eskiden beri genellikle göçebe hayvancılık ve tarımsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi açısından yararlanılan sahalardır. Yazın serin bir ortamda vakit geçirmek ve hayvan otlatmak amacıyla kışlık ot, saman, yakacak gibi ihtiyaçları karşılamak amacıyla çıkılan, az da olsa tarımsal faaliyet yapılan, yüksek ve serin alanlardır. Ancak yaylalar günümüzde turizm ve rekreasyonel faaliyetler için de cazip alanlar haline dönüşmüştür. Dünyadaki yeni turizm trendleri, kırsal alanlarda yeni bir turizm çeşidini ortaya çıkartmıştır. Kırsalın kültürünü daha yakından tanıma ve bir tatil destinasyonu olarak kırsal alanları tercih etme isteği sonucu, kırsal alanlarda yaşayan insanlar için yeni bir gelir kaynağı oluşturmıştır. Kırsalın sahip olduğu yeni doğal ve beşeri çekicilikler ziyaretçilerin ilgisine çekmektedir. Toroslardaki yaylalar, Akdeniz ikliminin de etkisiyle sayfiye yaylacılığı açısından oldukça gelişmiştir. Bu bağlamda Akdeniz bölgesinde yer alan yaylalar gerek yerli gerekse yabancı turistlerin ilgisini çekmektedir. Araştırma sahamız Kahramanmaraş ili sınırları içerisinde yer alan Başkonuş yaylasıdır. Bu çalışmada Başkonuş yaylasına gelen ziyaretçilerin yayla hakkındaki genel görüşleri ve yayladaki rekreasyon faaliyetlerine yönelik bakış açıları değerlendirilmiştir. Google form üzerinden hayatlarında en az bir kez Başkonuş yaylasını ziyaret edenlerle bir anket uygulanmıştır. Burayı ziyaret eden 125 kişiye yapılan anket çalışması sonucunda; Başkonuş yaylasına gelen ziyaretçilerin genellikle tatmin düzeylerinin yüksek olduğu, yaylanın geleceğini umut verici olarak gördükleri, genellikle günübirlik olarak yayladan yararlandıkları, çoğunluğunun kendi araçlarıyla geldikleri, yaylayı daha çok serin havası, yemyeşil doğası, flora ve fauna çeşitliliği nedeniyle tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Başkonuş yaylasını ziyaret eden misafirlerin bakış açıları genellikle olumlu olduğu belirtilebilir. Ancak buradaki tesislerin temizlik ve hizmet altyapısını olumlu bulmakla beraber, sunulan hizmetlerin pahalı olduğu görüşü hakimdir. Turistik altyapının daha da geliştirilmesi, hizmet veren alanların çeşitlendirilmesi, reklam faaliyetlerinin artırılması, ulaşım olanaklarının geliştirilmesi, sürdürülebilir bir doğa kullanımı sağlanarak yaylanın gelecekte daha çok turist tarafından tercih edilmesi açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Başkonuş Yaylası, Ziyaretçi, Bakış Açısı

Evaluation Of The Perspectives Of Visitors To Başkonuş Plateau For Plateau Tourism And Recreation Purposes

Abstract

Plateaus have long been used for nomadic animal husbandry and agricultural activities. They are high and cool areas where people go to spend time in a cool environment in the summer and graze their animals to meet their needs such as winter grass, hay, and fuel, and where agricultural activities are carried out, albeit rarely. However, today, plateaus have also become attractive areas for tourism and recreational activities. New tourism trends in the world have brought about a new type of tourism in rural areas. As a result of the desire to get to know the culture of the countryside more closely and to prefer rural areas as a holiday destination, a new source of income has been created for people living in rural areas. The new natural and human attractions of the countryside attract the attention of visitors. The plateaus in the Taurus Mountains have developed considerably in terms of summer pasture farming, also under the influence of the Mediterranean climate. In this context, the plateaus located in the Mediterranean region attract the attention of both local and foreign tourists. Our research area is the Başkonuş plateau located within the borders of Kahramanmaraş province. In this study, the general views of visitors to the Başkonuş plateau about the plateau and their perspectives on recreational activities on the plateau were evaluated. A survey was conducted with those who visited the Başkonuş plateau at least once in their lives via Google form.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

As a result of the survey conducted on 125 people who visited here; it was revealed that the satisfaction levels of visitors to the Başkonuş plateau were generally high, they saw the future of the plateau as promising, they generally benefited from the plateau as a day trip, most of them came with their own vehicles, and they preferred the plateau due to its cool weather, lush nature, and diversity of flora and fauna. It can be stated that the perspectives of the guests visiting the Başkonuş plateau were generally positive. However, while they found the cleanliness and service infrastructure of the facilities here positive, the dominant view was that the services provided were expensive. Further development of the tourist infrastructure, diversification of service areas, increase of advertising activities, development of transportation facilities, sustainable use of nature and the plateau are important for being preferred by more tourists in the future.

Keywords: Başkonuş Plateau, Visitor, Perspective

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

ŞEHİR MARKALAŞMASINDA REKREASYON ALANLARININ VE AKTİVİTELERİN YERİ: BATMAN İLİ

Doç. Dr. Abdülkadir ÇORBACI

Batman Üniversitesi, abdulkadir.corbaci@batman.edu.tr

Doç. Dr. Hasan Önal ŞEYHANLIOĞLU

Batman Üniversitesi, hasanonol.seyhanlioğlu@batman.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Ramazan CENGİZHAN

Batman Üniversitesi, 233208081007@student.batman.edu.tr

Özet

Bu araştırma, Batman ilindeki rekreasyon alanları ve aktivitelerinin, şehrin markalaşma süreci üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Rekreasyon alanları, insanların dinlenme, eğlenme ve sosyal etkileşim gibi ihtiyaçlarını karşılayan yerler olup, bu alanların etkin bir şekilde kullanımı, bir şehrin tanıtımına ve marka değerine büyük katkı sağlamaktadır. Batman ilinde mevcut olan parklar, doğa yürüyüşü alanları, spor tesisleri gezilecek alanlar ve diğer sosyal aktiviteler, şehirdeki yaşam kalitesini artırarak hem yerel halkın hem de ziyaretçilerin ilgisini çekmektedir. Araştırma da nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yapılmıştır. Batman Valiliği, Batman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Batman Belediyesi web sitelerinde yer alan rekreasyon alanları ve aktivite parkurları ele alınarak şehir markalaşmasında ne gibi katkıların olduğu ortaya çıkarılmıştır. Araştırma sonucunda belirlenen bu alanların festivallere, turizme ve şehrin marka değerine katkıları ele alınmıştır. Batman ilinin son yıllarda gösterdiği gelişimin şehir markalaşması ve rekreasyon bağlamında başlıca noktalar belirlenmiştir. Konuyla alakalı çeşitli öneriler geliştirilmiştir. Rekreasyon alanları ve etkinlikler, şehirlerin yaşam kalitesini artırırken, aynı zamanda yerel halkın sosyal ve kültürel yaşamını zenginleştirmektedir. Batman ilindeki doğal ve kültürel potansiyel yapılan aktiviteler bağlamında değerli olmaktadır. Bu sayede hem yerel halkın hem de yerel turistin ilgisini çekmektedir. Bölgeye gelen turist için çekicilik sağlayan rekreasyonel aktiviteler markalaşma bağlamında kıymetli olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon , Aktivite, Markalaşma , Batman

THE PLACE OF RECREATION AREAS AND ACTIVITIES IN CITY BRANDING: BATMAN PROVINCE

Abstract

This study aims to examine the effects of recreation areas and activities in Batman province on the city's branding process. Recreation areas are places that meet people's needs for rest, entertainment, and social interaction, and the effective use of these areas significantly contributes to a city's promotion and brand value. Parks, nature walking trails, sports facilities, sightseeing spots, and other social activities available in Batman increase the quality of life in the city and attract the interest of both local residents and visitors. The research employs qualitative methods, specifically document analysis. Recreation areas and activity routes found on the websites of the Batman Governorship, Batman Provincial Directorate of Culture and Tourism, and Batman Municipality were examined to reveal their contributions to city branding. The study discusses the contributions of these areas to festivals, tourism, and the city's brand value. The main points regarding Batman's recent development in terms of city branding and recreation have been identified. Various suggestions related to the topic have been developed. Recreation areas and activities not only enhance the quality of life in cities but also enrich the social and cultural life of local residents. The natural and cultural potential of Batman province becomes valuable within the context of the activities conducted. Thus, they attract the interest of both local residents and domestic tourists. Recreational activities that provide appeal to tourists visiting the region are valuable in the context of branding.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Keywords: Recreation, Activity, Branding, Batman

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

İPAD LiDAR SENSÖRÜ KULLANILARAK TRAFİK KAZALARININ ÜÇ BOYUTLU MODELLENMESİ: SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM GÜVENLİĞİ AÇISINDAN DENEYSEL BİR YAKLAŞIM

Doç. Dr. Ali ULVİ

Mersin Üniversitesi, aliulvi@mersin.edu.tr

Arş. Gör. Dr. Abdurrahman Yasin YİĞİT

Mersin Üniversitesi, ayasinyigit@mersin.edu.tr

Özet

Turizm sektöründe sürdürülebilirlik, yalnızca doğal ve kültürel kaynakların korunmasıyla sınırlı kalmayıp, turistlerin fiziksel güvenliğinin sağlanması ve kriz anlarında etkili müdahale süreçlerinin yürütülmesiyle de doğrudan ilişkilidir. Özellikle bireysel seyahatlerde artışın gözlemlendiği günümüzde, yurtdışından gelen turistlerin kendi araçlarıyla veya kiralık araçlarla seyahat etmeleri yaygınlaşmıştır. Ancak bu durum, trafik kazası gibi öngörülemeyen olgular karşısında turistlerin hem hukuki hem de psikolojik olarak zorluk yaşamalarına neden olabilmektedir. Yabancı dil, mevzuat farkları ve bürokratik süreçler, turistin mağduriyetini artırmakta; güvenlik algısını ve destinasyon memnuniyetini olumsuz etkileyebilmektedir. Bu bağlamda, çalışmamız iPad Pro cihazında yerleşik olarak bulunan LiDAR (Light Detection and Ranging) sensörü ile trafik kazası sonrası olay yerinin dijital olarak üç boyutlu modellenmesini amaçlamaktadır. Kontrollü bir senaryoda iki aracın çarpışması kurgulanmış ve kaza sonrası sahne, iPad LiDAR ile taranarak yüksek yoğunlukta nokta bulutu verisi elde edilmiştir. Bu veriler, çeşitli 3B modelleme yazılımları ile işlenmiş ve yaklaşık 1 cm altı doğrulukla gerçekçi dijital modeller oluşturulmuştur. Araç deformasyonları, çarpışma açısı, çevresel detaylar gibi unsurlar kısa sürede ve taşınabilir bir cihaz aracılığıyla belgelenmiştir. Bu yöntemin en büyük avantajı, olay yerine müdahale eden güvenlik birimleri ya da sigorta/yerel yönetim temsilcileri tarafından kolaylıkla kullanılabilmesidir. Böylece turistin olay yerinde uzun süre beklemesi, ifade sürecinde yaşadığı iletişim sorunları veya olayın kanıtlanması gibi konularda ciddi bir iyileşme sağlanmaktadır. Üstelik dijital belgeler hukuki süreçlerde delil olarak sunulabilecek niteliktedir. Çalışma, mobil LiDAR teknolojilerinin yalnızca mühendislik ve şehircilik uygulamalarıyla sınırlı olmadığını; turizm destinasyonlarında kriz yönetimi, dijital güvenlik altyapısı ve sürdürülebilir deneyim tasarımı gibi alanlara da katkı sağlayabileceğini göstermektedir. iPad gibi yaygın ve kullanıcı dostu cihazlar aracılığıyla sunulan bu çözüm hem düşük maliyetli hem de yüksek etkili bir alternatif olarak değerlendirilmekte, özellikle akıllı destinasyon yönetimi vizyonu çerçevesinde yenilikçi bir yaklaşım olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: iPad LiDAR, 3B Modelleme, Trafik Kazası Belgelenmesi, Akıllı Turizm, Dijital Güvenlik Altyapısı

THREE-DIMENSIONAL MODELING OF TRAFFIC ACCIDENTS USING THE İPAD LiDAR SENSOR: AN EXPERIMENTAL APPROACH FOR SUSTAINABLE AND SAFE TOURISM EXPERIENCES

Abstract

Sustainability in tourism is closely linked not only to the preservation of natural and cultural resources, but also to ensuring visitor safety and managing emergencies effectively. With the increasing popularity of individual travel, it has become common for international tourists to rent cars or drive their own vehicles during their stay. However, involvement in traffic accidents can present legal, emotional, and logistical challenges for tourists, particularly due to language barriers, unfamiliar legal frameworks, and complex procedures. This study explores the use of the built-in LiDAR (Light Detection and Ranging) sensor in iPad Pro devices to digitally document traffic accident scenes in 3D. In a controlled scenario, a simulated car crash involving two vehicles was created. The crash site was scanned using the iPad LiDAR, producing a high-density point cloud. The data was processed using 3D

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

modeling software to generate highly accurate digital reconstructions, achieving sub-centimeter precision. Vehicle damage, collision angles, and surrounding details were captured efficiently using only a portable device. This method offers significant advantages for local authorities and insurance representatives, allowing rapid and user-friendly scene documentation. For tourists, this reduces the need for extended on-site presence and mitigates communication issues or legal misunderstandings. The digital models can also be used as admissible evidence in legal or insurance cases. The findings show that mobile LiDAR technology has valuable potential beyond engineering applications, contributing to crisis response, digital safety, and smart destination management. As a cost-effective and accessible solution, this approach supports safer and more sustainable tourism experiences.

Keywords: iPad LiDAR, 3D Modeling, Traffic Accident Documentation, Smart Tourism, Digital Safety Infrastructure

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

TURİZMDE KÜRESEL BİR KRİZ OLARAK AFETLER: DEPREME MARUZ KALAN TÜRKİYE VE BAZI ÜLKELERİN AFET YÖNETİM SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRMASI

Fırat EROL

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, efirat65@gmail.com

Prof. Dr. Faruk KALAY

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, kalayfaruk@hotmail.com

Özet

Afetler, bireysel olarak insan yaşamını, toplumsal olarak da ülke ekonomilerini ve refahını derinden etkileyen ve bu yıkıcı etkilerin çok yönlü olarak yıllarca sürmesine neden olan olaylardır. Her sektörde olduğu gibi turizm sektörünü de önemli ölçüde etkileyen afetler, dünyada yayılımı bakımından en çok; sel (%44), fırtına (%28), deprem (%8), ekstrem sıcaklık (%6), heyelan (%5), yangın (%3) ve kuraklık (%5) olarak sıralanmaktadır. Ancak depremler, çok yönlü olarak yıkıcı özellikleri dolayısıyla en çok can ve mal kaybına neden olan olaylardır. Bu duruma karşı insanoğlunun afetlerle mücadele bakımından elindeki tek silah, hiç şüphesiz etkin bir afet ve risk yönetimidir. Yapılan bu çalışmanın amacı, afete sürekli maruz kalan ülkelerin afet yönetim stratejilerini derinden incelemek, mevcut afet yönetim sistemlerinin güçlü ve zayıf yönlerini ortaya çıkarmak, stratejik uygulamaların karşılaştırılması ile potansiyel iyileştirme alanlarını tespit etmek ve geleceğe dair bütünlük, proaktif bir strateji belirlemek açısından önerilerde bulunmaktır. Çalışmada yöntem olarak, betimleyici araştırma tekniği ile karşılaştırmalı analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örnekleme ise; Türkiye ve Japonya, Endonezya, Şili, Yeni Zelanda, Çin olmak üzere 6 ülkeden oluşmaktadır. Bu ülkelerin araştırmada örneklem olarak seçilmiş olması, yeryüzündeki depremlerin en yoğun şekilde yaşandığı deprem kuşaklarından ilki olan Pasifik Deprem Kuşağı (%81) ile ikincisi olan Alp-Himalaya Deprem Kuşaklarında (%17) yer almasından kaynaklanmaktadır. Çalışmada ülkelerin mevcut afet yönetim sistemlerinde, Türkiye hariç tüm ülkelerin risk yönetimi stratejisi uyguladığı, Türkiye'nin ise yara sarma politikası olarak kriz yönetimi uygulamalarıyla ön plana çıktığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Afet, Turizm, Deprem, Türkiye, Afete Maruz Kalan Ülkeler

DISASTERS AS A GLOBAL CRISIS IN TOURISM: COMPARISON OF DISASTER MANAGEMENT SYSTEMS OF TURKEY AND SOME COUNTRIES EXPOSED TO EARTHQUAKE

Abstract

Disasters are events that deeply affect individual human life and socially country economies and welfare, and cause these destructive effects to continue for years in a multifaceted way. Disasters, which significantly affect the tourism sector as in every sector, are listed as floods (44%), storms (28%), earthquakes (8%), extreme temperatures (6%), landslides (5%), fires (3%) and droughts (5%) in terms of their spread in the world. However, earthquakes are the events that cause the most loss of life and property due to their destructive properties in a multifaceted way. Against this situation, the only weapon that humanity has in terms of combating disasters is undoubtedly an effective disaster and risk management. The aim of this study is to deeply examine the disaster management strategies of countries that are constantly exposed to disasters, to reveal the strengths and weaknesses of existing disaster management systems, to identify potential improvement areas by comparing strategic practices and to make recommendations in terms of determining an integrated, proactive strategy for the future. The descriptive research technique and comparative analysis method were used as methods in the study. The sample of the research is as follows; It consists of 6 countries, namely Turkey and Japan, Indonesia, Chile, New Zealand and China. The fact that these countries were chosen as samples in the study is due to the fact that they are located in the first of

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

the earthquake zones where earthquakes are most intense on earth, the Pacific Earthquake Belt (81%) and the second, the Alpine-Himalayan Earthquake Belt (17%). In the study, it was determined that in the current disaster management systems of the countries, all countries except Turkey apply a risk management strategy, while Turkey stands out with its crisis management practices as a wound healing policy.

Keywords: Disaster, Tourism, Earthquake, Turkey, Countries Exposed to Disaster

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

KIRSAL EKONOMİ ve KIRSAL KÜLTÜR BAĞLAMINDA AGROTURİZM VE ÜLKE ÇEŞİTLEMELERİ

Öğr. Gör. Dr. Emre ATABERK

Ege Üniversitesi, emre.ataberk@ege.edu.tr

Özet

Agroturizm (tarım turizmi), kırsal turizm çatısı altında çiftlik turizmi, kırsal gastronomi turizmi, kırsal eğitim turizmi, gönüllü turizm ve deneyimsel turizmle bütünleşen bir turizm türüdür. Bütün bu turizm türlerinin ortak paydası tarım ekonomisi ve kırsal kültürdür. Agroturizmin beş önemli işlevi vardır: Turizmi ve kırsal ekonomiyi çeşitlendirme; tarımsal işletmeleri ve ürünleri değerlendirme; kırsal kalkınmaya destek verme; öğrenmek ve denemek motivasyonu olan turistlerin talebini karşılamak; kırsal kadının ekonomik ve sosyal statüsünü iyileştirme. Agroturizmin günümüzde popüler hale gelmesinde; organik tarım ürünlerine verilen önemin artması, terkedilen çiftlikler, azalan tarım alanları ile nüfus kaybeden kırsal bölgeleri canlandırmada tarım ve turizmin buluşturulması, tarımsal faaliyetlerin ve kırsal gastronominin deneyimsel turizm için zengin bir altyapıya sahip olması önemli rol oynamıştır. Agroturizmin en büyük etkilerinden biri kırsal kadın üzerinedir. Özellikle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde kadın, agroturizmle birlikte girişimci ve işletmeci kadın statüsüne geçerek kendisine, ailesine ve yaşadığı kültüre çok sayıda olumlu etkiler yaratabilmektedir. Bu çalışmanın iki amacı vardır. Birincisi agroturizmin kırsal ekonomi ve kırsal kültürle ilişkisini kurmak, diğer turizm türleriyle bütünleşebilme potansiyelini ortaya koymaktır. İkincisi Avrupa’da agroturizmde öne geçmiş ülkelere İtalya, Fransa, İspanya ve Avusturya’yı örnek alarak; gelişim süreci, politika, planlama, mevzuat, örgütlenme, arz-talep, faaliyetler, hizmetler, etkiler ve başarı faktörleri üzerinden değerlendirmektir. Nitel araştırma kapsamındaki bu çalışma betimsel analiz çerçevesinde hazırlanmıştır. Elde edilen bulgular; adı geçen ülkelerde agroturizmin gelişmesinde örgütlenme, faaliyetler ve hizmetlerin önemli rol oynadığını göstermiştir. Bulgular, Türkiye’deki agroturizm için bazı çıkarımlarda bulunmak üzere kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarım ekonomisi, çiftlik turizmi, ülke deneyimleri

AGROTOURISM AND COUNTRY VARIATIONS IN THE CONTEXT OF RURAL ECONOMY AND RURAL CULTURE

Abstract

Agrotourism, as a subfield of rural tourism, encompasses various forms such as farm tourism, rural gastronomy tourism, rural education tourism, voluntourism, and experiential tourism. These types of tourism all share a common foundation in agricultural economics and rural culture. Agrotourism performs five key functions: diversifying tourism and rural economies; enhancing the value of agricultural enterprises and products; contributing to rural development; responding to the demands of tourists motivated by learning and experience; and improving the economic and social status of rural women. The increasing demand for organic agricultural products, along with the need to revitalize depopulated rural areas affected by farm abandonment and shrinking agricultural lands, has played a crucial role in the growing popularity of agrotourism. The experiential richness offered by agricultural practices and rural gastronomy also significantly contributes to this rise. Among the various social impacts of agrotourism, its role in empowering rural women stands out. In underdeveloped and developing countries in particular, women can generate positive transformations for themselves, their families, and their communities by becoming entrepreneurs and business owners through agrotourism. This study has two main objectives: first, to explore the relationship between agrotourism, rural economy, rural culture, while identifying its potential for integration with other types of tourism; and second, to evaluate the experiences of four European countries that have taken the lead in agrotourism—Italy, France, Spain, and Austria—in terms of their development trajectories, policy frameworks, planning processes, legal regulations, organizational structures, supply and demand dynamics, tourism activities, service provision, socio-economic impacts, and success factors. The study adopts a qualitative methodology within a descriptive analytical framework. The findings reveal that

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

effective organization, the variety of activities, and service quality play critical roles in the successful development of agrotourism. These results have been used to propose recommendations for the advancement of agrotourism in Turkey.

Keywords: Agricultural Economics, Farm Tourism, Country Experiences

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

AŞÇILIK PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN İŞ YERİ EĞİTİMİ UYGULAMASI
DEĞERLENDİRMELERİ: YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Ozan ATSIZ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, ozanatsiz@nevsehir.edu.tr

Öğr. Gör. Soner BEŞCANLAR

Yozgat Bozok Üniversitesi, soner.bescanlar@bozok.edu.tr

Özet

Turizm sektörü, birçok ülke için ekonomik kalkınmada önemli bir rol oynayan ve sürekli büyüyen üretim sektörlerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Sektör içerisinde konaklama, ulaşım, eğlence ve gastronomi gibi pek çok farklı alan bulunmakta olup, bu alanlardan yiyecek-içecek sektörü, hem ekonomik katkısı hem de istihdam kapasitesi açısından büyük bir paya sahiptir. Özellikle yiyecek üretim alanı, turizm sektöründe en fazla personel çalıştıran bölümlerden biri olmasının yanı sıra, mesleki eğitimin uygulamalı olarak gerçekleştirildiği temel alanlardan biridir. Aşçılık eğitimi alan öğrenciler, mesleki becerilerini geliştirmek ve iş hayatına hazırlanmak amacıyla turizm tesislerinde iş yeri eğitimine katılmaktadır. Ancak, özellikle her şey dahil sistemle çalışan büyük turizm tesislerinde yoğun iş akışı ve yüksek müşteri talepleri nedeniyle çeşitli zorluklarla karşılaşabilmektedir. Bu çalışma, iş yeri eğitimi kapsamında turizm tesislerinde staj yapan genç aşçı adaylarının karşılaştıkları temel sorunları araştırmayı amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında 83 aşçılık programı öğrencisine ulaşılmış ve öğrencilerin yiyecek içecek işletmelerinde veya otel işletmelerinde geçirdikleri 39 iş günü çalışma süreci değerlendirilmiştir. Öğrencilerin iş yeri eğitimine ilişkin deneyimleri; çalışma koşulları, mesleki gelişim fırsatları, iş yükü, yöneticilerle ilişkiler ve sektöre yönelik algıları açısından incelenmiştir. Elde edilen bulgular, aşçılık öğrencilerinin iş yeri eğitimi sürecinde karşılaştıkları zorlukları ve bu zorlukların mesleki gelişimleri üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır. Çalışma sonuçları, turizm sektöründeki mesleki eğitimin iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmakta ve aşçılık öğrencilerinin iş hayatına daha verimli bir şekilde hazırlanmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İş yeri eğitimi, Aşçılık Programı, Mesleki Gelişim

COOKING PROGRAM STUDENTS' EVALUATIONS OF WORKPLACE TRAINING
APPLICATION: YOZGAT BOZOK UNIVERSITY EXAMPLE

Abstract

The tourism sector stands out as one of the continuously growing production sectors that plays an important role in the economic development of many countries. The sector includes many different areas such as accommodation, transportation, entertainment and gastronomy, and the food and beverage sector has a large share in terms of both its economic contribution and employment capacity. In particular, the food production sector is one of the departments that employ the most personnel in the tourism sector, as well as being one of the main areas where vocational training is carried out practically. Students who receive culinary education participate in workplace training in tourism facilities in order to develop their vocational skills and prepare for business life. However, various difficulties can be encountered due to the intense work flow and high customer demands, especially in large tourism facilities operating with an all-inclusive system. This study aims to investigate the basic problems encountered by young chef candidates who do internships in tourism facilities within the scope of workplace training. Within the scope of the research, 83 culinary program students were reached and the 39-day working period that the students spent in food and beverage establishments or hotel establishments was evaluated. The students' experiences regarding workplace training; working conditions, professional development opportunities, workload, relationships with managers and perceptions of the sector were examined. The findings reveal the difficulties encountered by culinary students during the workplace training process and the effects of these

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

difficulties on their professional development. The study results offer suggestions for improving vocational training in the tourism sector and aim to contribute to the more efficient preparation of culinary students for business life.

Keywords: Workplace Training, Cooking Program, Professional Development

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

İLAHİ SEMBOLİZMİN TAŞA İŞLENMİŞ HALİ AKDAMAR KUTSAL HAÇ MANASTIRI'NDAKİ SERAFİM FİGÜRLERİ

Doç. Dr. Tahsin KORKUT

Van Yüziüncü Yıl Üniversitesi, t.korkut@yyu.edu.tr

Özet

Van Gölü'nün sakin suları ile çevrili Akdamar Adası'nda yükselen Akdamar Kutsal Haç Manastırı, Orta Çağ Ermeni mimarisinin en görkemli örneklerinden biridir. Bu manastır, sadece mimari zarafetiyle değil, aynı zamanda taşıdığı kültürel ve dini değerlerle de büyüleyici bir yapıdır. Vaspurakan Hanedanlığı'nın altın çağında Kral I. Gagik tarafından yaptırılan bu manastır, o dönemin özgün mimari eserlerinden biri olarak göze çarpar. Van Gölü'nün üzerinde yükselen Akdamar Adası'nda, bu muhteşem yapı, zamanın ve doğanın etkilerine karşı dimdik ayakta durmayı başarmıştır. Manastırın dış duvarlarındaki olağanüstü süslemeleri incelerken, dini motifler ve özellikle melek figürleri dikkat çeker. Fresklerle bezeli duvarlar, Hristiyanlık inancının o dönemdeki izlerini taşır. Melekler, insanüstü varlıklar olarak işlenmiş, Kutsal Haç etrafında görkemli birer figür haline gelmiştir. Bu figürler, manastırın duvarlarına dokunan birer dini şiirdir adeta; inancın, sanatın ve tarihin iç içe geçtiği bir anlatıya dönüşmüştür. Manastırın dış cephesini süsleyen zengin kabartmalar arasında, Hristiyan melek hiyerarşisinin en üst basamağında yer alan Serafim figürleri, hem dini hem de sanatsal açıdan büyük önem taşır. Hristiyan teolojisinde Serafim, altı kanatlı ve ateşli varlıklar olarak tanımlanır (İşaya 6:2). Tanrı'nın tahtını koruduklarına inanılan bu melekler, saflığı ve ilahi aşkı temsil eder. Akdamar'daki Serafim kabartmaları da bu geleneksel betimlemeye uygun şekilde işlenmiştir: Çift kanatlarıyla yüzlerini örten, çiftiyle ayaklarını kapatan ve son çiftiyle uçan figürler, tanrısal huzurun bekçileri olarak kilisenin kutsal atmosferini güçlendirir. Manastırın batı cephesinde ve kubbe yakınlığında yer alan Serafimler, dönemin Ermeni taş işçiliğinin ustalığını gösterir. Derin oyulmuş kabartmalar, Bizans etkileri taşısa da, yerel üslubun geometrik sadeliği ve ifade gücüyle harmanlanır. Figürlerin simetrik düzeni ve kanat detayları, ışık-gölge oyunlarıyla vurgulanarak hacim etkisi yaratılır. Bu tasarımlar, ziyaretçilerin gözlerini yukarıya, göksel olana çekmeyi amaçlar. Çalışmada, Akdamar Kutsal Haç Manastırı tanıtıldıktan sonra, manastırın dış cephelerinde bulunan taş süsleme figürlerden serafim melekleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Akdamar, Serafim, Kutsal Haç, Van, Ermeni

DIVINE SYMBOLISM CARVED IN STONE: THE SERAPHIM FIGURES OF AKDAMAR HOLY CROSS MONASTERY

Abstract

Rising on Akdamar Island, surrounded by the tranquil waters of Lake Van, the Akdamar Holy Cross Monastery stands as one of the most magnificent examples of medieval Armenian architecture. This monastery is captivated not only by its architectural elegance but also by its cultural and religious significance. Built during the golden age of the Vaspurakan Kingdom by King Gagik I, this structure stands out as an original architectural masterpiece. Perched on Akdamar Island in Lake Van, this splendid edifice has withstood the ravages of time and nature.

When examining the extraordinary decorations on the monastery's exterior walls, religious motifs—particularly angelic figures—draw immediate attention. The fresco-adorned walls bear traces of Christian faith from that era. The angels, depicted as supernatural beings, emerge as majestic figures around the Holy Cross. These figures are like religious poetry etched onto the monastery's walls, intertwining faith, art, and history into a single narrative.

Among the rich reliefs adorning the monastery's exterior, the Seraphim figures—occupying the highest tier of the Christian angelic hierarchy—hold immense religious and artistic significance. In Christian theology, Seraphim are described as six-winged, fiery beings (Isaiah 6:2). Believed to guard God's throne, they symbolize purity and divine love. The Seraphim reliefs at Akdamar align with this traditional depiction: figures covering their faces

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

with one pair of wings, their feet with another, and using the final pair to fly, reinforcing the sacred atmosphere of the church as guardians of divine presence.

Located on the western facade and near the dome, the Seraphim showcases the mastery of Armenian stone craftsmanship of the period. Though the deeply carved reliefs bear Byzantine influences, they blend harmoniously with the geometric simplicity and expressive power of the local style. The symmetrical arrangement of the figures and intricate wing details, accentuated by light and shadow play, create a sense of volume. This design aims to draw visitors' gaze upward, toward the celestial realm.

In this study, following an introduction to the Akdamar Holy Cross Monastery, the Seraphim angels among the stone reliefs on its exterior walls will be examined.

Keywords: Akdamar, Serafim, Holy Cross, Van, Armenian

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

GASTRONOMİ ŞEHRİNDE YAŞAYAN VEJETARYEN BİREYLERİN RESTORANLARDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN BELİRLENMESİ: HATAY ÖRNEĞİ

Yüksek Lisans Öğrencisi Betül ŞAHİN

İskenderun Teknik Üniversitesi, betulsahin.lee22@iste.edu.tr

Doç.Dr. Hasan CİNNİOĞLU

İskenderun Teknik Üniversitesi, hasan.cinnioglu@iste.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın temel problemi yiyecek içecek kültürüyle ön plana çıkan gastronomi şehirlerinde yaşayan vejetaryenler restoranlarda ne gibi sorunlarla karşılaşmaktadır? Buna bağlı olarak araştırmanın temel amacı gastronomi şehrinde yaşayan vejetaryen bireylerin restoranlarda karşılaştıkları sorunları tespit etmek ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmektir. Mutfak zenginliklerine rağmen gastronomi şehirlerinde yaşayan vejetaryen beslenme tarzını benimsemiş bireylerin restoranlarda karşılaştıkları sorunların daha önce bilimsel açıdan çok fazla ele alınmaması bu araştırmanın önemini ortaya koymaktadır. Araştırmanın evrenini gastronomi şehri olan Hatay ilinde yaşayan vejetaryen bireyler oluşturmaktadır. Amaçlı ve kartopu örneklem yöntemi ile seçilen 14 vejetaryen bireyden yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla veriler elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda bireylerin hayvan sevgisi, etik kaygılar, sağlık gibi nedenlerle vejetaryen olduğu, restoran tercihi ise öncelikle etsiz veya vegan seçeneklerin bulunmasına, hijyen kurallarına, çalışanların konuya hâkim olmasına dikkat ettikleri ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte vejetaryenlerin restoranlarda genellikle uygun yemek seçeneklerinin az olması, çalışanların konuya yeterince hâkim olmaması ve yanlış bilgilendirme gibi sorunlarla karşılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda vejetaryenlerin restoranlardan en büyük beklentisinin, vejetaryen ve vegan seçeneklerin menülerde belirgin bir şekilde yer alması, çalışanların bilinçlendirilmesi ve yemeklerin etle temas etmeden hazırlanması olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda restoranlara yönelik vejetaryen ve vegan menülerin artırılması, bunların menülerde belirtilmesi, personelin konuyla ilgili eğitimi, menüye yönelik alternatif sunma gibi öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Gastronomi, Vejetaryen, Turizm, Restoran, Hatay.

Not: Bu çalışma Betül ŞAHİN tarafından Doç.Dr. Hasan CİNNİOĞLU danışmanlığında hazırlanan "Gastronomi Şehrinde Vejetaryen Olmak! Vejetaryenlerin Restoranlarda Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma: Hatay İli Örneği" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

DETERMINATION OF PROBLEMS FACED BY VEGETARIAN INDIVIDUALS LIVING IN A GASTRONOMY CITY IN RESTAURANTS: THE HATAY SAMPLE

Abstract

The main problem of this research is what kind of problems do vegetarians living in gastronomy cities that stand out with their food and beverage culture encounter in restaurants? Accordingly, the main purpose of the research is to identify the problems that vegetarian individuals living in gastronomy cities encounter in restaurants and to develop solution suggestions for these problems. Despite the richness of the cuisine, the fact that the problems encountered by individuals living in gastronomy cities who have adopted a vegetarian diet in restaurants have not been addressed scientifically before reveals the importance of this research. The universe of the research consists of vegetarian individuals living in Hatay province, a gastronomy city. Data were obtained from 14 vegetarian individuals selected with purposeful and snowball sampling method through semi-structured interview form. Descriptive analysis was used in the analysis of the obtained data. As a result of the research, it was revealed that individuals became vegetarians for reasons such as love of animals, ethical concerns, health, and that they primarily

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

paid attention to the availability of meatless or vegan options, hygiene rules, and employees' knowledge of the subject when choosing a restaurant. However, it was concluded that vegetarians generally encounter problems such as limited food options in restaurants, employees not being sufficiently knowledgeable about the subject, and misinformation. At the same time, it was determined that the biggest expectation of vegetarians from restaurants is that vegetarian and vegan options are prominently included in the menus, employees are made aware, and meals are prepared without contact with meat. In line with the results obtained, suggestions such as increasing vegetarian and vegan menus for restaurants, indicating them on the menus, training the staff on the subject, and offering alternatives to the menu were presented.

Keywords: Gastronomy, Vegetarian, Tourism, Restaurant, Hatay

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

LEZZETİN HEDİYEYE DÖNÜŞÜMÜ: ADIYAMAN'DA GASTRONOMİK HEDİYELEŞMEDE KULLANILAN ÜRÜNLERİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. Hülya YEŞİLYURT

Adıyaman Üniversitesi, hysesilyurt@adiyayaman.edu.tr

Emine YAZAN

Bilim Uzmanı, emine.yazan02@gmail.com

Özet

Gastronomi turizminin ön plana çıkmasıyla gastronomi temelli hediyelik ürünler, turizm sektörü için önemli hale gelmiştir. Turistler genellikle anıları canlandırmak ve farklı deneyimler yaşamak için gastronomik ürünleri hediyelik olarak satın alırlar. Turistlerin yakınlarına hediye etmek amacıyla aldıkları bu hediyeler, hediye alanların destinasyonu ziyaret etmeleri için önemli bir motivasyon kaynağıdır. Turistler; Hindistan'dan veya İngiltere'den çay yaprakları, Hollanda'dan peynir, Endonezya'dan kahve, Fransa'dan Burgonya şarabı gibi ürünleri hediyelik eşyalar olarak alarak destinasyona katkı sağlayabilir. Gastronomik hediyeler, destinasyonların kültürlerini tanıtmada önemli bir aracı olmakla birlikte yerel ekonomi üzerinde de olumlu bir etkiye sahiptir. Gastronomik hediyeleşme; yiyeceklerin yalnızca beslenme aracı olmasının ötesinde, kültürel değerlerin ve sosyal bağların güçlendirilmesinde rol oynadığının bir kanıtıdır. Bununla birlikte gastronomik hediyeleşme, toplumsal ilişkileri pekiştiren, kültürel mirası aktaran ve insanlar arasındaki etkileşimi derinleştiren önemli bir sosyal olgu olmasının yanı sıra gastronomik ürünlerin hediye olarak sunulması bölge ekonomisi için önemli bir değer yaratmaktadır. Çalışmanın gerçekleştirilmesi ile Adıyaman'da gastronomik hediyeleşme ürünlerinin ortaya çıkarılması Adıyaman ilinde yerli halkın en çok tercih ettiği yiyecekler ön plana çıkarılması ve bilinirliğinin artması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda örneklemde bulunan katılımcıların hediyeleşmede kullandıkları gastronomik ürünleri ortaya çıkarmak için derinlemesine bir nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Görüşmelerin belirli bir ölçüde tutarlılık içerisinde gerçekleşmesine katkı vermek ve araştırma ile ilgili başlıca konuları atlamamak için görüşmeler sırasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Böylelikle katılımcıların kendi ifadelerini ayrıntılı bir şekilde aktarımı sağlanmıştır. Görüşmeler sırasında Adıyaman'da hediye olarak aldığınız/ verdiğiniz/ gönderdiğiniz gıda ürünleri nelerdir? Gıda ürünlerini hediyeleşmede kullanma nedenleriniz nelerdir? sorularına yanıt aranmıştır. Araştırma evrenini Adıyaman ilinde yaşayan yerel halk oluşturmuştur. Nitel araştırmalarda belirli bir örneklem sayısı sınırı bulunmamakta ancak veri doygunluğu sağlanana kadar yeterli örnekleme ulaşılması gerekmektedir. Bu kapsamda veri doygunluğu sağlanana kadar görüşmeler devam edilmiş ve 25 kişi ile görüşme sağlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorulardan yola çıkılarak elde edilen verilerin analizinde içerik ve betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda gastronomik hediyeleşmede öne çıkan gıda ürünleri badem, Besni üzümü, kurutmalıklar (patlıcan, biber, kabak), Adıyaman köy peyniri, dağ kekiği, yarpuz, nar, incir, ev ekmeği (yufka)'dır. Katılımcıların çoğu peynirli helva, çiğ köfte, beksemet, bayram taplaması gibi yerel lezzetleri hediyeleşmede kullandıklarını belirtmiştir. Katılımcıların tamamına yakını gıda ürünlerini yöresel ve doğal olmasından dolayı hediye olarak tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Yerel ürünlerin hediyeleşmede kullanılması hem bölgesel kimliğin korunmasına hem de gastronomi turizminin gelişimine katkı sağlayabilecek önemli bir potansiyel taşımaktadır. Bu bağlamda, gastronomik mirasın sistematik biçimde belgelenmesi ve korunmasına yönelik daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hediyelik Eşya, Gastronomi, Adıyaman

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

**THE TRANSFORMATION OF TASTE INTO A GIFT: A STUDY ON THE
DETERMINATION OF PRODUCTS USED IN GASTRONOMIC GIFTING IN
ADIYAMAN**

Abstract

With the rise of gastronomy tourism, gastronomy-based souvenir products have become important for the tourism sector. Tourists often buy gastronomic products as souvenirs to revive memories and have different experiences. These gifts that tourists buy to give to their loved ones are an important source of motivation for the potential visitors to visit the destination. Tourists can contribute to the destination by buying products such as tea leaves from India or England, cheese from the Netherlands, coffee from Indonesia, and Burgundy wine from France as souvenirs. Gastronomic gifts are an important tool in introducing the cultures of destinations and also have a positive impact on the local economy. Gastronomic gifting is proof that food plays a role in strengthening cultural values and social ties beyond being a means of nutrition. In addition, gastronomic gifting is an important social phenomenon that reinforces social relations, transmits cultural heritage, and deepens interaction between people, and the presentation of gastronomic products as gifts creates significant value for the regional economy. The aim of the study is to reveal gastronomic gifting products in Adıyaman, to highlight the most preferred foods by the local people in Adıyaman province and to increase their awareness. In this context, an in-depth qualitative research approach was adopted to reveal the gastronomic products used by the participants in the sample in gifting. In order to contribute to the interviews being conducted with a certain degree of consistency and not to miss the main topics related to the research, a semi-structured interview form was used during the interviews. In this way, the participants' own statements were conveyed in detail. During the interviews, answers were sought to the questions of what food products do you receive/give/send as gifts in Adıyaman? What are your reasons for using food products in gifting? The research universe consisted of local people living in Adıyaman province. There is no specific sample size limit in qualitative research, but sufficient sampling should be reached until data saturation is achieved. In this context, interviews were continued until data saturation was achieved and 25 people were interviewed. Content and descriptive analysis techniques were used in the analysis of the data obtained based on the questions in the semi-structured interview form. As a result of the research, the food products that stand out in gastronomic gift giving are almonds, Besni grapes, dried fruits (eggplant, pepper, zucchini), Adıyaman village cheese, mountain thyme, pennyroyal, pomegranate, fig, home bread (yufka). Most of the participants stated that they used local flavors such as cheese halva, raw meatballs, beksemet, and taplama in gift giving. Almost all of the participants stated that they preferred food products as gifts because they were local and natural. The use of local products in gift giving has an important potential to contribute to both the preservation of regional identity and the development of gastronomic tourism. In this context, more comprehensive studies are needed to systematically document and protect gastronomic heritage.

Keywords: Souvenirs, Gastronomy, Adıyaman

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE İÇ TURİZM POLİTİKASI: ZORLUKLAR VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇÖZÜMLER

Asst. Prof. Dr. Faranak RANJBAR MOTALEGH

University of Tehran, faranak.ranjbar@ut.ac.ir

Özet

İç turizm, gelişmekte olan ülkelerde ekonomik büyümenin, kültürel mirasın korunmasının ve toplumsal kalkınmanın önemli bir bileşenidir. Uluslararası pazarlara bağımlılığı azaltarak bölgesel ekonomileri desteklemektedir. Ancak, iç turizmin etkin yönetimi, altyapı eksiklikleri, sınırlı toplumsal katılım ve politika parçalanması gibi yapısal ve yönetsel engellerle karşı karşıyadır. Bu çalışma, gelişmekte olan ülkelerde iç turizm politikalarının oluşturulmasını inceleyerek söz konusu zorlukları değerlendirmektedir. Nitel içerik analizi yöntemiyle gerçekleştirilen araştırma, üç temel sorun alanı belirlemiştir: yetersiz altyapı, sınırlı paydaş katılımı ve politika bütünlüğünün sağlanamaması. Yetersiz ulaşım ağları, sınırlı konaklama imkânları ve eksik kamu hizmetleri, iç turizmin gelişimini kısıtlamaktadır. Ayrıca, yerel toplulukların karar alma süreçlerine yeterince dâhil edilmemesi, politika etkinliğini zayıflatmakta; parçalı politika çerçeveleri ise iç turizmi ikincil planda bırakarak gelişimini engellemektedir. Bu sorunların aşılması için kapsamlı bir politika yaklaşımı gerekmektedir. Ulusal bir iç turizm stratejisinin oluşturulması, sektöre yön vermek ve bölgesel turizmin dengeli gelişimini sağlamak açısından kritik önem taşımaktadır. Altyapı yatırımları, özellikle ulaşım ve konaklama olanaklarının iyileştirilmesi, erişilebilirliği artıracaktır. Büyük veri analitiği ve dijital pazarlama stratejileri, iç turizme olan ilgiyi artırabilir. Paydaşlar arası iş birliğinin güçlendirilmesi, politika bütünlüğünün sağlanmasına katkı sunacaktır. Ayrıca, çevrimiçi rezervasyon sistemleri ve mobil uygulamalar gibi teknolojik yenilikler, hizmet kalitesini artırarak turist deneyimini iyileştirebilir. Bu önlemlerin hayata geçirilmesi, sürdürülebilir ve dirençli bir iç turizm sektörü oluşturulmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: İç Turizm, Gelişmekte Olan Ülkeler, Altyapı, Toplum Katılımı, Politika Çerçeveleri

DOMESTIC TOURISM POLICYMAKING IN DEVELOPING COUNTRIES: CHALLENGES AND SUSTAINABLE SOLUTIONS

Abstract

Domestic tourism is a crucial driver of economic growth, cultural preservation, and community development in developing countries. It reduces reliance on international markets and supports regional economies. However, the effectiveness of domestic tourism policies is often hindered by various structural and administrative challenges. Effective policymaking is essential to addressing these barriers and ensuring sustainable sectoral growth. This paper aims to investigate domestic tourism policymaking in developing countries. Employing qualitative content analysis of relevant literature, it identifies key challenges in three areas: inadequate infrastructure, limited community engagement, and policy fragmentation. Poor transportation networks, insufficient accommodations, and weak public services constrain domestic tourism development. Additionally, the exclusion of local communities from decision-making processes undermines policy effectiveness, while fragmented policy frameworks often prioritize international tourism, leaving domestic tourism underdeveloped. To overcome these challenges, a comprehensive approach is required. Developing a national domestic tourism strategy can provide clear policy direction and promote equitable regional tourism growth. Infrastructure investment, particularly in transport and accommodations, is essential for enhancing accessibility. Targeted marketing strategies, including big data analytics and digital campaigns, can increase domestic tourism demand. Strengthening stakeholder collaboration among governments, tourism operators, and local communities ensures policy alignment and resource optimization. Furthermore, integrating technology, such as online booking systems and mobile applications, can improve service efficiency and the overall tourist experience. By implementing these measures,

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

policymakers can foster a resilient domestic tourism sector that contributes to sustainable economic and social development.

Keywords: Domestic Tourism, Developing Countries, Infrastructure, Community Engagement, Policy Frameworks

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

POPÜLER TÜRK TATLILARI: TARİH, ÇEŞİTLER VE KÜLTÜREL BAĞLAR

Arş. Gör. Serkan SEMİNT

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, semintserkann@gmail.com

Özet

Bu çalışma, Türk mutfak kültüründe önemli bir yere sahip olan popüler tatlıları tarihsel gelişimleri, çeşitleri ve kültürel bağlamlarıyla birlikte ele almayı amaçlamaktadır. Tatlıların, sadece beslenme kültürünün bir unsuru değil, aynı zamanda doğumdan ölüme kadar birçok toplumsal ritüelde yer alan sembolik ve işlevsel bir unsur olduğu vurgulanmaktadır. Çalışmada, 14 farklı geleneksel Türk tatlısının tarihsel kökenleri ve kültürel anlamları incelenmiştir; bu tatlıların zaman içerisinde geçirdiği değişimler ile günümüzdeki yerleri değerlendirilmiştir. Araştırma nitel bir yaklaşımla tasarlanmış ve veri toplama sürecinde ikincil kaynaklardan yararlanılmıştır. Bu bağlamda literatür taraması yapılmış, akademik yayınlar, kültürel içerikli metinler, gastronomi kaynakları ve çeşitli dijital belgeler üzerinden doküman analizi yöntemi uygulanmıştır. Çalışma boyunca tatlıların tarihsel gelişimi kadar farklı coğrafyalarda nasıl şekillendiği ve hangi toplumsal bağlamlarda anlam kazandığı üzerinde durulmuştur. Elde edilen bulgular, Türk tatlılarının kültürel sürekliliğin önemli bir parçası olduğunu ve bu tatlıların sadece yerel değil, aynı zamanda küresel ölçekte de temsil değeri taşıdığını göstermektedir. Bu bağlamda, geleneksel tatlıların korunması, tanıtılması ve gelecek kuşaklara aktarılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gastronomi, Türk Tatlıları, Kültürel Miras

POPULAR TURKISH DESSERTS: HISTORY, VARIETIES AND CULTURAL TIES

Abstract

This study aims to examine popular desserts, which have an important place in Turkish culinary culture, together with their historical development, varieties and cultural contexts. It is emphasized that desserts are not only an element of nutritional culture, but also a symbolic and functional element in many social rituals from birth to death. In the study, the historical origins and cultural meanings of 14 different traditional Turkish desserts were examined; the changes these desserts have undergone over time and their place in the present day were evaluated. The research was designed with a qualitative approach and secondary sources were used in the data collection process. In this context, a literature review was conducted, and the document analysis method was applied on academic publications, cultural texts, gastronomy sources and various digital documents. Throughout the study, the historical development of desserts as well as how they were shaped in different geographies and in which social contexts they gained meaning were emphasized. The findings obtained show that Turkish desserts are an important part of cultural continuity and that these desserts have a representative value not only on a local but also on a global scale. In this context, the necessity of preserving, promoting and passing on traditional desserts to future generations emerges.

Keywords: Gastronomy, Turkish Desserts, Cultural Heritage

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

AHLAT SELÇUKLU MEYDAN MEZARLIĞI'NDA BULUNAN LAHİT FORMLU MEZAR TAŞLARI

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KULAZ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, mkulaz@yyu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Emre GÜNAY

Bitlis Eren Üniversitesi, numismaticstudies@outlook.com

Doktora Öğrencisi Rahime GÖKÇE

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, rahimegukce@gmail.com

Özet

Mezar taşları, maddi kültür mirasının en önemli gruplarından birini oluşturmaktadır. Bu eserler, toplumun öz değerlerini gelecek nesillere aktaran en değerli yazılı belgelerden biridir. Ayrıca mezar taşları, biçimsel formları ve üzerindeki motifleri itibarıyla yapıldıkları; dönemin, çevrenin, inançlarının, geleneklerinin ve sanat anlayışının özelliklerini taşımaktadır. Türk kültürü ve tarihi içerisinde, mezar taşları da oldukça önemli bir yere sahiptir. Orta Asya'dan günümüze kadar süregelen mezar taşı yapım geleneği, Anadolu coğrafyasında geniş bir şekilde yaygınlaşmıştır. Anadolu'da dönemseller ve bölgeseller özellikler gösteren mezar taşlarının asıl kimliğinin Ahlat'ta oluştuğunu söylemek mümkündür. Ahlat, özellikle Ortaçağ Döneminde mezar yapım geleneği ve mezar taşı çeşitliliğiyle öne çıkan bir yerleşim yeridir. Ahlat'ta Türk-İslam Dönemi'ne ait çeşitli tipolojilerde çok sayıda mezar taşı bulunmaktadır. Ahlat'taki Selçuklu Meydan Mezarlığı farklı mezar tipolojilerinin izlenebildiği önemli bir mezarlık alanıdır. Ahlat Selçuklu Meydan Mezarlığı'ndaki mezar taşları içerisinde de biçimi ve estetik özellikleri bakımından lahit formulu mezar taşları dikkat çekmektedir. Bu mezar taşları, yekpare taşın oyulması suretiyle ya da dört ayrı levhanın birleştirilmesiyle meydana gelmektedir. Lahitler, genel görünümü itibarıyla dikdörtgen prizma şeklindedir. Lahit mezar taşları, biçimseller özelliklerinin yanı sıra üzerinde taşıdıkları süslemeleriyle ön plana çıkmaktadır. Mezar taşlarının teziyat özellikleri Selçuklu üslubunu taşıdığını ifade etmek mümkündür. Ahlat Selçuklu Meydan Mezarlığı'ndaki bu eserlerin büyük bir çoğunluğunun günümüze deforme bir şekilde ulaştığı görülmektedir. Bu nedenle çalışmanın amacı: yüzyıllar boyunca değişik etkenlerden ötürü tahribata uğrayan bu eserlerin kültürel miras bağlamında belgelemektir. Ayrıca çalışmanın diğer bir hedefi de üzerinde daha önce detaylı ve bilimseller bir araştırma yapılmayan bu mezar taşlarının Türk sanatındaki yeri ve önemini ortaya koymaktır. Bu kapsamda çalışmanın ilk bölümünde araştırmanın daha iyi anlaşılabilmesi için Ahlat Selçuklu Meydan Mezarlığı'nda bulunan farklı tipolojideki mezar taşları kısaca anlatılacaktır. Çalışmanın ikinci kısmında Ahlat Selçuklu Meydan Mezarlığı'nda yer alan ve fiziki durumu iyi olan lahit formulu mezar taşı örnekleri ayrıntılı bir şekilde tanıtılacaktır. Bu eserlerden elde edilen bulgular çalışmanın son bölümünde verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ahlat, Mezar Taşı, Lahit

SARCOPHAGUS SHAPED TOMBSTONES FOUND IN AHLAT SELJUK SQUARE CEMETERY

Abstract

Gravestones constitute one of the most important groups of material cultural heritage. These artefacts are one of the most valuable written documents that transfer the core values of the society to future generations. In addition, tombstones carry the characteristics of the period, environment, beliefs, traditions and understanding of art in terms of their formal forms and motifs. Tombstones have a very important place in Turkish culture and history. The tradition of tombstone construction, which has continued from Central Asia to the present day, has become widespread in Anatolia. It is possible to say that the main identity of the tombstones showing periodical and

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

regional characteristics in Anatolia was formed in Ahlat. Ahlat is a settlement that stands out with its grave construction tradition and tombstone diversity, especially in the Middle Ages. There are many tombstones in various typologies belonging to the Turkish-Islamic Period in Ahlat. Seljuk Square Cemetery in Ahlat is an important cemetery area where different grave typologies can be observed. Among the tombstones in the Ahlat Seljuk Square Cemetery, sarcophagus-shaped tombstones draw attention in terms of their form and aesthetic features. These tombstones are formed by carving a monolithic stone or by combining four separate slabs. The sarcophagi are rectangular prism shaped in general appearance. In addition to their formal features, sarcophagus tombstones stand out with their ornaments. It is possible to state that the ornamental features of the tombstones carry the Seljuk style. It is seen that most of these artefacts in the Ahlat Seljuk Square Cemetery have reached today in a deformed form. For this reason, the aim of the study is to document these artefacts, which have been damaged due to various factors over the centuries, in the context of cultural heritage. In addition, another goal of the study is to reveal the place and importance of these tombstones in Turkish art, on which no detailed and scientific research has been carried out before. In this context, in the first part of the study, the tombstones of different typologies in the Ahlat Seljuk Square Cemetery will be briefly described for a better understanding of the research. In the second part of the study, examples of sarcophagus-shaped tombstones in the Ahlat Seljuk Square Cemetery, which are in good physical condition, will be introduced in detail. The findings obtained from these artefacts will be given in the last part of the study.

Keywords: Ahlat, Gravestone, Sarcophagus

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

VAN GÖLÜ HAVZASI'NDA PLAN TİPİNİN TEK ÖRNEĞİ OLAN BAHÇESARAY SAINT GEORGES MANASTIRI JAMATUNU

Dr. Öğr. Üyesi Yalçın KARACA

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, ykaraca@yyu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KULAZ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, mkulaz@yyu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ŞAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, huseyinsan@yyu.edu.tr

Özet

Van çok sayıda kültürel ve tarihi eserin yanı sıra nadir doğal güzelliklere sahip bir serhat şehrimizdir. Geçmiş binlerce yıl öncesine giden Van tarihi ve kültürel miras açısından çok zengindir. Farklı Türk ve İslam devletlerinin bölgede oluşturmuş oldukları tarihi miras, mimari ve kültürel canlılığın oldukça üst seviyede olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda Hristiyan Ermenilere ait birçok manastır ve kilise bulunmaktadır.

Bu çalışmanın amaçlarından biri terminolojide çok az bilinen manastırlardaki jamatun yapılarının tanıtılmasını sağlamaktır. Diğer önemli amaçlardan biride bu tarihi eserin ülkemizdeki tespit edilebilen tek örnek olması ve bilimsel metotlarla incelenmesidir. Ayrıca yabancı araştırmacıların aksine Türk bilim insanlarının yaptığı çalışmaların az sayıda ve yetersiz olması ele aldığımız konunun önemini artırmaktadır.

Uzun süredir görev yaptığımız Van'da çok sayıda saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Farklı zamanlarda incelediğimiz manastırlardan biride Bahçesaray ilçesindeki Saint Georges (Pouthkouvank-Sarivank-Dirahan) Manastırı'dır. Yürüyerek yaklaşık dört saatte ulaşabildiğimiz manastırda öncelikle gözlem yapılmıştır. Yapıların hassas ölçümleri alınarak fotoğraflarla belgelenmiştir. Elde edilen bilgiler doğrultusunda mimari eserlerin plan çizimleri yapılarak güncel durumları ortaya çıkarılmıştır. Günümüzde manastır bir kilise, jamatun ve şapelden oluşmaktadır. Kilise tek neflidir ve bölgede oldukça fazla sayıda örneği vardır. Buna karşın jamatun yapısı plan tipi itibarıyla üst örtüsü iki serbest destek tarafından taşınan jamatunların tek örneğidir.

Manastırlar bünyelerindeki farklı plan tiplerinde yapılarla dikkat çekmektedir. Ermeni mimarisinde XII. yy. sonundan itibaren manastırlarda yeni bir yapı tipi ortaya çıkmıştır. Jamatun (gavit) adı verilen bu mimari eserler, kendilerinden önce inşa edilmiş kiliselerin batı cephelerine sonradan eklenmişlerdir. Terim olarak Kilise Evi anlamına gelmektedir. Bitiştirildikleri kiliselerin çoğundan daha büyük ve süsleme açısından daha zengindirler. Diğer Hristiyanlarda görülmeyen ve Ermeni mimarisine özgü olan yarı sivil nitelikteki bu yapılar, farklı işlevlerinin yanı sıra kiliselere geçiş fonksiyonu sağlamaktadır.

Bu çalışma ülkemizin kültürel mirası içinde yer alan ve çok az tanınan bu yapının geçmişi ve bugünüyle karşılaştırılmalı bir şekilde ele alarak bilim dünyasına tanıtılmasıyla birlikte bölge turizmine kazandırılması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Van Gölü Havzası, Bahçesaray, Manastır, Kilise, Jamatun (Gavit)

BAHÇESARAY SAINT GEORGES MONASTERY JAMATUN THE ONLY EXAMPLE OF THE PLAN TYPE IN THE VAN LAKE BASIN

Abstract

Van is a city with a large number of cultural and historical artefacts as well as rare natural beauties. Van which dates back thousands of years is very rich in terms of historical and cultural heritage. The historical heritage

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

created by different Turkish and Islamic states in the region shows that the architectural and cultural vitality is at a very high level. At the same time there are many monasteries and churches belonging to Christians Armenian.

One of the aims of this study is to introduce the jamatun structures in monasteries which are little known in the terminology. One of the other important objectives is that this historical artifact is the only example that can be identified in our country and is examined by scientific methods. In addition, increases the importance of the subject we are addressing the small number and insufficient number of studies conducted by Turkish scientists unlike foreign researchers.

In Van where we have been working for a long time a large number of field studies have been carried out. One of the monasteries we have examined at different times is the Saint Georges (Pouthkouvank-Sarivank-Dira Han) Monastery in Bahçesaray district. The monastery which we were able to reach on foot in about four hours was made primarily observation. By taken precise measurements of the structures were taken documented with photographs. According to the information obtained by making plan drawings of the architectural works and were revealed their current conditions. The monastery consists of a church, jamatun and chapel nowadays. The church has a single nave and there are numerous examples in the region. On the other hand, in terms of plan type, the jamatun structure is the only example in the region of jamatuns whose upper cover is carried by two free supports.

Monasteries attract attention with their structures of different plan types. A new structure type has emerged in Armenian architecture from the end of the XII th century. These architectural monuments called jamatun (gavit-darpas), were added to the western facades of the churches built before them in later. The term literally means Church House. They are larger and richer in terms of ornamentation than most of the churches to which they are joined. These semi-civilian structures which are unique to Armenian architecture and are not seen in other Christian structures provide a transition function to the churches as well as their different functions.

This study is important in terms of bringing it to the tourism of the region with together its introduction to the scientific world by addressing it in a comparative way contrasting with the past and present of this structure which is included in the cultural heritage of our country and which is very little known.

Keywords: Lake Van Basin, Bahçesaray, Monastery, Church, Jamatun (Gavit)

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

REKREASYON VE ANİMASYON AKTİVİTELERİNDE KÜLTÜR UNSURLARININ OTEL İŞLETMELERİNDE KULLANIMINA DAİR KAVRAMSAL BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. Abdülkadir ÇORBACI

Batman Üniversitesi, abdulkadir.corbaci@batman.edu.tr

Doç. Dr. Hasan Önal ŞEYHANLIOĞLU

Batman Üniversitesi, hasanonol.seyhanlioğlu@batman.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Ramazan CENGİZHAN

Batman Üniversitesi, 233208081007@student.batman.edu.tr

Özet

Kültür unsurları, bir toplumun kültürünü oluşturan ve onun kimliğini şekillendiren öğelerdir. Bu unsurlar, bireylerin yaşam biçimlerini, düşünce tarzlarını, değerlerini ve davranışlarını etkilemektedir. Kültür, birçok farklı unsuru içinde barındırır ve bu unsurlar toplumsal yapıyı ve bireylerin etkileşimini yönlendirmektedir. Araştırma amacı, otel işletmelerinde animasyon departmanlarında yapılan rekreatif faaliyetlerde ve animasyon aktivitelerinde kullanılan kültürel unsurlara dair bir bakış açısı kavramsal olarak irdelemektir. Otel işletmelerinde animasyon, misafirlerin tatil deneyimlerini daha eğlenceli, etkileşimli ve unutulmaz hale getirmeyi amaçlayan bir hizmettir. Bu işletmelerde giyim, müzik, figüranlar ve halk oyunları gibi kültürel unsurlar, misafirlerin deneyimlerini zenginleştiren, yerel kültürün ve geleneklerin tanıtılmasında önemli rol oynayan öğelerdir. Bu unsurlar, otelin atmosferini ve sunduğu hizmetleri daha özgün kılmakta ve misafirlerin kültürel bağlarını güçlendirmekte etkili olmaktadır. Otel işletmelerinde kültür unsurları, hem otelin genel atmosferini hem de misafirlerin deneyimlerini etkileyen önemli faktörlerdir. Oteller, sadece konaklama alanları olarak değil, aynı zamanda kültürel etkileşim ve deneyimlerin yaşandığı yerler olarak da işlev görmektedirler. Kültür unsurları, otelin sunduğu hizmetlerin yanı sıra, misafirlerin oteldeki deneyimlerini şekillendirmektedir. Bu çerçevede işletmelerde kullanılan unsurların neleri yansıttığı belirtilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Otel işletmeleri, Rekreasyon, Animasyon, Kültür

A CONCEPTUAL RESEARCH ON THE USE OF CULTURAL ELEMENTS IN RECREATION AND ANIMATION ACTIVITIES IN HOTEL BUSINESSES

Abstract

Culture elements are a social cultural formation and its shaped processes. The characteristics of these elements, lifestyles, ways of thinking, values and changes to be lived. Culture contains many different elements and directs the social structure and interaction of these elements. The purpose of the research is to conceptually examine a perspective towards cultural elements used in recreational activities and animation activities carried out in animation departments in hotel projects. Animation in hotel programs is a service that aims to make the holiday experiences of the guests more entertaining, interactive and magnificent. In these businesses, cultural elements such as clothing, music, extras and folk dances are the richness of playing an important role in introducing local methods and traditions that change the experiences of the guests. These elements, the comfortable atmosphere and the services offered are more original and effective in developing the cultural ties of the guests. Cultural factors in the hotel are important factors that both the general atmosphere and the experiences of the guests are considered. Hotels are not only functional as accommodation areas, but also as places where cultural interactions and experiences are experienced. Cultural elements shape the experiences of the guests in the hotels as well as the services offered. It is stated that the elements used in these associations are reflected.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Keywords: Hotel businesses, Recreation, Animation, Culture

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

YAPAY ZEKÂ İLE MENÜ ANLATISININ DEŞİFRESİ: FINE DINING RESTORAN MENÜLERİNDE ANLAM MADENCİLİĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BAYRAKTAR

Atatürk Üniversitesi, yusuf.bayraktar@atauni.edu.tr

Doç. Dr. Çetin AKKUŞ

Kastamonu Üniversitesi, cakkus@kastamonu.edu.tr

Özet

Bu çalışma, gastronomi turizminin önemli bir bileşeni olan fine dining restoranlarının dijital menü metinlerinde kullandıkları dili yapay zekâ destekli analiz teknikleriyle incelemektedir. Araştırmanın amacı, menü anlatımında kullanılan dilin lüks algısı, hikâyeleştirme gücü ve gelenek-modernite dengesi açısından nasıl yapılandığını ortaya koymaktır. Veri kaynağı olarak, Michelin Rehberi'nde yer alan beş farklı restoranın sosyal medya hesaplarından seçilen toplam 50 yemek anlatımı kullanılmıştır. Çalışma, yapay zekâ tabanlı doğal dil işleme (NLP) ve anlam madenciliği tekniklerine dayanmaktadır. Analiz süreci beş temel aşamada gerçekleştirilmiştir:

- (1) Anlatım tarzı ve dil kullanımı,
- (2) Betimleyici dil ve sıfat kullanımı,
- (3) Tema ve vurguların belirlenmesi,
- (4) Geleneksel öğeler ile modern yorum arasındaki anlatı dengesi ve
- (5) Restoranlar arası karşılaştırmalı analiz.

Çalışma sonucunda, dijital menü anlatımının yalnızca bilgilendirme amacı taşımadığı, aynı zamanda gastronomik kimliğin, şefin vizyonunun ve deneyimsel unsurların aktarımında stratejik bir rol üstlendiği görülmüştür. Menü dili aracılığıyla hikâye anlatımı ve duygusal bağ kurma stratejileri, özellikle yüksek segmente hitap eden gastronomi işletmelerinde öne çıkmaktadır. Bu bağlamda, gastronomi turizmi destinasyonlarının dijital iletişimde yapay zekâ destekli dil analizi ve anlam madenciliği gibi yöntemlerin kullanımına yönelik farkındalık artmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Fine Dining, Yapay Zekâ, Anlam Madenciliği, Menü Dili

DECODING MENU NARRATIVES WITH ARTIFICIAL INTELLIGENCE: SEMANTIC MINING IN FINE DINING RESTAURANT MENUS

Abstract

This study examines the language used in the digital menu texts of fine dining restaurants—an essential component of gastronomy tourism—through artificial intelligence–assisted analysis techniques. The aim is to reveal how the language employed in menu narratives is constructed in terms of luxury perception, storytelling capacity, and the balance between tradition and modernity. The data set consists of 50 dish descriptions selected from the social media accounts of five different restaurants featured in the Michelin Guide. The study is based on AI-powered natural language processing (NLP) and semantic mining techniques. The analysis process was conducted in five main stages:

- (1) narrative style and language use,
- (2) use of descriptive language and adjectives,
- (3) identification of thematic elements and emphases,

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

- (4) the narrative balance between traditional components and modern interpretations, and
- (5) comparative analysis across restaurants.

The findings reveal that digital menu narratives serve not only an informative purpose but also play a strategic role in conveying gastronomic identity, the chef's vision, and experiential value. Strategies involving storytelling and emotional engagement through menu language are particularly prominent in high-end gastronomy settings. In this context, awareness of the use of AI-supported linguistic analysis and semantic mining in the digital communication strategies of gastronomy tourism destinations should be increased.

Keywords: Fine Dining, Artificial Intelligence, Semantic Mining, Menu Language

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

DEMİRYOLU ÜZERİNDEN KÜLTÜREL PEYZAJ VE TURİZM: KURTALAN EKSPRESİ, VAN GÖLÜ EKSPRESİ VE DOĞU EKSPRESİ ÖRNEKLERİ

Yüksek Lisans Öğrencisi Merve ERTEK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, merertek34@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Güler ÖZYILDIRAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, gulerozyildiran@hotmail.com

Özet

Demiryolu taşımacılığı, turizm destinasyonlarına erişimi sağlayan önemli bir ulaşım aracıdır. Bazen de ulaşım işlevinin ötesine geçerek turizm deneyiminin kendisi haline gelmektedir. Günümüzde, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının (TCDD) 15 adet ana hattı bulunmaktadır. Bu hatlardan doğu seferleri yapan Kurtalan Ekspresi, Van Gölü Ekspresi ve Doğu Ekspresi, demiryolu taşımacılığının turizm deneyiminin kendisi haline geldiği üç örnektir. Bu hatlar, yalnızca bir noktadan diğerine ulaşımı sağlamakla kalmamakta; yolculuk süreci boyunca kullanıcılara özgün bir mekânsal deneyim sunmaktadır. Demiryolu güzergâhlarının geçtiği doğal peyzaj unsurları, yerel yerleşim dokuları ve kültürel miras alanları, yolculuğu, durağan bir ulaşım süreci olmaktan çıkarıp dinamik bir görsel ve kültürel deneyime dönüştürmektedir. Bu üç hattı diğerlerinden ayıran en önemli özellik, güzergâhlarının dağlık ve zorlu kış koşullarına sahip coğrafyalar üzerinden geçmesidir. Bu bağlamda demiryolu taşımacılığı söz konusu bölgeleri keşfetmek isteyen turistler için güvenli ve kesintisiz bir ulaşım alternatifi sağlarken, kış mevsiminin sert iklim koşullarında bile tren konforu içerisinde çeşitli doğal peyzaj unsurlarını, yerel yerleşim dokularını ve kültürel miras alanlarını gözlemleme imkânı sunmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, demiryolu taşımacılığını, Kurtalan Ekspresi, Van Gölü Ekspresi ve Doğu Ekspresi örnekleri üzerinden, kültürel peyzaj ve turizm açısından incelemektir. Çalışmada, her üç hat, kurumsal web siteleri ve tanıtım materyalleri üzerinden incelenip, analizi ve karşılaştırılması yapılmaktadır. Bu çalışma, Türkiye'deki üç önemli doğu hattını birlikte ele alarak kültürel peyzaj ve turizm kapsamında inceleyen ilk çalışmadır ve bundan sonraki demiryolu ve turizm araştırmalarına kaynak oluşturması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Demiryolu, Kültürel Peyzaj, Mimarlık, Doğu Anadolu Bölgesi, Kış Turizmi

Not: Bu çalışma, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi tarafından FYL-2025-12047 kodlu proje kapsamında desteklenmiştir.

TOURISM AND CULTURAL LANDSCAPE ON THE RAILWAY: THE CASES OF KURTALAN EXPRESS, VAN LAKE EXPRESS AND EASTERN EXPRESS

Abstract

Rail transport is a significant means of transportation that provides access to tourism destinations. In some cases, it goes beyond the transportation function and becomes the tourism experience itself. Today, Turkish State Railways (TCDD) has 15 main lines. Three of them are eastern lines, Kurtalan Express, Van Lake Express and Eastern Express, where rail transportation has become the tourism experience itself. These lines not only provide transportation from one point to another; they offer users a unique spatial experience throughout the journey process. Their railway routes pass natural landscape elements, local settlement textures and cultural heritage areas. They transform the journey from a static transportation process into a dynamic visual and cultural experience. The most important feature that distinguishes these three lines from others is that their routes pass over geographies with mountainous and harsh winter conditions. In this context, while railway transportation provides a safe and uninterrupted transportation alternative for tourists who want to explore these regions, it offers the opportunity to observe various natural landscape elements, local settlement textures and cultural heritage sites in the comfort of the train even in the harsh climatic conditions of the winter season.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

The aim of this study is to examine railway transportation in terms of cultural landscape and tourism through the examples of Kurtalan Express, Van Lake Express and Eastern Express. In the study, all three lines are examined, analyzed and compared through corporate websites and promotional materials. This study is the first study to examine the three important eastern lines in Turkey within the scope of cultural landscape and tourism and is expected to be a source for future railway and tourism research.

Keywords: Tourism, Railway, Cultural Landscape, Architecture, Eastern Anatolian Region, Winter Tourism

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

SON ŞANS TURİZMİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLİŞKİSİ ÜZERİNE KAVRAMSAL BİR DEĞERLENDİRME

Yüksek Lisans Öğrencisi Özge SARAÇOĞLU

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, saracoglu_ozge@hotmail.com

Özet

İnsanlar, tarih boyunca çeşitli destinasyonlara seyahat ederek turistik faaliyetlerde bulunmuşlardır. Fakat bu durum, ziyaret edilen bölgelerin sürekli olarak aynı kalacağı anlamına gelmemektedir. Günümüzde iklim değişikliği ve küresel ısınma gibi sorunlar, doğal yaşamı tehdit etmekte ve bu yaşam alanlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu tehditler, birçok bölgenin yok olma riskiyle karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır. Dahası, aşırı kaynak tüketimi, sanayileşme ve çevre kirliliği gibi insan kaynaklı etkenler, bu bölgelerin sürdürülebilirliğini tehlikeye atmaktadır. Bu bağlamda, turistik cazibe merkezlerinin ve destinasyonların yok olma veya geri dönüşü olmayan bozulma riski, turizm endüstrisinin karşılaştığı önemli bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Fakat özellikle son yıllarda trend olan son şans turizmi, yok olma riski altında bulunan doğal ve kültürel destinasyonları ziyaret etme arzusunu ifade etmekte olup, tehlike altındaki bu yerlerin özelliklerinin tam anlamıyla yok olmadan veya bozulmadan önce görülmesi niyetiyle şekillenmektedir. Bu çalışmanın amacı, son şans turizmi ve sürdürülebilirlik konularında farkındalık yaratmak ve bu iki kavram arasındaki ilişkiyi derinlemesine incelemektir. Özellikle, yok olma riski altında bulunan doğal ve kültürel destinasyonların korunması için sürdürülebilir turizm uygulamalarının nasıl entegre edilebileceği üzerine odaklanılacaktır. Son şans turizmi, iklim değişikliği ve çevresel tehditlerin artmasıyla birlikte turizmde giderek daha kritik bir alan haline gelmektedir. Bu tür turizm hem turistlerin bilinçlenmesine hem de yok olma riski altındaki yerlerin korunmasına katkı sağlamaktadır. Sürdürülebilirlik ise, bu yerlerin gelecek nesillere aktarılabilmesi için gerekli olan dengeli yaşam biçimlerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma, iki kavram arasındaki etkileşimi anlamak ve bu konuda farkındalık yaratmak açısından kritik bir öneme sahiptir. Çalışmada, son şans turizmi ve sürdürülebilirlik konularında kapsamlı bir literatür taraması gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda nitel araştırma yöntemi kullanılacak olup konuyla alakalı yerli ve yabancı makaleler incelenerek karşılaştırmalı değerlendirmeler yoluyla yorumlanacaktır. Böylece çalışma son şans turizmi ve sürdürülebilirlik arasındaki etkileşimi anlamaya yönelik literatürdeki sınırlı sayıdaki çalışmaya katkı sunarak, özellikle yok olma riski altındaki destinasyonlar bağlamında sürdürülebilir turizm uygulamalarının nasıl geliştirilebileceğine dair özgün bir bakış açısı sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Son Şans Turizmi, Sürdürülebilirlik, İklim Değişikliği

A CONCEPTUAL EVALUATION ON THE RELATIONSHIP BETWEEN LAST CHANCE TOURISM AND SUSTAINABILITY

Abstract

People have traveled to various destinations throughout history and engaged in touristic activities. However, this does not mean that the regions visited will always remain the same. Today, problems such as climate change and global warming threaten natural life and negatively affect these habitats. These threats cause many regions to face the risk of extinction. Moreover, human-induced factors such as excessive resource consumption, industrialization and environmental pollution endanger the sustainability of these regions. In this context, the risk of extinction or irreversible deterioration of tourist attractions and destinations stands out as an important problem faced by the tourism industry. However, last chance tourism, which has been a trend in recent years, expresses the desire to visit natural and cultural destinations at risk of extinction and is shaped with the intention of seeing the characteristics of these endangered places before they are completely destroyed or deteriorated. The aim of this study is to raise awareness on the issues of last chance tourism and sustainability and to examine the relationship between these two concepts in depth. In particular, the focus will be on how sustainable tourism practices can be integrated to protect natural and cultural destinations at risk of extinction. Last chance tourism is becoming an increasingly critical area in tourism with the increase in climate change and environmental threats. This type of

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

tourism contributes to both raising awareness among tourists and protecting places at risk of extinction. Sustainability, on the other hand, aims to develop balanced lifestyles necessary for the transfer of these places to future generations. This study is of critical importance in terms of understanding the interaction between the two concepts and creating awareness on this issue. In the study, a comprehensive literature review will be conducted on last chance tourism and sustainability. In this context, qualitative research method will be used and domestic and foreign articles related to the subject will be examined and interpreted through comparative evaluations. Thus, the study aims to contribute to the limited number of studies in the literature on understanding the interaction between last chance tourism and sustainability, and to provide an original perspective on how sustainable tourism practices can be developed, especially in the context of destinations at risk of extinction.

Keywords: Last Chance Tourism, Sustainability, Climate Change

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

BARTIN İLİNİN EKOTURİZM AÇISINDAN İNCELENMESİ

Murat ÇAVUŞOĞLU

MEB Bartın Şerife Bacı Kız Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, muratcavus67@hotmail.com

Ferhat ÇAVUŞOĞLU

Bartın Üniversitesi, ferhatcavusoglu@gmail.com

Özet

Ülkelerin kalkınma açısından önemli faaliyet çalışmalarından biri de ekoturizmdir. Turizm, bir yerin doğal ortamına yapılan yatırımların ekonomik değerlere dönüşmesini sağlayan bir faaliyettir. Bu çalışmanın amacı, Bartın ilinin coğrafya açısından ekoturizm potansiyelini araştırmaktır. Bu alanlarda turizm değeri, turistlerin ilgisi, turizm altyapısı ve turistik tanıtım gibi unsurlar incelenmiştir. Alan araştırmasında turizmle ilgili yerlerde gerekli incelemeler yapılarak turistik değerlerin fotoğrafları çekilmiştir. Bartın il merkezi ve ilçelerinin ekoturizmi açısından önemli bir turizm potansiyelinin olduğu belirlenmiştir. Bartın vilayetinin ekoturizm açısından zengin bir yapıya sahip olduğu görülmüş ve Bartın için uygulanma imkanı olan ekoturizm faaliyet türleri belirtilmiştir. Ayrıca bu türlere ait hedeflerin belirlenerek, ekoturizm prensipleri esas alınarak doğru projelerin üretilmesi ve uygulamaya geçilmesi önerilmiştir.

Bu bağlamda, çalışma nitel araştırma deseni üzerinden literatür taraması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Doküman, kitap ve makalelerden yararlanılarak hazırlanan bu çalışma tarama modeli ile yürütülmüş betimsel bir çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: Ekoturizm, Amasra İlçesi, Bartın turizmi

THE INVESTIGATION OF BARTIN PROVINCE IN TERMS OF ECOTOURISM

Abstract

Ecotourism is one of the most important activities of the countries in terms of development. Tourism is an activity that enables the investments in the natural environment of a place to be converted into economic values. The aim of this study is to investigate the ecotourism potential of Bartın province in terms of geography. In these areas, tourism value, interest of tourists, tourism infrastructure and tourist promotion were examined. In the field study, the tourist attractions were photographed by making necessary examinations in places regarding tourism. Bartın province and districts have an important ecotourism potential in terms of geography tourism. Bartın Province was found to have a rich structure in terms of ecotourism, and types of ecotourism activities that could be implemented in Bartın were identified. In addition, it was suggested that goals related to these types of activities be set, and that appropriate projects be developed and implemented based on ecotourism principles.

In this context, the study was carried out by means of literature review on qualitative research design. This study, which is prepared by using documents, books and articles, is a descriptive study conducted with investigation model.

Keywords: Ecotourism , District Amasra, Tourism in Bartın

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

TABAKTAKİ GİZLİ TEHLİKE: GIDA ZEHİRLENMELERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Dr. Vildan TÜYSÜZ

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, vildantuysuz@outlook.com

Özet

Bu çalışmanın temel amacı 2023-2025 (Mart'a kadar) yıllarında Türkiye'de meydana gelen gıda zehirlenme vakalarını tespit etmek ve bu vakaları çeşitli değişkenler çerçevesinde analiz etmektir. Araştırma kapsamında Google arama motorunun "haberler" sekmesi kullanılarak "gıda zehirlenmesi" anahtar kelimesiyle yapılan tarama sonucunda toplam 86 çevrim içi haber içeriğine ulaşılmıştır. Elde edilen haberler belirlenen dokuz temel parametre doğrultusunda sistematik bir şekilde incelenmiştir. Yapılan analizler neticesinde gıda zehirlenme vakalarının en fazla yer aldığı haber platformunun TRT Haber olduğu belirlenmiştir. Coğrafi dağılım açısından bakıldığında gıda zehirlenme vakalarının en çok Şanlıurfa ve İstanbul illerinde gerçekleştiği tespit edilmiştir. İncelenen vakalar arasında en fazla zehirlenmeye maruz kalan kişi sayısının 350 olduğu belirlenmiştir. Zehirlenmelere sebep olan gıda türleri incelendiğinde en yaygın etkenin tavuk olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca araştırma kapsamında incelenen 86 vakanın 4'ünde ölüm olayının gerçekleştiği tespit edilmiştir. Zaman içinde gıda zehirlenme vakalarının dağılımı değerlendirildiğinde en fazla vakanın 2024 yılında meydana geldiği gözlemlenmiştir. Mevsimsel ve aylık dağılım açısından bakıldığında ise özellikle Aralık ayında gıda zehirlenmelerinde belirgin bir artış olduğu belirlenmiştir. Son olarak vakalara ilişkin belirtiler analiz edildiğinde gıda zehirlenmesi yaşayan bireylerde en yaygın görülen semptomun bulantı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gıda Zehirlenmesi, Tehlike, Beslenme, Gastronomi

THE HIDDEN DANGER IN THE PLATE: A STUDY ON FOOD POISONING

Abstract

The main purpose of this study is to identify food poisoning cases that occurred in Turkey between 2023-2025 (until March) and to analyze these cases within the framework of various variables. As a result of the search conducted using the keyword "food poisoning" using the "news" tab of the Google search engine within the scope of the research, a total of 86 online news content was reached. The obtained news were systematically examined in line with the nine basic parameters determined. As a result of the analyses, it was determined that the news platform with the highest number of food poisoning cases was TRT News. When examined in terms of geographical distribution, it was determined that food poisoning cases occurred most in the provinces of Şanlıurfa and Istanbul. It was determined that the number of people exposed to the highest number of poisonings among the examined cases was 350. When the types of food causing poisoning were examined, it was concluded that the most common factor was chicken. In addition, it was determined that 4 of the 86 cases examined within the scope of the research resulted in death. When the distribution of food poisoning cases over time was evaluated, it was observed that the highest number of cases occurred in 2024. When examined in terms of seasonal and monthly distribution, it was determined that there was a significant increase in food poisoning, especially in December. Finally, when the symptoms related to the cases were analyzed, it was determined that the most common symptom in individuals experiencing food poisoning was nausea.

Keywords: Food Poisoning, Danger, Nutrition, Gastronomy

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

GAZİANTEP'TE YAŞAYAN İNSAN HAZİNELERİ: KÜLTÜREL MİRAS TURİZMİNİN CANLANDIRDIĞI DEĞERLERİN İZİNDE NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Doktora Öğrencisi Feray TOPCU

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, frytpc@gmail.com

Doç. Dr. Nadire KARADEMİR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, n.karademir45@gmail.com

Özet

Yaşayan insan hazineleri, bir toplumun geleneksel bilgi, beceri ve kültürel pratiklerini sürdüren, kültürel mirası canlı bir şekilde aktaran önemli bireylerdir. Bu nedenle kültürel miras turizminin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Bu hazinelerin korunması ve kültürel miras turizmi sayesinde canlandırılması yerel toplulukların kültürel kimliklerini güçlendirmektedir. Dolayısıyla bu değerlerin korunması ve kültürel miras turizmine kazandırılması yalnızca geçmişin korunmasında değil, aynı zamanda günümüz toplumlarının dinamiklerinde de önemli bir rol oynamaktadır. Bu kapsamda çalışma, Gaziantep'in kültürel miras turizmi ile ilişkilendirilen yaşayan insan hazineleri ve bu değerlerin korunması sürecine dair derinlemesine bir inceleme sunmayı amaçlamaktadır. Gaziantep, zengin kültürel mirası, geleneksel el sanatları ve yaşayan insan hazineleri ile kültürel miras turizminin en iyi örneklerinden birini sunması nedeniyle örneklem alanı olarak seçilmiştir.

Çalışma kapsamında konu ilgili bilgi ve deneyimleri göz önünde bulundurularak Gaziantep'te amaçlı örneklem yöntemi ile belirlenen 5 yaşayan insan hazinesi, kenti ziyaret eden turistler ve yerel halktan seçilmiş 30 kişi ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu değerlerin korunması noktasında farkındalık oluşturulması ve bu sürecin katılımcıların bakış açılarıyla ele alınması önem teşkil etmektedir. Görüşmelerde kültürel miras turizmi ile ilişkilendirilen yaşayan insan hazinelerinin korunması ve farkındalık oluşturulması ana temaları üzerinden hareket edilmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı çalışmada elde edilen bulgular içerik analizine tabi tutulmuş ve kodlamalar gerçekleştirilmiştir. Fenomonolojik analiz deseni temelinde şekillenen çalışmada verilerin çözümlenmesi ve kodlanmasında MAXQDA 2024 programından faydalanılmıştır. Veriler; temalar, kategoriler ve kodlar doğrultusunda sistematik bir şekilde incelenmiş ve kavramlar arasındaki ilişkiler ortaya konmuştur. Elde edilen bulgular, yaşayan insan hazinelerinin korunması ve turizme kazandırılmasında yerel halkın ve kenti ziyaret eden turistlerin bakış açılarını kapsamlı bir şekilde ortaya koymaktadır. Gaziantep'te kültürel miras turizmi, unutulma ve yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalan yaşayan insan hazineleri için bu değerleri yaşatmak adına önemli bir araç haline gelmiştir. Son yıllarda kente gelen kültür turistleri, bu değerleri yerinde görmek amacıyla geleneksel olanı otantik bir turistik deneyim olarak değerlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşayan İnsan Hazineleri, Kültürel Miras Turizmi, Nitel Araştırma, Gaziantep.

LIVING HUMAN TREASURES IN GAZİANTEP: A QUALITATIVE STUDY IN THE FOOTSTEPS OF VALUES REVITALIZED BY CULTURAL HERITAGE TOURISM

Abstract

Living human treasures are important individuals who maintain the traditional knowledge, skills and cultural practices of a society and transmit cultural heritage in a living way. Therefore, cultural heritage is an important part of tourism. Preserving these treasures and revitalizing them through heritage tourism strengthens the cultural identity of local communities. Therefore, protecting these values and bringing them into cultural heritage tourism plays an important role not only in the preservation of the past, but also in the dynamics of today's societies. In this context, the study aims to provide an in-depth examination of Gaziantep's living human treasures associated with cultural heritage tourism and the process of protecting these values. Gaziantep was chosen as the sample area because it offers one of the best examples of cultural heritage tourism with its rich cultural heritage, traditional handicrafts and living human treasures.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Within the scope of the study, semi-structured interviews were conducted with 5 living human treasures, tourists visiting the city and 30 people selected from the local community, who were selected by purposeful sampling method in Gaziantep, taking into account their knowledge and experience on the subject. It is important to raise awareness on the protection of these values and to address this process from the perspectives of the participants. The main themes of the interviews were the protection of living human treasures associated with cultural heritage tourism and raising awareness. The findings obtained in the study using qualitative research methods were subjected to content analysis and coding was carried out. In the study, which was shaped on the basis of the phenomenological analysis design, MAXQDA 2024 program was used to analyze and code the data. The data were systematically analyzed in line with themes, categories and codes and the relationships between concepts were revealed. The findings comprehensively reveal the perspectives of local people and tourists visiting the city in the protection and tourism of living human treasures. In Gaziantep, cultural heritage tourism has become an important tool for the preservation of living human treasures that are in danger of being forgotten and disappearing. In recent years, cultural tourists coming to the city consider the traditional as an authentic touristic experience in order to see these values on site.

Keywords: Living Human Treasures, Cultural Heritage Tourism, Qualitative Research, Gaziantep.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

JEOTURİZM POLİTİKALARININ KÜRESEL PERSPEKTİFTEN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ

Asst. Prof. Dr. Faranak RANJBAR MOTALEGH

University of Tehran, faranak.ranjbar@ut.ac.ir

Özet

Jeoturizm, bir bölgenin jeolojisi ve peyzajını, sürdürülebilir turizm gelişimini teşvik etmenin temeli olarak odaklanan bir turizm türü olarak tanımlanmaktadır. Son yıllarda, hem turizm akademisi hem de pratik alanlarında küresel ölçekte önemli bir ilgi görmüştür. Jeoturizm gelişiminde kamu politikalarının rolü, yasama çerçeveleri, kurumsal stratejiler sağlaması ve paydaş işbirliklerini desteklemesi açısından oldukça kritik bir öneme sahiptir. Bu makale, farklı ülkelerdeki jeoturizm politikalarını karşılaştırarak, dünya çapındaki temel politika temalarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bir arşiv araştırması yürütülerek, farklı kıtalardan dokuz ülkeden dokuz vaka çalışması belirlenmiştir: Yunanistan, İtalya, Avustralya, Malta, Kosta Rika, Hindistan, Çin, Endonezya ve İran. Yapılan analiz, jeoturizm politikalarını dört ana temaya ayırmaktadır: turizm altyapısı geliştirilmesi ve erişilebilirlik politikaları, jeo-koruma politikaları, site planlaması politikaları ve topluluk katılımı politikaları. Bulgular, Avustralya'nın Ulusal Jeoturizm Stratejisi ve Çin'in Jeopark Yönetim Modeli gibi örneklerde olduğu gibi, ulusal jeoturizm stratejilerine yönelik artan bir vurguyu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, Yunanistan, İtalya, İran, Hindistan, Endonezya, Malta ve Kosta Rika'daki deneyimler, jeo-korumanın desteklenmesi, topluluk katılımı, paydaş işbirliği ve jeoturizmin daha geniş çevresel politikalarla entegrasyonu için yasal çerçevelerin gerekliliğini vurgulamaktadır. Çeşitli yönetim sistemleri arasında politika uygulamasına yönelik karşılaştırmalı çalışmaların, jeoturizm gelişimi için en iyi uygulamalara ilişkin içgörüler sağlayabileceği bir araştırma gündemi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Jeoturizm, Kamu Politikaları, Karşılaştırmalı Analiz, Politika Temaları

GEOTOURISM POLICIES: A COMPARATIVE APPROACH ACROSS THE GLOBE

Abstract

Geotourism is defined as tourism that focuses on an area's geology and landscape as the basis of fostering sustainable tourism development. It has gained significant global attention in both tourism academic and practical realms in recent decades. The role of public policy in geotourism development is crucial, as it provides legislative frameworks, institutional strategies, and supports stakeholder collaborations. This paper aims to compare geotourism policies across various countries to identify key policy themes worldwide. Conducting an archival study, nine case studies from nine countries across different continents were identified, including Greece, Italy, Australia, Malta, Costa Rica, India, China, Indonesia, and Iran. The analysis categorizes geotourism policies into four main themes: tourism infrastructure development and accessibility policies, geo-conservation policies, site planning policies, and community engagement policies. Findings reveal a growing emphasis on national geotourism strategies, as seen in Australia's National Geotourism Strategy and China's geopark management model. However, experiences from Greece, Italy, Iran, India, Indonesia, Malta, and Costa Rica highlight the necessity of legal frameworks to support geo-conservation, community participation, stakeholder collaboration, and the integration of geotourism within broader environmental policies to ensure sustainability. A research agenda focusing on comparative studies of policy implementation across diverse governance systems can provide insights into best practices for geotourism development.

Keywords: Geotourism, Public Policy, Comparative Analysis, Policy Themes

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

DİCLE'NİN KIYISINDAN DAĞLARIN ZİRVESİNE: BATMAN'DA DOĞA VE TURİZM

Doktora Öğrencisi Züleyha ARSLAN
Batman Üniversitesi, zuleyha312@gmail.com
Doç. Dr. Reşat ARICA
Batman Üniversitesi, resatarica@gmail.com

Özet

Araştırmanın amacı, Batman'ın doğa temelli turizm potansiyelini belirlemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış; araştırma verileri Batman'daki altı (6) seyahat acentası yetkilisi ile yarı yapılandırılmış görüşme yolu ile toplanmıştır. Veriler içerik analizi ile incelenmiş, bulgular betimsel analizle desteklenmiştir. Araştırma sonuçları, Batman'da doğa temelli turizm potansiyelinin yüksek; doğa yürüyüşleri, dağcılık, kampçılık gibi doğa temelli birçok rekreatif aktiviteye yönelik çekiciliğin mevcut olduğunu göstermektedir. Buna karşın; doğa temelli turizm potansiyelinin yeterince değerlendirilmediği ulaşılan bir diğer sonuçtur. Batman'ın sahip olduğu doğa temelli turizm potansiyelini tam anlamıyla gerçekleştirebilmesi için bazı çevresel düzenlemeler, tanıtım ve pazarlama çalışmaları yapılması gelişim sürecinde kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Batman, Doğa Temelli Turizm, Sürdürülebilirlik

FROM THE BANKS OF THE TIGRIS TO THE PEAKS OF THE MOUNTAINS: NATURE AND TOURISM IN BATMAN

Abstract

The aim of the study is to reveal the nature-based tourism potential of Batman. Qualitative research method was employed, and the research data were collected through semi-structured interviews with six (6) travel agency representatives in Batman. The data were analyzed through content analysis and the findings were supported by descriptive analysis. The results of the research indicate that the potential for nature-based tourism in Batman is high; and there is considerable appeal for many nature-based recreational activities such as hiking, mountaineering and camping. However, another finding is that the nature-based tourism potential has not been sufficiently utilized. In order for Batman to fully realize its nature-based tourism potential, some environmental regulations, promotion and marketing activities are of critical importance in the development process.

Keywords: Batman, Nature based tourism, Sustainability

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

İRAN VE TÜRKİYE ALTINCI SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ
TURİZM VE BİLEŞENLERİNE YER VERİLME DÜZEYİ AÇISINDAN
KARŞILAŞTIRILMASI

Doç. Dr. Kemal KAYA

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, kemalkaya@yyu.edu.tr

Özet

1950'li yıllardan itibaren büyüyen önemli bir ekonomik gelir sağlayıcı sektör olan turizm faaliyetleri, ülkelerin kalkınmasında önemli bir rol oynamaktadır. Turizm, geçmişten bugüne kadar insanların ilgisini çeken, farklı sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara göre dönemsel olarak değişme ve adaptasyon yeteneği yüksek olup gelişimini her dönem sürdüren bir olgudur. Yaşam standartlarının iyileşmesi, turizm sektörünü 20.yüzyılın ikinci yarısından itibaren en önemli gelir getiren faaliyetlerden biri haline getirmiştir. Sosyal bilgiler eğitiminin temel amaçlarından biri de bireylerin yaşadıkları ülkenin geçim kaynakları ve ekonomik faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olmalarını ve ekonomi okuryazarlığı becerisi edinmelerini sağlamaktır. Örgün eğitim sürecinde bir ekonomik faaliyet olarak turizm ve bileşenlerinin tanıtılması ve öğretilmesi turizmin gelişmesine yol açabilecek en önemli çözümlerden biridir. Ders içeriklerinin ekonomik faaliyetler ve bununla ilgili kavramlarının öğretimindeki rolü ve önemi dikkate alındığında turizm konusunun ders kitaplarında ele alınması gerekli görülmektedir. Bu alan ile ilgili kavramların öğretilmesi konusunda sosyal bilgiler dersleri oldukça işlevsel bir nitelik arz etmektedir. Sosyal bilgiler ders kitaplarında turizmle ilgili kavramların sunulması, öğrencilerin kültürel mirasa, tarihi ve doğal güzelliklere, seyahat ulaşım yol ve araçlarına, farklı coğrafi özelliklere sahip ülkelerin kültürel zenginlikleri hakkında bilgilenmelerini sağlar. Bilişsel düzeyde gerçekleşen bu aşinalık, insanların iç görü düzeyinin artmasında ve dünyayı algılayış gelişmesinde olumlu etkileyerek antik, tarih ve doğal çevrenin korunmasında hassasiyet sahibi olmayı sağlayacaktır. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesinde altıncı sınıf programında yer alan sosyal bilgiler dersi, öğrencileri toplumsal hayata hazırlayıp, ülke ekonomisi açısından önemli bir gelir kaynağı olan turizmin önemini kavramaları konusunda önemli bir aşama olarak değerlendirilebilir. Bu araştırmada İran ve Türkiye altıncı sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarının içeriği turizm bileşenleri açısından incelenmiştir. Her iki ülkeye ait ders kitaplarındaki metin, resim ve etkinlikler içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Mevcut verilerden hareketle altıncı sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarındaki turizm ve bileşenlerine yer verilme oranının parametrelere göre değişkenlik arz ettiği, ders kitaplarındaki dağılımların dengeli bir şekilde olmadığı ve turizmin önemi ile orantılılık arz edecek bir seviyede yer almadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Sosyal Bilgiler Ders Kitabı, İran, Türkiye

COMPARISON OF IRAN AND TÜRKİYE SIXTH GRADE SOCIAL STUDIES
TEXTBOOKS IN TERMS OF THE LEVEL OF INCLUSION OF TOURISM AND ITS
COMPONENTS

Abstract

Tourism activities, which have been an important economic income-generating sector since the 1950s, play an important role in the development of countries. Tourism is a phenomenon that has attracted people attention from the past to the present, has a high ability to change and adapt periodically according to different social and economic needs, and continues to develop in every period. The improvement of living standards has made the tourism sector one of the most important income-generating activities since the second half of the 20th century. One of the main purposes of social studies education is to ensure that individuals have information about the livelihoods and economic activities of the country they live in and to acquire economic literacy skills. Introducing and teaching tourism and its components as an economic activity in the formal education process is one of the most important solutions that can lead to the development of tourism. Considering the role and importance of

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

course content in teaching economic activities and related concepts, it is deemed necessary to cover the subject of tourism in textbooks. Social studies courses have a very functional quality in teaching concepts related to this field. The presentation of tourism-related concepts in social studies textbooks enables students to be informed about cultural heritage, historical and natural beauties, travel transportation routes and vehicles, and cultural richness of countries with different geographical features. This familiarity at the cognitive level will positively affect people's level of insight and development of world perception, and will ensure sensitivity in the protection of ancient, historical and natural environments. In achieving these goals, the social studies course in the sixth-grade program can be considered as an important stage in preparing students for social life and understanding the importance of tourism, which is an important source of income for the countries economy. In this study, the content of the sixth-grade social studies textbooks in Iran and Turkey was examined in terms of tourism components. The texts, pictures and activities in the textbooks of both countries were examined using the content analysis method. Based on the available data, it is seen that the rate of tourism and its components in the sixth-grade social studies textbooks varies according to the parameters, the distributions in the textbooks are not balanced and are not at a level that will be proportional to the importance of tourism.

Anahtar Kelimeler: Tourism, Social Studies Textbook, Iran, Türkiye

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

BİR PAZARLAMA STRATEJİSİ OLARAK NOSTALJİ TURİZMİ

Doç. Dr. Kemal KAYA

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, kemalkaya@yyu.edu.tr

Özet

Günümüz turizm sektöründe ülkelerin sahip oldukları turizm potansiyeline bağlı olarak farklı pazarlama stratejileri kullanılmaktadır. Nostalji turizmi, turizm sektörünün nispeten genç bir alanı olup dünya genelinde hızlı bir şekilde gelişme kaydetmektedir. Bu turizm türünün gelişmesi, farklı yaşlardaki insanların tarihi ve kültürel mirasa, atalarına, akraba ve aile bireylerine yönelik ilgilerinden kaynaklanmaktadır. Nostalji turizmi deneyimi, daha fazla turistin ilgisini çekmek ve turizm sektöründe rekabet avantajı yaratmak açısından önemli bir role sahip olarak görülmektedir. Alan yazın çalışmalarından hareketle betimsel bir yöntem kullanılarak yapılan bu çalışmada, nostalji türleri ile turizm pazarlaması arasındaki ilişki incelenecektir. Bu çalışmanın amacı, nostaljinin turizm sektöründeki yerini araştırmak ve turizm hizmetleri pazarını analiz ederek, bu turizm türünün avantaj ve sorunlarının belirlenmesine imkan sağlamaktır. Bilindiği gibi rekabetin yoğun olduğu turizm pazarında turizm pazarlamasının başarısı, en cazip ürünün yaratılmasıyla doğrudan ilişkilidir. Araştırma literatür taraması bulguları, tüketim sürecinin deneyim kalitesini ve müşteri beklentilerini doğrudan etkilediğini, nostalji turizminin gelişmesiyle seyahat turlarına olan talebin arttığını ve turist çekiciliğinin yükseldiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Nostalji, Pazarlama

NOSTALGIA TOURISM AS A MARKETING STRATEGY

Abstract

In today's tourism sector, different marketing strategies are used depending on the tourism potential of the countries. Nostalgia tourism is a relatively young area of the tourism sector and is rapidly developing worldwide. The development of this type of tourism stems from the interest of people of different ages in historical and cultural heritage, their ancestors, relatives and family members. The nostalgia tourism experience is seen as having an important role in terms of attracting more tourists and creating a competitive advantage in the tourism sector. In this study, which is conducted using a descriptive method based on literature studies, the relationship between nostalgia types and tourism marketing will be examined. The aim of this study is to investigate the place of nostalgia in the tourism sector and to analyze the tourism services market and to enable the determination of the advantages and problems of this type of tourism. As it is known, the success of tourism marketing in the tourism market where competition is intense is directly related to the creation of the most attractive product. The research literature review findings show that the consumption process directly affects the quality of experience and customer expectations, and that the demand for travel tours increases with the development of nostalgia tourism and tourist attractiveness increases.

Keywords: Tourism, Nostalgia, Marketing

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

KONAKLAMA İŞLETMELERİNDE ETİK LİDERLİK, ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE PERFORMANS İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Lisans Öğrencisi Yiğit FAKABASMAZ

Çankırı Karatekin Üniversitesi, 231201003@ogrenci.karatekin.edu.tr

Doç. Dr. Hüseyin ÖZDEMİR

Çankırı Karatekin Üniversitesi, huseyinozdemir@karatekin.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, otel çalışanlarının etik liderlik algıları, örgütsel bağlılıkları ve performansları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını araştırılmasıdır. Araştırmanın evreni Antalya Alanya ilçesinde faaliyet gösteren Turizm İşletme Belgeli bir konaklama işletmesi çalışanlarıdır. Araştırmanın evrenini oluşturan 150 personelin tamamına ulaşılmaması hedeflenmiş Şubat ve Mart aylarında dağıtılan anketlerden eksik, hatalı ve doldurulmayanların elenmesinden sonra 126 geçerli anket elde edilmiştir. Araştırma evreninin %84'üne ulaşılmıştır. Araştırmanın amacına uygun birincil verileri kolay ve hızlı bir şekilde toplamak için nicel araştırma yöntemlerinden anket tekniği kullanılmıştır. Anket formu dört bölümden oluşmuştur, ilk bölümünde otel çalışanlarının demografik özellikleri ve çalışma süreleri ile ilgili sorular sorulmuştur, ikinci bölümde ise çalışanların örgütsel bağlılığının belirlenmesine yönelik beşli likert tipinde 18 ifadenin yer aldığı Allen ve Meyer'ın üç boyutlu Örgütsel Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır, üçüncü bölümde çalışanların performanslarının belirlenmesi yönelik beşli likert tipinde 11 ifadenin yer aldığı Borman ve Motowidlo (1993) ile Beffort ve Hattrup (2003) tarafından geliştirilen ve Karakurum'un (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan performans ölçeği kullanılmıştır, dördüncü bölümde ise yine beşli likert tipinde on ifadenin yer aldığı Brown vd. (2005) tarafından geliştirilen ve Tuna vd. (2012) tarafından Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılan Etik Liderlik Ölçeği kullanılmıştır. Anketlerden elde edilen veriler, IBM SPSS 22 programı ile değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde betimsel istatistikler ve korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda otel çalışanlarının duygusal bağlılıkları ile görev performansları arasında istatistiki olarak anlamlı ($p=0,00$; $p<0,01$), pozitif doğrusal ve zayıf düzeyde bir ilişki ($r=,346$), otel çalışanlarının duygusal bağlılıkları ile bağlamsal performansları arasında istatistiki olarak anlamlı ($p=0,00$; $p<0,01$), pozitif doğrusal ve zayıf düzeyde bir ilişki ($r=,360$) bulunmuştur. Otel çalışanlarının devam bağlılıkları ile görev performansları arasında istatistiki olarak anlamlı ($p=0,00$; $p<0,01$), pozitif doğrusal ve çok zayıf düzeyde bir ilişki ($r=,257$), otel çalışanlarının devam bağlılıkları ile bağlamsal performansları arasında istatistiki olarak anlamlı ($p=0,00$; $p<0,01$), pozitif doğrusal ve çok zayıf düzeyde bir ilişki ($r=,230$) bulunmuştur. Otel çalışanlarının normatif bağlılıkları ile görev performansları arasında istatistiki olarak anlamlı ($p=0,00$; $p<0,01$), pozitif doğrusal ve zayıf düzeyde bir ilişki ($r=,438$), otel çalışanlarının normatif bağlılıkları ile bağlamsal performansları arasında istatistiki olarak anlamlı ($p=0,00$; $p<0,01$), pozitif doğrusal ve zayıf düzeyde bir ilişki ($r=,367$) bulunmuştur. Otel çalışanlarının etik liderlik algıları ile görev performansları arasında istatistiki olarak anlamlı ($p=0,00$; $p<0,01$), pozitif doğrusal ve zayıf düzeyde bir ilişki ($r=,371$), otel çalışanlarının etik liderlik algıları ile bağlamsal performansları arasında istatistiki olarak anlamlı ($p=0,00$; $p<0,01$), pozitif doğrusal ve zayıf düzeyde bir ilişki ($r=,438$) bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Etik Liderlik, Örgütsel Bağlılık, Performans

A RESEARCH ON THE RELATIONSHIP BETWEEN ETHICAL LEADERSHIP, ORGANIZATIONAL COMMITMENT AND PERFORMANCE IN ACCOMMODATION BUSINESSES

Abstract

The purpose of this research is to investigate whether there is a significant relationship between the ethical leadership perceptions, organizational commitment and performance of hotel employees. The universe of the

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

research is the employees of a Tourism Operation Certificated accommodation business operating in the Alanya district of Antalya. It was aimed to reach all 150 personnel constituting the universe of the research and after eliminating the incomplete, incorrect and unfilled surveys distributed in February and March, 126 valid surveys were obtained. 84% of the research universe was reached. The survey technique was used as the data collection technique in the research. The questionnaire form consisted of four parts; in the first part, questions about the demographic characteristics and working hours of the hotel employees were asked; in the second part, Allen and Meyer's three-dimensional Organizational Commitment Scale, which includes 18 statements on a five-point Likert-type scale, was used to determine the organizational commitment of the employees; in the third part, the performance scale, which includes 11 statements on a five-point Likert-type scale, was developed by Borman and Motowidlo (1993) and Beffort and Hattrup (2003) and adapted to Turkish by Karakurum (2005) and in the fourth part, the Ethical Leadership Scale, which includes ten statements on a five-point Likert-type scale, was developed by Brown et al. (2005) and whose Turkish validity and reliability study was conducted by Tuna et al. (2012). The data obtained from the questionnaires were evaluated with the IBM SPSS 22 program. Descriptive statistics and correlation analysis were used in the analysis of the data. As a result of the research, a statistically significant ($p=0.00$; $p<0.01$), positive linear and weak relationship ($r=.346$) was found between the emotional commitment of the hotel employees and their task performance. A statistically significant ($p=0.00$; $p<0.01$), positive linear and weak relationship ($r=.360$) was found between the emotional commitment of the hotel employees and their contextual performance. A statistically significant ($p=0.00$; $p<0.01$), positive linear and very weak relationship ($r=.257$) was found between the continuance commitment of the hotel employees and their task performance. A statistically significant ($p=0.00$; $p<0.01$), positive linear and very weak relationship ($r=.230$) was found between the continuance commitment of the hotel employees and their contextual performance. A statistically significant ($p=0.00$; $p<0.01$), positive linear and weak relationship ($r=.438$) was found between the normative commitment of hotel employees and their task performance. A statistically significant ($p=0.00$; $p<0.01$), positive linear and weak relationship ($r=.367$) was found between the normative commitment of hotel employees and their contextual performance. A statistically significant ($p=0.00$; $p<0.01$), positive linear and weak relationship ($r=.371$) was found between the ethical leadership perceptions of hotel employees and their task performance. A statistically significant ($p=0.00$; $p<0.01$), positive linear and weak relationship ($r=.438$) was found between the ethical leadership perceptions of hotel employees and their contextual performance.

Keywords: Ethical Leadership, Organizational Commitment, Performance

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

TURİZM LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ ÜZERİNE ETKİSİ: ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Lisans Öğrencisi Meryem AYZAZ

Çankırı Karatekin Üniversitesi, 231201015@ogrenci.karatekin.edu.tr

Lisans Öğrencisi Gülsüm ALTINTAŞ

Çankırı Karatekin Üniversitesi, 231201009@ogrenci.karatekin.edu.tr

Doç. Dr. Hüseyin ÖZDEMİR

Çankırı Karatekin Üniversitesi, huseyinozdemir@karatekin.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, turizm lisans öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimi üzerindeki etkisinin araştırılmasıdır. Araştırmanın evreni Çankırı Karatekin Üniversitesi Ilgaz Turizm ve Otelcilik Yüksekokulunda 2024-2025 Eğitim Öğretim yılı bahar döneminde turizm eğitimi alan 281 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada tam sayım esasına göre öğrencilerin tamamına ulaşılması hedeflenmiştir. Araştırmanın evrenini oluşturan 2024-2025 eğitim öğretim yılı bahar döneminde yüksekokula kayıtlı 281 öğrenciye Şubat ve Mart aylarında dağıtılan anketlerden eksik, hatalı ve doldurulmayanların elenmesinden sonra 194 geçerli anket elde edilmiştir. Araştırma evreninin %65'ine ulaşılmıştır. Araştırmanın amacına uygun birincil verileri kolay ve hızlı bir şekilde toplamak için nicel araştırma yöntemlerinden anket tekniği kullanılmıştır. Anket formu üç bölümden oluşmuştur, ilk bölümünde öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular bulunmaktadır. İkinci bölümde ise, öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesine yönelik beşli likert tipinde on ifadenin yer aldığı Girginer ve Uçkun (2004) tarafından kullanılan ölçekten yararlanılmıştır. Üçüncü bölümde ise öğrencilerin girişimci kişilik özelliklerini belirlenmesine yönelik beşli likert tipinde otuz altı ifade 6 boyuttan (Risk Alma 1-7. maddeler, Yenilikçilik 8-10. maddeler, Başarma İhtiyacı Duyma 11-19. maddeler, Kontrol Odağı 20-23. maddeler, Kendine Güven 24-27. maddeler, Belirsizliğe Tolerans 28-36. maddeler) oluşan Koh'un (1996) Hong Kong'da tezsiz yüksek lisans öğrencilerine uygulamış olduğu ve Bozkurt tarafından 2005 yılında Türkçeye uyarlanan ölçek kullanılmıştır. Anketlerden elde edilen veriler, IBM SPSS 22 programı ile değerlendirilmiştir. Verileri analiz etmede bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki etkiyi ölçmek için regresyon analizi, değişkenler arasındaki ilişkinin yönünü ve şiddetini belirlemek için korelasyon analizi, testlerinden yararlanılmıştır. Girişimci kişilik özellikleri ve girişimcilik eğilimlerini belirlemek üzere temel belirleyici istatistiklerden aritmetik ortalama kullanılmıştır. Diğer taraftan katılımcılara ilişkin demografik özellikleri ortaya koymak için frekans ve yüzdelik dağılımından yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda turizm lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile girişimci kişilik özelliklerinden risk alma, yenilikçilik, kontrol odağı, kendine güven ve belirsizliğe tolerans boyutları arasında istatistiki olarak anlamlı ($p=0,00$; $p<0,01$), pozitif doğrusal ve zayıf düzeyde bir ilişki ($r=,460$; $r=,421$; $r=,346$; $r=,403$; $r=,400$) ve turizm lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile girişimci kişilik özelliklerinden başarma ihtiyacı duyma boyutu arasında istatistiki olarak anlamlı ($p=0,00$; $p<0,01$), pozitif doğrusal ve çok zayıf düzeyde bir ilişki ($r=,270$) bulunmuştur. Turizm lisans öğrencilerinin risk alma girişimci kişilik boyutu girişimcilik eğilimi üzerinde 0, 21' lik anlamlı bir etkiye sahiptir. Yenilikçilik girişimci kişilik boyutu girişimcilik eğilimi üzerinde 0, 17' lik anlamlı bir etkiye sahiptir. Başarma ihtiyacı duyma girişimci kişilik boyutu girişimcilik eğilimi üzerinde 0, 07' lik anlamlı bir etkiye sahiptir. Kontrol odağı girişimci kişilik boyutu 0, 12' lik anlamlı bir etkiye sahiptir. Kendine güven ve belirsizliğe tolerans girişimci kişilik boyutları ise 0,16' lik anlamlı bir etkiye sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Girişimci Kişilik Özellikleri, Girişimcilik Eğilimleri, Çankırı Karatekin Üniversitesi

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

**THE EFFECT OF TOURISM UNDERGRADUATE STUDENTS'
ENTREPRENEURIAL PERSONALITY TRAITS ON THEIR ENTREPRENEURIAL
TENDENCIES: THE CASE OF ÇANKIRI KARATEKİN UNIVERSITY**

Abstract

The purpose of this research is to investigate the effect of entrepreneurial personality traits of tourism undergraduate students on entrepreneurship tendency. The universe of the research consists of 281 undergraduate students receiving tourism education in the spring semester of 2024-2025 Academic Year at Ilgaz Tourism and Hotel Management School of Çankırı Karatekin University. The aim of the research was to reach all students according to the complete count principle. After eliminating the incomplete, incorrect and unfilled questionnaires distributed to 281 students enrolled in the school in the spring semester of 2024-2025 academic year constituting the universe of the research in February and March, 194 valid questionnaires were obtained. 65% of the research universe was reached. In order to collect primary data appropriate to the purpose of the research easily and quickly, the survey technique, one of the quantitative research methods, was used. The survey form consisted of three sections; the first section included questions aimed at determining the demographic characteristics of the students. In the second section, the scale used by Girginer and Uçkun (2004), which included ten statements in a five-point Likert type to determine the entrepreneurship tendencies of the students, was used. In the third section, the scale consisting of thirty-six statements in five-point Likert type and 6 dimensions (Risk Taking items 1-7, Innovation items 8-10, Need for Achievement items 11-19, Locus of Control items 20-23, Self-Confidence items 24-27, Tolerance for Uncertainty items 28-36) applied to non-thesis master's degree students in Hong Kong by Koh (1996) and adapted to Turkish by Bozkurt in 2005 was used to determine the entrepreneurial personality traits of the students. The data obtained from the questionnaires were evaluated with the IBM SPSS 22 program. In analyzing the data, regression analysis was used to measure the effect between dependent and independent variables, and correlation analysis and tests were used to determine the direction and intensity of the relationship between the variables. Arithmetic mean, one of the basic determinant statistics, was used to determine the entrepreneurial personality traits and entrepreneurial tendencies. On the other hand, frequency and percentage distribution were used to reveal the demographic characteristics of the participants. As a result of the research, a statistically significant ($p=0,00$; $p<0,01$), positive linear and weak relationship ($r=,460$; $r=,421$; $r=,346$; $r=,403$; $r=,400$) was found between the entrepreneurial tendencies of tourism undergraduate students and the dimensions of risk taking, innovation, locus of control, self-confidence and tolerance for uncertainty from the entrepreneurial personality traits and a statistically significant ($p=0,00$; $p<0,01$), positive linear and very weak relationship ($r=,270$) was found between the entrepreneurial tendencies of tourism undergraduate students and the dimension of need for achievement from the entrepreneurial personality trait. The risk taking entrepreneurial personality dimension of tourism undergraduate students has a significant effect of 0,21 on entrepreneurial tendency. The innovation entrepreneurial personality dimension has a significant effect of 0,17 on entrepreneurial tendency. The need for achievement entrepreneurial personality dimension has a significant effect of 0,07 on entrepreneurial tendency. The locus of control entrepreneurial personality dimension has a significant effect of 0,12. Self-confidence and tolerance for uncertainty entrepreneurial personality dimensions have a significant effect of 0,16.

Keywords: Entrepreneurial Personality Traits, Entrepreneurial Tendencies, Çankırı Karatekin University

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

**PROBLEMS IN COMMUNICATION IN TOURISM BETWEEN
REPRESENTATIVES OF DIFFERENT CULTURES (COMPARATIVE ANALYSIS
BETWEEN BULGARIA, TURKEY AND JAPAN)**

Doç. Dr. Mariya IVANOVA

New Bulgarian University, maivanova@nbu.bg

Doç. Dr. Milena KARAILIEVA

New Bulgarian University, mkarailieva@nbu.bg

Abstract

The objective of the study is to identify the various aspects of intercultural communication in tourism that prevent unfortunate misunderstandings. The necessary intercultural communication skills that play a role in promoting mutual understanding are investigated.

The research methodology includes a literature review, personal observations, statistical and comparative analysis. The authors systematize scientific knowledge on intercultural communication from selected publications that reflect current problems in the tourism industry. A comparative analysis of examples from tourism practice in Bulgaria, Turkey and Japan is carried out.

The results showed that communication is difficult due to the low level of intercultural knowledge of people working in the tourism industry and that increases the possibility of the communicating parties misunderstanding each other or feeling uncomfortable.

The development of tourism needs human capital, which has the following characteristics:

- Sufficient in terms of quality and quantity of human resources in all subsectors of tourism, levels of management and groups of jobs.
- Highly qualified human resources with complex educational training, cross-cultural knowledge, intercultural skills and attitudes for life long learning, perception of differences, ethics and tolerance.
- Motivated human resources to provide exceptional visitor experiences based on the principles of the Global Code of Ethics of the United Nations World Tourism Organization.

The Conclusions are:

- Serious attention should be paid to communication errors that can occur in intercultural encounters.
- Acting with understanding to the importance of intercultural communication skills, serious misunderstandings will be prevented and opportunities for new market formations will be provided.
- The emergence of new types of tourism business, products, services and professions will require different competencies, knowledge and personal qualities.
- For this purpose, university specialties in tourism management need to combine courses for acquiring not only foreign language literacy, but also training in the theory of intercultural communication in the tourism industry.

Keywords: Cross-cultural Competence, Communication, Problems in Tourism.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

KÜLTÜR ROTALARINDA HİZMET İÇİ EĞİTİMLER: TROAS KÜLTÜR ROTALARINDA BİR KATILIMCI GÖZLEM ARAŞTIRMASI

Öğr. Gör. Dr. Tarık YALÇINKAYA

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, tarik.yalcinkaya@comu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Figen SEVİNÇ BAŞOL

Bartın Üniversitesi, fsevinc@bartin.edu.tr

Özet

Kültür rotaları, kültürel mirasın tanıtılması, turistlerin otantik ve yerel kültüre ait deneyimler elde etmesi bakımından önemli fırsatlar sunmaktadır. Bir tema altında turistik ürünlerin ve miras öğelerinin birleşerek bir koridor oluşturduğu kültür rotası, aynı zamanda yerel halkın turizmden pay almasına da katkı sağlamaktadır. Rotaların doğası, etabı ve büyüklüğüne bağlı olarak uzman bir profesyonel turist rehberi eşliğinde deneyimlenmesi, turistlerin memnuniyetini arttırmaktadır. Bu hususta profesyonel turist rehberlerinin kültür rotası ile ilgili bilgi ve deneyimlerinin hizmet içi eğitimler ile artırılması önem kazanmaktadır. Buradan hareketle bu araştırmanın amacı, kültür rotalarında gerçekleştirilen hizmet içi eğitimlerin TROAS Kültür Rotaları örnekleminde değerlendirilmesidir. Örnek olay desenini benimsemiş ve keşifsel bir niteliğe sahip bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden katılımcı gözlem yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama sürecinde sahada kayıt altına alınan notlar ve fotoğraflar, içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Analiz sonuçları, hizmet içi eğitimin profesyonel turist rehberleri için önemli bir boşluğu doldurduğu ancak çeşitli nedenlerle oldukça seyrek sıklıkta yapıldığını göstermektedir. Ayrıca hizmet içi eğitimin profesyonel turist rehberlerinin kültürel ve tarihsel bilgilerini tazeleyici özelliğinin yanı sıra yer-yön ve coğrafi bilgilerine de önemli derecede katkı sağladığı tespit edilmiştir. Kültür rotalarının dışındaki destinasyonlarda çalışan rehberlerin de genel kültür düzeylerinin bu eğitim ile artırıldığı tespit edilmiştir. Ek olarak gerçekleştirilen hizmet içi eğitimin profesyonel turist rehberleri arasında bir sosyalleşme imkanı sağladığını da göstermektedir. Bu sonuçlar, özellikle meslek kuruluşları olan turist rehberi odalarının söz konusu eğitimleri daha sık ve daha düzenli bir şekilde yapması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültür Rotaları, TROAS Kültür Rotaları, Hizmet içi Eğitim, Profesyonel Turist Rehberi

IN-SERVICE TRAININGS IN CULTURE ROUTES: A PARTICIPANT OBSERVATION STUDY IN TROAS CULTURE ROUTES

Abstract

Culture routes provide significant opportunities to promote cultural heritage while also providing tourists with authentic and local experiences. Connecting touristic products and heritage assets under a common theme to form a corridor, they also contribute to local tourism revenues.. Depending on the type, phases, and sections of the routes, travelling with an expert professional tour guide boosts tourist satisfaction. In this sense, it is critical to strengthen professional tourist guides' expertise and experience with culture routes through in-service training. As a result, the purpose of this study is to assess the in-service trainings conducted on culture routes in the sample of TROAS Cultural Routes. One of the qualitative research techniques, participant observation, was applied in this exploratory study that used a case study design. The notes and images taken on the field throughout the data gathering procedure were analysed using the content analysis method. The analytical results reveal that in-service training covers an important void for professional tourist guides, although it is rarely implemented for a variety of reasons. Furthermore, in-service training has been demonstrated to significantly increase professional tourist guides' cultural and historical understanding, as well as that of location, direction, and geography. The broad expertise of guides working in locations other than cultural routes was also enhanced by this training. Additionally, the results show that professional tour guides socialise more when they receive in-service training. According to

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

these results, professional associations like tour guide chambers ought to hold these kinds of training sessions more regularly.

Keywords: Culture Routes, TROAS Culture Routes, In-Service Training, Professional Tourist Guide

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

GASTRONOMİ TURİZMİ VE YEREL LEZZETLERİN YAŞATILMASI BAĞLAMINDA UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ BİR TAT: VAN PÜŞÜRÜK ÇORBASI

Lisans Öğrencisi Seher Nur HAKKİTANIR
Harran Üniversitesi, seherhak.65@gmail.com

Doç. Dr. Mehmet BOZKOYUN
Harran Üniversitesi, mbozkoyun@harran.edu.tr

Özet

Gastronomi, tarihsel süreçte kültürel yaşamın etkisiyle biçimlenmiştir. Kültürel yaşamı etkileyen coğrafi mekân, yeme içme alışkanlıklarının değişimini ve dönüşümünü şekillendiren temel bileşen olmuştur. Günümüzde gastronomi, yeme içme alışkanlıkları ile birlikte toplumsal etkileşim, kültürel kimlik, yerelin tanıtımı, imaj, sürdürülebilirlik, turizm geliri gibi ekonomik, sosyal ve kültürel dinamiklerle birlikte değerlendirilmektedir. Bu çok boyutlu yapı, gastronominin yalnızca beslenme pratiği olmasından öte destinasyonların çekiciliğini artıran bir unsur haline gelmesine de katkıda bulunmuştur. Bu bağlamda gastronomi, destinasyon pazarlamasında ve destinasyon imajının güçlendirilmesinde önemli bir rol üstlenerek turizmin temel bileşenlerinden biri haline gelmiştir. Bu doğrultuda görüşme yönteminin kullanıldığı çalışmanın amacı, Van ilinin gastronomik kimliğinin güçlendirilmesine katkı sağlamak ve yerel mutfak kültürünün sürdürülebilirliğini desteklemek amacıyla, unutulmaya yüz tutmuş geleneksel lezzetlerden biri olan Püştürük Çorbası'nın (Püştürük Aşı) tanıtımını yapmak ve gastronomi turizmine kazandırılmasına yönelik çözüm önerilerini ortaya koymaktır. Tam olarak ne zaman ortaya çıktığı bilinmeyen Püştürük Çorbası, kolayca temin edilebilen malzemelerle yapılmaktadır. Özellikle kış mevsimi olmak üzere yılın diğer dönemlerinde de tüketilmektedir. Çorba, un, su ve tuzdan elde edilen hamurun ince şeritler halinde kesilip Van Cacığı'nın [çökelek] sulandırılarak içerisine kıyma, yeşil mercimek, salça ve baharatlardan oluşan karışımın eklenmesiyle hazırlanmaktadır. Yöre halkı tarafından evlerde hazırlanıp tüketilmesine rağmen, il genelindeki herhangi bir turizm destinasyonunda sunumu veya servisi bulunmamaktadır. Püştürük Çorbası'nın gastronomi turizmine kazandırılması, ilin tanıtımının yanı sıra ildeki istihdama ve yerel ekonominin gelişimine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gastronomi, Van, Püştürük Çorbası, İmaj, İstihdam

A FORGOTTEN TASTE IN THE CONTEXT OF GASTRONOMY TOURISM AND KEEPING LOCAL FLAVORS ALIVE: VAN PÜŞÜRÜK SOUP

Abstract

Gastronomy has been shaped by the impact of cultural life in the historical process. Geographical space, which affects cultural life, has been the main component shaping the change and transformation of eating and drinking habits. Today, gastronomy is evaluated together with economic, social and cultural dynamics such as social interaction, cultural identity, local promotion, image, sustainability, tourism income, along with eating and drinking habits. This multidimensional structure has contributed to gastronomy becoming not only a nutritional practice but also an element that increases the attractiveness of destinations. In this context, gastronomy has become one of the main components of tourism by assuming an important role in destination marketing and strengthening the destination image. In this direction, the aim of the study, in which the interview method was used, is to contribute to the strengthening of the gastronomic identity of Van province and to support the sustainability of the local cuisine culture, to promote Püştürük Soup (Püştürük Aşı), one of the traditional flavours that are about to be forgotten, and to put forward solution suggestions for gastronomy tourism. Püştürük Soup, whose exact origin is unknown, is made with easily available ingredients. It is also consumed in other periods of the year, especially in winter. The soup is prepared by cutting the dough made of flour, water and salt into thin

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

strips, diluting Van Cacık [cottage cheese] and adding a mixture of minced meat, green lentils, tomato paste and spices. Although it is prepared and consumed at home by the local people, it is not served or served in any tourism destination in the province. Introducing Püşürük Soup to gastronomy tourism will contribute to the promotion of the province as well as employment and the development of the local economy.

Keywords: Gastronomy, Van, Püşürük Soup, Image, Employment

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

ŞEHİR PAZARLAMASINDA NOSTALJİNİN ROLÜ TÜRKİYE’NİN GAZOZLARININ ŞİŞE TASARIMI, GÖRSELLERİ VE GAZOZ KAFELER ÜZERİNE İÇERİK ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Kazım MERT

Sakarya Üniversitesi, kmert@sakarya.edu.tr

Özet

1870’lı yılların başında başlayan gazoz üretimi yıllar geçtikçe hem üretim hem tasarım hem de pazar oluşturma bakımından zorlu aşamalardan geçmiştir. Gazoz; sadece sıcak havalarda içilen bir içecek olmanın ötesinde belli dönemlerde insanların yaşamında vazgeçilmez bir yere sahip olmuştur. Rekabet ortamında gazoz üreticilerinin birbirleri ile olan rekabetinde rol oynayan sadece gazozun tadı değil aynı zamanda gazozun marka ismi, gazozun şişe görsel ve tasarımı, gazozun logosu da önemli rol oynamıştır. 1964 yılında, içecek sektöründe küresel rekabetin ülkemize girmesiyle gazozun üretim seyri, rekabet edebilme imkânı değişim göstermeye başlamıştır. Bu tarihten sonra gazoz üretimi devam etmiş ancak ilk yıllarda ki vazgeçilmez yerini diğer küresel rakiplerine kaptırmıştır.

Her ne kadar küresel markalar ülkemizde geniş bir pazar imkânı bulmuşlarsa da gazoz üretimi devam ederek rekabet etmeyi başarmıştır. Gazoz üreticileri pazarda önemli roller kapabilmek için gazozun tadı ile ilgili yeni arayışlara yönelmiştir. Aynı zamanda gazoz şişe tasarım ve görsellerinde de yeni arayışlara yönelmişlerdir. Söz konusu bu değişim gazoz şişelerinin tasarımı ile birlikte gazoz markalarının yeni logo tasarımları, renk, yazı karakteri değişimlerine gibi neden olmuştur. Gazoz üreticileri depozitolu gazoz üretiminin yanı sıra depozitosuz gazoz üretimi girişimleriyle şehir ya da bölgenin özelliğine göre yeni markalar ortaya çıkarmıştır. Anıların günümüzde de yaşatılması amacı ve şehir ve bölgeye has özelliklerinin vurgulayan birçok yeni gazoz markasının satıldığı gazoz kafeler açılmıştır.

Şehir Pazarlamasında nostalji olarak tanımlanan geçmiş değerlere sahip çıkılarak yeni girişimlerde bulunulmasının önemli bir rolü bulunmaktadır. Örneğin; şehirlerin bugününü anlamak için geçmiş değerlerin bir arada sergilendiği kent müzeleri şehirlerin pazarlamasında nostaljinin önemli bir etkisi bulunmaktadır.

Bu çalışmada; nostalji olarak tanımlanan geçmiş değerler arasında yer alan çocukluğumuzun vazgeçilmez tadı olarak bilinen gazozun şehir pazarlaması bağlamında gazoz şişeleri görselleri, tasarımı ve yeni nesil gazoz kafeler üzerinden etkisi incelenmektedir. Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; depozitolu gazoz markaları (Nevşehir Peri Gazozu, Bartın Barsi Gazozu, Aydın Afrodisyas Gazozu, Edirne Trakya Gazozu, Bursa Uludağ Gazozu, Konya 42 Gonya Gazozu, Burdur Salda Gazozu, Gaziantep Gazozu, İstanbul Beyoğlu Gazozu, Balıkesir Sakarya Gazozu, Ankara İlham Gazozu, Ordu Yeşil Fatsa Gazozu), ikinci bölümde depozitosuz gazoz markaları (şehir isimleri ile üretilen şişelerinde ve etiketlerinde şehirler ile özdeşleşmiş görsellerin yer verildiği yeni nesil gazoz markaları), üçüncü bölümde yeni nesil gazoz kafelerinin şehir pazarlamasında etkisi incelenmiştir. Çalışmanın yönteminde, şişelerin marka isimleri, şişelerin üzerindeki görsellerin şehirlerin değerleri ile karşılaştırılarak içerik analizi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nostalji, Şehir Pazarlaması, Logo, Gazoz

THE ROLE OF NOSTALGIA IN CITY MARKETING” CONTENT ANALYSIS OF TURKEY’S SODA BOTTLE DESIGN, VISUALS AND SODA CAFES

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Abstract

The production of soda pop, which started in the early 1870s, has gone through challenging stages in terms of both production, design and market creation over the years. Beyond being a beverage drunk only in hot weather, soda pop has become an indispensable part of people's lives in certain periods. In a competitive environment, it is not only the taste of the soda that plays a role in the competition of soda producers with each other, but also the brand name of the soda, the bottle visual and design of the soda, and the logo of the soda have played an important role. In 1964, with the introduction of global competition in the beverage sector in our country, the production course of soda pop and its ability to compete started to change. After this date, the production of soda pop continued, but it lost its indispensable place in the first years to other global competitors.

Although global brands have found a wide market opportunity in our country, the production of soda pop has continued and managed to compete. Soda producers have sought new ways to improve the taste of soda pop in order to capture important roles in the market. At the same time, they also sought new designs and visuals for soda bottles. This change has led to new logo designs, color and typeface changes, as well as the design of soda bottles. Soda producers have created new brands according to the characteristics of the city or region, with attempts to produce deposit soda as well as non-deposit soda. In order to keep the memories alive today and to emphasize the characteristics of the city and region, many new soda cafes have been opened where new brands of soda are sold.

In city marketing, taking new initiatives by embracing past values defined as nostalgia has an important role. For example, city museums, where past values are exhibited together to understand the present of cities, have an important effect of nostalgia in the marketing of cities. In this study, the effect of soda pop, known as the indispensable taste of our childhood, which is among the past values defined as nostalgia, on the visuals and design of soda pop bottles and new generation soda pop cafes in the context of urban marketing is examined. The study consists of three parts. In the first section; deposit soda brands (Nevşehir Peri Gazozu, Bartın Barsi Gazozu, Aydın Afrodisyas Gazozu, Edirne Trakya Gazozu, Bursa Uludağ Gazozu, Konya 42 Gonya Gazozu, Burdur Salda Gazozu, Gaziantep Gazozu, İstanbul Beyoğlu Gazozu, Balıkesir Sakarya Gazozu, Ankara İlham Gazozu, Ordu Yeşil Fatsa Gazozu), In the second section, deposit-free soda brands (new generation soda brands with city-identified visuals on their bottles and labels produced with city names) and in the third section, the impact of new generation soda cafes on city marketing are examined. In the methodology of the study, content analysis was conducted by comparing the brand names of the bottles and the visuals on the bottles with the values of the cities.

Keywords: Nostalgia, City Marketing, Logo, Soda

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

VAN KENTİNDEKİ 5 YILDIZLI OTELLERİN CEPHE TASARIMLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK, EKOLOJİ VE MALZEME BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Öğrencisi Şeyma BUZKAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, info@seymabuzkan.com

Dr. Öğr. Üyesi Yaşar SUBAŞI DİREK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, yasarsu@yyu.edu.tr

Özet

Bir kentin ve bölgenin turizmi açısından, konaklama yapıları gerek nitelik, gerekse nicelik açısından son derece önemlidir. Konaklama yapıları da kent kimliğinde, özellikle cepheleriyle dikkat çeken mimari mekanlardır. Bu çalışma kapsamında son yıllarda özellikle yabancı turistlerin uğrak yeri haline gelen Van'da yer alan otel yapıları ele alınmaktadır. Çalışmanın amacı, Van ilinde bulunan 5 yıldızlı otel yapılarının cephe tasarımlarını sürdürülebilirlik ilkeleri, ekolojik mimarlık yaklaşımları ve kullanılan malzemeler bağlamında incelemektir. Lüks otel yapılarının sadece mimari estetik açısından değil, aynı zamanda enerji tüketimi, doğal kaynak kullanımı ve ekolojik denge üzerindeki etkileri yönünden de değerlendirilmesi gerekir. Dolayısıyla Van'daki yüksek standartlı konaklama yapılarına ait cephelerin mevcut çevresel performansını ortaya koymak ve bu yapılarda sürdürülebilir mimarlığın nasıl bir yer edindiğini irdelemek bu çalışmanın araştırma konusunu oluşturmaktadır.

Bu çalışmanın Yöntemi:, Van kent merkezinde konumlanan 5 yıldızlı otellere ait cephe sistemlerinin detaylı biçimde analizini kapsamaktadır. Bu analiz sürecinde; cephe kaplama malzemeleri (taş, cam, metal, kompozit vb.), ısı yalıtımı, pasif iklimlendirme uygulamaları, doğal havalandırma olanakları ve güneş kontrolü gibi sürdürülebilirlik kriterleri göz önünde bulundurulmaktadır. Ayrıca yapıların sürdürülebilirlik açısından taşıdığı yeterlilik, LEED ve BREEAM gibi uluslararası sertifikasyon sistemlerinin kriterleri doğrultusunda değerlendirilmektedir. Bu kapsam dahilinde çalışmanın örneklemini, Van kent sınırları içerisinde faaliyet gösteren ve Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 5 yıldızlı olarak tescillenmiş otel yapıları oluşturmaktadır. Oteller, konum, yapı ölçeği ve mimari karakter gibi unsurlar dikkate alınarak, Van kent merkezinde yer alan, ulusal ya da uluslararası zincirlere bağlı olan 5 yıldızlı otel yapıları, bölgedeki çağdaş turizm yapılarını temsil etmeleri bakımından seçilmiştir.

Yapılan araştırma sonucunda, otellerin çağdaş malzeme kullanımı, estetik kaygılar, sürdürülebilirlik kriterlerine tam anlamıyla entegre olup olunmadığına dair tespitler ile birlikte, sürdürülebilirlik açısından sertifika sistemlerine yönelik bilgi ve mevcut potansiyelleri belirlenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda, benzer coğrafi ve iklimsel koşullarda tasarlanacak otel yapıları için yönlendirici öneriler sunulması hedeflenmektedir. Sürdürülebilirlik açısından değerlendirilen cephelerde mevcut durumun ortaya konmasıyla, yapıların çevreye duyarlı hale getirilmesine ve geliştirilebilir yönlerine dikkat çekilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Van Turizm Konaklama Yapıları, Otel Cepheleri, Sürdürülebilir Oteller

EVALUATION OF FACADE DESIGNS OF FIVE STAR HOTELS IN VAN CITY WITHIN THE SCOPE OF SUSTAINABILITY, ECOLOGY AND MATERIAL.

Abstract

In terms of tourism in a city and region, accommodation structures are extremely important in terms of both quality and quantity. Accommodation structures are also architectural spaces that attract attention in the city identity, especially with their facades. Within the scope of this study, hotel structures located in Van, which has become a popular destination for foreign tourists in recent years, are discussed. The aim of the study is to examine the facade designs of 5-star hotel structures located in Van province in the context of sustainability principles, ecological

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

architecture approaches and materials used. Luxury hotel structures should be evaluated not only in terms of architectural aesthetics, but also in terms of their effects on energy consumption, natural resource use and ecological balance. Therefore, revealing the current environmental performance of the facades of high-standard accommodation structures in Van and examining how sustainable architecture has taken place in these structures constitutes the research subject of this study.

This study methodology covers the detailed analysis of the facade systems of 5-star hotels located in the city center of Van. In this analysis process, sustainability criteria such as facade cladding materials (stone, glass, metal, composite etc.), thermal insulation, passive air conditioning applications, natural ventilation opportunities and solar control are taken into consideration. In addition, the adequacy of the structures in terms of sustainability is evaluated in accordance with the criteria of international certification systems such as LEED and BREEAM. Within this scope, the sample of the study consists of hotel structures operating within the city borders of Van and registered as 5-star by the Ministry of Culture and Tourism. Considering the factors such as location, building scale and architectural character, 5-star hotel structures located in the city center of Van, which are affiliated with national or international chains, were selected in terms of representing contemporary tourism structures in the region.

As a result of the examination, together with the determinations regarding the use of contemporary materials, aesthetic concerns, and whether the hotels are fully integrated with sustainability criteria, information on certification systems and their current potentials have been determined in terms of sustainability. In line with the obtained data, it is aimed to provide guiding suggestions for hotel structures to be designed in similar geographical and climatic conditions. By presenting the current situation on the facades evaluated in terms of sustainability, attention is drawn to the aspects that can be improved in terms of making the structures environmentally sensitive.

Keywords: Van City's Tourism Accommodation Buildings, Hotel Facades, Sustainable Hotels

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRAS OLARAK VAN ERNİS KÖY ENSTİTÜSÜNÜN BÜTÜNCÜL KORUMA İLE TURİZME KAZANDIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Yaşar SUBAŞI DİREK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, yasarsu@yyu.edu.tr

Özet

Son yıllarda turizm, doğal ve kültürel mirasın korunması açısından olumlu bir güç olarak görülen bir sektör konumundadır. Doğal ve somut kültürel miras geçmişten günümüze turistlerin ilgi odağında olmakla birlikte, son yıllarda yaşayan kültürler ve yaşam biçimlerine duyulan ilgi de artış göstermiştir. Yeni geçim kaynakları ve ekonomik faaliyetler yaratan turizm, son yıllarda tarihi çevrelerde ekonomik bir değer olarak ortaya çıkmıştır. Ekonomik faaliyetlerin çeşitliliğindeki artış, mevcut geleneksel binaların yeniden kullanımını ve bunlara ilaveten de yeni faaliyetler için uygun binalar inşa etme ihtiyacını yaratır. Bu nedenle, yapı ve restorasyon faaliyetlerine ilişkin doğru ilkelerin bütüncül koruma yaklaşımları dikkate alınarak geliştirilmesi tarihi çevreler için kritik önem taşımaktadır. Doğru ilkeler geliştirmek için binalar ve açık alanlarda somutlaşan kültürel uygulamalar ve anlatımlar arasındaki karşılıklı ilişkileri ve bunlara atfedilen anlam ve değerleri bütüncül olarak anlamak ve belgelemek gerekir.

Bu çalışma kapsamında, Cumhuriyetin önemli kazanımlarından olan ve günümüzde modern mimarlık mirası olarak değerlendirilen eğitim yerleşkelerinden olan Van Ernis köy enstitüsü ele alınmakta ve turizm açısından mevcut potansiyelini irdelemek amaçlanmaktadır. Cumhuriyet sonrası ülkede eğitim ve kırsal kalkınma amacıyla açılan 21 köy enstitüsünden sonuncusu olan Van Ernis Köy Enstitüsü, eğitime açıldığı 1948 yılından 2011 Van depremlerine kadar eğitim için kullanılan bir yerleşkedir. Günümüzde içinde barındırdığı somut ve soyut tarihi ve kültürel mirasına rağmen atıl ve terk edilmiş durumdadır. Diyarbakır Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu tarafından 2000 yılında tescillenen ve halen ayakta kalmak için direnen dokuz yapı ve 150 dönüm alanı kapsayan yarımada şeklindeki bu yerleşke, ne yazık ki günümüzde kaderine terk edilmiş durumdadır. Çalışmanın amacı, hem milli servet hem de kültürel ve tarihi mimarlık mirası sayılan bu yerleşkeyi tanıtmak ve gerek Cumhuriyet dönemi gerekse de eğitim için çok önemli bu alanın alternatif turizm türleri için kullanılabilirliği üzerine dikkat çekerek farkındalık oluşturmaktır.

Çalışmada alanda yerinde inceleme, ölçüm, fotoğraflama, gözlem yöntemlerine ek olarak, tarihi özellikteki mekanların turizme kazandırılması üzerine yapılmış çalışmalarla ilgili literatür araştırması yapılmış ve günümüzde bu alanın turizm için kullanımına yönelik öneriler geliştirilmiştir. Böylece bulunduğu konumuyla, içinde yer alan doğal peyzajıyla, aynı zamanda nitelikli tarihsel özellik gösteren yapılarıyla yok olma aşamasına gelen milli ve modern mimarlık mirasımızı turizm amacıyla yeniden kullanıma kazandırmak hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarihi ve Kültürel Miras, Bütüncül Koruma, Van Ernis Köy Enstitüsü

INTRODUCTION OF VAN ERNIS VILLAGE INSTITUTE TO TOURISM AS A HISTORICAL AND CULTURAL HERITAGE WITH INTEGRATED PROTECTION

Abstract

In recent years, tourism has been seen as a positive force in terms of protecting natural and cultural heritage. While natural and tangible cultural heritage has been the focus of tourists from the past to the present, interest in living cultures and lifestyles has also increased in recent years. Tourism, which creates new sources of income and economic activities, has emerged as an economic value in historical environments in recent years. The increase in the diversity of economic activities creates the need to reuse existing traditional buildings and to construct buildings suitable for new activities. Therefore, the development of correct principles regarding construction and restoration activities, taking into account holistic conservation approaches, is of critical importance for historical environments. In order to develop correct principles, it is necessary to understand and document the mutual

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

relationships between cultural practices and expressions embodied in buildings and open spaces, and the meanings and values attributed to them in a holistic manner.

Within the scope of this study, Van Ernis Village Institute, which is one of the important achievements of the Republic and is considered as a modern architectural heritage today, is being discussed and its current potential in terms of tourism is being examined. Van Ernis Village Institute, which is the last of the 21 village institutes opened for education and rural development purposes in the country after the Republic, was a settlement used for education from the year 1948 when it was opened until the 2011 Van earthquakes. Today, despite the tangible and intangible historical and cultural heritage it contains, it is idle and abandoned. This peninsula-shaped settlement, which was registered by the Diyarbakır Cultural Heritage Preservation Regional Board in 2000 and still resists to stay standing, covering nine structures and an area of 150 acres, is unfortunately abandoned to its fate today. The aim of the study is to introduce this settlement, which is considered both a national treasure and a cultural and historical architectural heritage, and to raise awareness by drawing attention to the usability of this area, which is very important for both the Republic period and education, for alternative tourism types.

In the study, in addition to on-site examination, measurement, photography and observation methods in the field, a literature review was conducted on studies on the use of historical places for tourism and suggestions were developed for the use of this area for tourism today. Thus, it is aimed to bring back our national and modern architectural heritage, which is on the verge of extinction, with its location, natural landscape and structures that have qualified historical characteristics, to use for tourism purposes.

Keywords: Historical and Cultural Heritage, Holistic Protection, Van Ernis Village Institute

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

ŞEHRE GÖÇ SONRASI KÖYDE TATİL: BİTLİS HIZAN KIRSAL YERLEŞİMLERDE KONUTLARIN YAZLIK OLARAK KULLANIMINDA ÇAYIRLI KÖYÜ ÖRNEĞİ

Mimar Perşin ÇETİN

Serbest Araştırmacı, persincetn@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Güler ÖZYILDIRAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, gulerozyildiran@hotmail.com

Özet

Doğu Anadolu Bölgesi'nin en dağlık arazilerinden birinde yer alan Bitlis'te sert karasal iklim hakimdir ve yılın önemli bir bölümünü yoğun karlı geçirmektedir. Bitlis'in Hizan ilçesi kırsal yerleşimleri ise, dağların arasında, akarsu yataklarına yakın yamaçlardaki konumlarıyla mikroklima iklim özelliklerine sahiptir. Bu nedenle, yerleşimlerin hemen yakın çevrelerinde çeşitli sebze ve meyvelerin yetiştirebildiği zengin bitki örtüsü görülebilmekte, hayvancılık için de uygun bir alan sunabilmektedir. Hizan kırsal yerleşimlerinde, eğimli araziye ve iklime uygun, yüzlerce yıl geçmişe dayanan, kendine has bir geleneksel taş konut dokusu oluşmuştur. Prizmatik planlı, çok katlı taş evler, yeşil alanları köyün çeperlerinde bırakacak şekilde birbirine yakın konumlanmış, eğimli arazide yer yer birinin damı, diğerinin terasına dönüşmüştür. Bu özgün konut dokusu büyük ölçüde korunarak günümüze kadar gelmiştir.

Kente göç ile zamanla köy nüfusunun azalması, tüm Türkiye'dekine paralel olarak Hizan kırsalında da görülmektedir. İlave olarak, yılın önemli bir bölümünü yoğun kar örtülü geçirmesi ve kışın eğimli arazide ulaşımın zorluğu gibi nedenler, bu bölgeden göçleri daha da arttıran unsurlardan olmuştur. Bu göçler yakın ilçe ve il merkezlerine olabildiği gibi batıdaki uzak büyük şehirlere göç şeklinde de olabilmektedir. Ancak batıya göç eden bireyler, kırsaldaki yaşamlarından tamamen kopmayıp farklı şekillerde bağlarını sürdürmektedir. Bu bağ, özellikle yaz aylarında memleket özlemi, akraba ziyareti, tatil, kırsaldaki konutlarının varlığı ve tarım arazilerinin bakımı gibi sebeplerle köylerini ziyaret etmeleriyle kendini göstermektedir. İlk göçen kuşakların geri dönüşü yanında, köyde yaşamamış sonraki kuşaklar da benzer nedenlerle bu ziyaretleri sürdürmektedir.

Çalışma kapsamında Çayırılı Köyü örneği üzerinden Bitlis ili Hizan ilçesi kırsal yerleşimlerinde konutların yazlık olarak kullanımının incelenmesi hedeflenmiştir. Araştırma, temel olarak köyün yerinde gözlemlenmesi ve köy sakinleri ile yapılan görüşmelere dayanmaktadır. Çayırılı Köyü yaklaşık 30 konuttan oluşmaktadır. Köyde yıl boyunca kesintisiz olarak ikamet eden yaklaşık 12 hane bulunmaktadır. Diğer konutların bir kısmı sahipleri tarafından yaz aylarında veya tatil dönemlerinde yazlık olarak kullanılmaktadır. Yaz aylarında köye gelen ziyaretçilerin bir kısmı kendi konutlarında konaklarken, bakımsızlık veya uzun süre kullanılmama nedeniyle oturulabilir durumda olmayan konutlara sahip olanlar, barınma ihtiyaçlarını akrabalarının evlerinde karşılamaktadır. Son yıllarda yaz aylarında köyü ziyaret eden ailelerin artmasıyla birlikte köydeki geleneksel konut dokusunda değişimlerin meydana geldiği gözlemlenmektedir. Bazı ailelerin mevcut taş konutlarını yıkarak modern yapımla teknikleriyle yeni yapılar inşa ettiği, bazılarının ise tarım arazilerine yakın alanlarda yeni konutlar inşa etmeyi tercih ettiği tespit edilmiştir. Öte yandan, kimi kullanıcıların var olan taş evlerini köyün geleneksel dokusuna uygun bir şekilde restore ederek yapısal sürekliliği koruma yönünde adımlar attığı görülmektedir. Araştırma, özgün köy dokusunu kayıt altına alırken, tatilcilerin yaz aylarında köydeki faaliyetlerini ve son yıllarda yaptıkları yapısal değişiklikleri detaylı bir şekilde incelemeye çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Kırsal Yerleşim, Geleneksel Mimarlık, Mimarlık, Kırsal Turizm, Turizm

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

HOLIDAY IN THE VILLAGE AFTER MIGRATION TO THE CITY: THE CASE OF
ÇAYIRLI VILLAGE IN THE USE OF SUMMER HOUSES IN RURAL
SETTLEMENTS IN HIZAN IN BITLİS

Abstract

Bitlis, located in one of the most mountainous terrains of the Eastern Anatolia Region, has a harsh continental climate and spends a significant part of the year with heavy snow. On the other hand, the rural settlements of the Hizan district of Bitlis, have microclimate characteristics with their location on the slopes close to the river beds between the mountains. For this reason, rich vegetation, where various vegetables and fruits can grow, can be seen in the immediate vicinity of the settlements, and it can also offer a suitable area for animal husbandry. In the rural settlements of Hizan, a unique traditional dwelling pattern has been formed, suitable for the sloping terrain and climate, dating back hundreds of years. Prismatically planned, multi-storey stone houses are located close to each other, leaving green areas on the peripheries of the village. On the sloping land, the roofs of some houses have turned into terraces of others. This original residential pattern has been preserved to a great extent and has survived to the present day.

In Turkey, there is a decrease in the population of villages over time with migration to the city centers. In addition, the reasons such as heavy snow cover for a significant part of the year and the difficulty of transportation on sloping terrain in winter have been among the factors that have further increased migration from the rural settlements of Hizan. These migrations can be in the form of migration to nearby district and provincial centers, as well as to distant big cities in the west. However, individuals who migrate to the west do not completely break away from their rural lives and maintain their ties in different ways. This bond is seen especially in the summer months when they visit their villages for reasons such as homesickness, visiting relatives, vacations, the presence of their residences in the countryside and the maintenance of agricultural lands. In addition to the return of the first migrating generations, the next generations who did not live in the village continue these visits for similar reasons.

Within the scope of the study, it is aimed to examine the use of houses as summer residences in rural settlements of Hizan in Bitlis through the case of Çayırılı Village. The research is mainly based on site observations of the village and interviews with the residents. Çayırılı Village consists of approximately 30 residences. There are about 12 households residing in the village continuously throughout the year, some of the other houses are used by the owners as summer houses during the summer months or during holiday periods. While some of the visitors who come to the village during the summer months stay in their own houses, those who have houses that are not in a habitable condition due to neglect or long-term disuse meet their housing needs in the houses of their relatives. In recent years, with the increase in the number of visitors, it is observed that changes have occurred in the traditional housing pattern in the village. It is seen that some families demolish their existing stone houses and build new structures with modern construction techniques, while others prefer to build new houses in areas close to agricultural lands. On the other hand, it is seen that some users try to preserve structural continuity by restoring their existing stone houses in accordance with the traditional pattern of the village. This research attempts to record the traditional housing pattern of the village, examine the holiday activities of the visitors and the structural changes in the recent years.

Keywords: Migration, Rural Settlement, Vernacular Architecture, Architecture, Rural Tourism, Tourism

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

WEB OF SCIENCE'TA BİTLİS KONULU YAYINLARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ: TURİZM İÇİN MEVCUT DURUM VE GELECEK PERSPEKTİFİ

Doç. Dr. Ümit ŞENGEL

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, umitsengel@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi Nilay PUYRAZ

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, nilaypuraz@gmail.com

Özet

Bu çalışmada Web Of Science'daki (WOS) Bitlis konulu çalışmaların bibliyometrik analizini yapmak ve bu yayınlar içinde turizm çalışmalarının mevcut durumunu ortaya koyarak, turizm çalışmaları bağlamında bir gelecek perspektifi sunmak amaçlanmıştır. Özelliği itibarıyla keşfedici bir kimliğe sahip olan çalışma, WOS veri tabanının ele alarak yüksek itibarlı bir dergi yayın indeksleme platformunda Bitlis ili üzerine yapılan çalışmaları sistematik olarak tespit etmeyi hedeflemektedir. WOS'ta ilk olarak "Bitlis" kodlanarak 525 çalışma elde edilerek analiz edilmiş akabinde ise bu yayınlar içerisinde turizmin ağırlığını tespit etmek için "Bitlis" and "Tourism" kodlanarak arama yapılmış ve bu kapsamda sadece 7 adet çalışma elde edilmiştir. Verilerin temel istatistikler "Web of Knowledge" platformundan elde edilmiştir. Elde edilen çalışmaların yazar, anahtar kelime ve atıf analizleri için ise VOSviewer programından yararlanılmıştır. Araştırma bulguları, WOS'ta Bitlis konulu ilk çalışmanın 1973 yılında yapıldığını ortaya koyarken, 2006 yılı itibarıyla her yıl 10'un üzerinde, 2015 yılı ve sonrasında ise 20'nin üzerinde yapıldığını ortaya koymaktadır. Yayınların konu bağlamında jeoloji ve jeofizik, coğrafya, mühendislik, tarım, evre ve ekoloji, biyoçeşitliliğin korunması, işletme-ekonomi, eğitim ve gibi alanlara yoğunlaşmaktadır. WOS'taki Bitlis temalı yayınların içerisinde turizmin çok az bir yere sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle sahip olduğu zengin tarihi, kültürel ve doğal kaynakları göz önüne alındığında, WOS'ta Bitlis ve turizm temalı akademik çalışmaların daha fazla olması beklenmekte, bu bağlamda araştırmacılara gelecekte bu alanda çalışmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bitlis, Turizm, Bitlis Turizmi, Web of Science, Bibliyometrik Analiz

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF BİTLİS-RELATED PUBLICATIONS IN WEB OF SCIENCE: CURRENT STATUS AND FUTURE PERSPECTIVE FOR TOURISM

Abstract

This study aims to make a bibliometric analysis of the studies on Bitlis in Web of Science (WOS) and to present a future perspective in the context of tourism studies by revealing the current status of tourism studies in these publications. The study, which has an exploratory identity due to its nature, aims to systematically identify the studies conducted on Bitlis province in a highly respected journal publication indexing platform by addressing the WOS database. First, 525 studies were obtained and analyzed by coding "Bitlis" in WOS, and then, in order to determine the weight of tourism in these publications, a search was made by coding "Bitlis" and "Tourism", and only 7 studies were obtained within this scope. The basic statistics of the data were obtained from the "Web of Knowledge" platform. The VOSviewer program was used for the author, keyword and citation analyses of the obtained studies. The research findings show that the first study on Bitlis in WOS was conducted in 1973, and as of 2006, more than 10 were conducted each year, and more than 20 were conducted in 2015 and onwards. The publications focus on geology and geophysics, geography, engineering, agriculture, environment and ecology, biodiversity conservation, business-economics, education, etc. It reveals that tourism has a very small place in Bitlis-themed publications in WOS. Especially considering its rich historical, cultural and natural resources, academic studies on Bitlis and tourism in WOS.

Keywords: Bitlis, Tourism, Bitlis Tourism, Web of Science, Bibliometric Analysis

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

SOKAK LEZZETLERİNİN GASTRONOMİK DEĞERİ: VAN SOKAK LEZZETLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Fatma BAŞAR

Atatürk Üniversitesi, fatma.basar@atauni.edu.tr

Doktora Öğrencisi Ahmet ŞAHİNOĞLU

Atatürk Üniversitesi, ahmet.sahinoglu22@ogr.atauni.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, gastronomik bir değer olarak görülen sokak lezzetleri kavramını Van şehri özelinde incelemektir. Daha önce yapılan araştırmalar ve bu çalışma özelinde deneyimlemeler aracılığıyla ortaya çıkan sonuçlar incelendiğinde Van sokak lezzetleri; hayvansal ürünler, kahvaltı kaynaklı ürünler, yöreye has tarımsal ürünler, hamur işleri, tatlılar ve diğer mutfak değerleri olmak üzere sınıflara ayrılmıştır. Van'ın hem coğrafi yapısı hem de mevsimsel unsurları göz önüne alındığında sokak lezzetlerine olan talebin daha çok yaz mevsiminde olduğu saptanmıştır. Doğu Anadolu ve Osmanlı mutfak kültürünün yanı sıra komşu ülke olan İran mutfağının ve daha önce bölgede hüküm sürmüş olan Urartular gibi medeniyetlerin günümüze kadar ulaşan mutfak kültürlerinin olduğu görülmektedir. Ayrıca yakın tarihe kadar bölgede yaşayan farklı milletlerin mutfak kültürüne ait izlerin olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca makale içeriğinde Van mutfak kültüründe öne çıkan bazı gastronomik ürünlere değinilmiş ve Van şehrinin gastronomik değerinden söz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sokak Lezzetleri, Van Sokak Lezzetleri, Gastronomik Değer

GASTRONOMICAL VALUE OF STREET FOODS: VAN STREET FOODS

Abstract

The aim of this study is to examine the concept of street food, which is seen as a gastronomic value, specifically in the city of Van. When the results obtained through previous research and experiments specific to this study are examined, Van street delicacies are divided into classes as animal products, breakfast products, regional agricultural products, pastries, desserts and other culinary values. Considering both the geographical structure and seasonal elements of Van, it has been determined that the demand for street food is more in the summer season. In addition to Eastern Anatolia and Ottoman culinary culture, it is seen that neighboring Iranian cuisine and civilizations such as the Urartians, who previously ruled the region, have culinary cultures that have survived to the present day. It is also possible to say that there are traces of the culinary culture of different nations that lived in the region until recent history. In addition, some gastronomic products that stand out in Van culinary culture were mentioned in the article and the gastronomic value of the city of Van was mentioned.

Keywords: Street Foods, Van Street Delicacies, Gastronomic Value

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

KÜLTÜREL MİRAS TURİZMİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: ARSLANTEPE HÖYÜĞÜ

Yüksek Lisans Öğrencisi Yusuf BULUCU
Fırat Üniversitesi, yusufbulucu@gmail.com
Dr. Öğr. Üyesi Fethi Ahmet CANPOLAT
Fırat Üniversitesi, facanpolat@firat.edu.tr

Özet

Kültürel miras alanları, geçmiş uygarlıkların yaşam biçimlerini, inançlarını ve toplumsal yapısını günümüze taşıyan önemli mekânlardır. Bu alanların korunarak sürdürülebilir turizm ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmesi, hem tarihsel bir sorumluluk hem de gelecek kuşaklara bırakılması gereken ortak bir değerdir. Bu çalışma, 2021 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne giren Arslantepe Höyüğü'nü bu çerçevede incelemeyi amaçlamaktadır. Malatya'nın Battalgazi ilçesindeki Arslantepe, M.Ö. 5. binyıldan itibaren kesintisiz yerleşime sahne olmuş, M.Ö. 4. binyıla tarihlenen kerpiç sarayı, anıtsal mimarisi ve yazı öncesi yönetim belgeleriyle dikkat çekmiştir. Bu özellikleriyle yalnızca bir arkeolojik alan değil, aynı zamanda insanlık tarihinin erken yönetim ve örgütlenme biçimlerine ışık tutan önemli bir merkezdir. Çalışmada, alan yerinde gözlemlenmiş; fiziksel koşullar, ziyaretçi hareketliliği, bilgilendirme altyapısı ve yerel halkla etkileşim değerlendirilmiştir. Bulgular SWOT analiziyle ele alınmıştır. Arslantepe'nin UNESCO unvanı, bilimsel önemi ve arkeolojik özgünlüğü güçlü yönler arasında yer alırken; tanıtım yetersizliği, altyapı eksiklikleri ve stratejik planlama sorunları zayıf yönler olarak öne çıkmaktadır. Küresel tanıtım imkânı, kültürel rotalara entegre edilebilirlik ve Malatya'daki diğer değerlerle birlikte turizm stratejileri geliştirme potansiyeli fırsatlar arasında sayılmıştır. Ziyaretçi artışına bağlı tahribat riski, yerel iş birliği eksikliği ve kültürel mirasın ticari baskılarla zarar görmesi ise tehditler arasında yer almaktadır. Sonuç olarak, Arslantepe Höyüğü'nün sürdürülebilir bir turizm anlayışıyla, çok paydaşlı ve uzun vadeli bir yönetim modeliyle ele alınması gerektiği vurgulanmaktadır. Bu yaklaşım, kültürel mirasın yalnızca korunmasını değil, aynı zamanda toplumsal belleğe katkı sunan ve yerel kalkınmayı destekleyen bir değer olarak yaşatılmasını da önermektedir. Arslantepe örneği, Türkiye'deki benzer alanlar için de yol gösterici olabilir.

Anahtar Kelimeler: Arslantepe Höyüğü, Sürdürülebilir Turizm, Kültürel Miras, SWOT Analizi

EVALUATION OF CULTURAL HERITAGE TOURISM IN TERMS OF SUSTAINABLE TOURISM: THE CASE OF ARSLANTEPE MOUND

Abstract

Cultural heritage sites help us understand how ancient civilizations lived, believed, and organized their societies. Protecting these sites and using them in line with sustainable tourism principles is both a historical responsibility and a shared value for future generations. This study focuses on Arslantepe Mound, which was added to the UNESCO World Heritage List in 2021, and evaluates it from the perspective of cultural heritage tourism and sustainability. Located in the Battalgazi district of Malatya, Arslantepe has been continuously inhabited since the 5th millennium BCE. It is known for its adobe palace from the 4th millennium BCE, monumental architecture, and early administrative records. These features make it an important site not only for archaeology but also for understanding early forms of government and social organization. The study uses unstructured observation to examine the site's current condition. It looks at physical infrastructure, visitor flow, information services, and local community engagement. The findings are analyzed through a SWOT analysis. Key strengths include Arslantepe's UNESCO status, scientific value, and archaeological uniqueness. Weaknesses include poor promotion, limited infrastructure, and lack of strategic planning. Opportunities involve its potential for global recognition, integration into cultural routes, and contribution to regional tourism strategies. Threats include possible damage from uncontrolled tourism, weak local coordination, and commercialization risks. In conclusion, the study highlights

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

the need for a long-term, collaborative management model based on sustainable tourism principles. Arslantepe should be preserved not only as a historical site but also as a living cultural asset that strengthens local identity and supports development. Its example may guide the management of other heritage sites in Turkey.

Keywords: Arslantepe Mound, Sustainable Tourism, Cultural Heritage, SWOT Analysis

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

GÜNEYDOĞU ANADOLU GASTRONOMİSİNDE İÇECEKLERİN YERİ VE ÖNEMİ

Prof. Dr. İbrahim HAYOĞLU

Harran Üniversitesi, ihayoglu@harran.edu.tr

Berika HAYOĞLU

Acıbadem Üniversitesi, bhayoglu01@gmail.com

Özet

Güneydoğu Anadolu Bölgesi, sahip olduğu gastronomi kültürü ve zenginliği bakımından sadece Türkiye’de değil, dünya çapında da üne sahip önemli bir bölgedir. Bölgenin kendine has mutfak lezzetlerinin oluşmasında, baharatlar ve pişirme teknikleri kadar, yöresel yemeklerini tamamlayan içeceklerin de oldukça önemli bir yeri vardır. Yörede içecekler, bazen bir hoş geldin ikramı olurken bazen de bir sohbetin başlangıcı veya özel bir buluşmanın odak noktası şeklinde karşımıza çıkabilmektedir. Bu çalışmada yöreye özgü mirra, menengiç kahvesi, nar şerbeti, gibi içecekler araştırılarak geleneksel hazırlanma tekniklerinin belirlenmesi, toplumdaki öneminin ortaya konması ve tanıtılması amaçlanmıştır. Böylece geleneksel içeceklerimizin unutulmaması için literatüre de katkı sağlanmış olacaktır. Çalışma kapsamında kişisel görüşmeler ve literatür taramaları yapılarak ürün çeşitleri, hazırlanış teknikleri ve içerikleri belirlenmiştir. Güneydoğu Anadolu’da içeceklerin, yalnızca yemeklerin tamamlayıcısı olmadığı, aynı zamanda kadim sosyal ve kültürel hayatın bir parçası olarak rol aldığı, bölgedeki misafirperverlik anlayışının temel taşlarından biri olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güneydoğu, Gastronomi, Geleneksel, İçecek, Şerbet

THE PLACE AND IMPORTANCE OF BEVERAGES IN SOUTHEAST ANATOLIA GASTRONOMY

Abstract

The Southeastern Anatolia Region is an important region with a reputation not only in Turkey but also worldwide for its gastronomic culture and richness. In the formation of the region's unique culinary flavors, spices and cooking techniques as well as the beverages that complement the local dishes have a very important place. Local beverages not only harmonize with the food culture and complement the taste of the food but also have an important place in terms of the hospitality understanding known in the region. In Southeastern Anatolia, beverages are not only complementary to meals but also play a role as a part of social and cultural life. Serving traditional drinks while welcoming guests is one of the cornerstones of the understanding of hospitality in the region. Specialty coffees and beverages drunk on special occasions and ceremonies have become part of traditional rituals. Special coffees and beverages consumed on special occasions and ceremonies have become a part of traditional rituals. In the region, beverages can sometimes be a welcome treat, and sometimes they can be the start of a conversation or the focal point of a special meeting. Among the beverages specific to the region, mirra, pistachio coffee, pomegranate sherbet, licorice sherbet are the first ones that come to mind and are served at various events and when hosting guests.

Anahtar Kelimeler: Şanlıurfa, Gastronomy, Traditional, Beverage, Sherbet

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

TOUR GUIDES AND NATURE-BASED GUIDES' INTERPRETATION, A THEME-BASED ANALYSIS APPROACH, THE CASE OF THE AJLOUN FOREST RESERVE IN JORDAN

Prof. Abdelkader ABABNEH

Yarmouk University, abdelkader@yu.edu.jo

Abstract

There is a scarcity of research on tour guides and nature-based tourism interpretive themes in natural protected areas at both the international and local levels. Academic research, in particular, has not examined what interpretive themes nature-based tour guides deliver while guiding tourists in protected areas. Thereby, the goal of this research is to investigate and analyze the interpretive themes told by nature-based tourism tour guides at the Ajloun Forest Reserve in Jordan. The research used an explorative research design guided by a critical qualitative approach employing different ethnographic fieldwork-based techniques. The fieldwork techniques were developed to improve understanding of the context of thematic interpretation provided by tour guides while on tour. Participating in on-site guided tours, taking field notes, making observations, and conducting interviews are all examples of in-depth approaches to exploring and understanding the thematic interpretation communicated by nature-based guides. Collected data were compiled, refined, categorized, compared, and synthesized in order to investigate the recurring interpretive themes. The results consist of three broad themes in relation to guides' interpretation including fauna and biodiversity, wildlife and the host community-products and engagement. This research would improve our knowledge of tourism interpretive themes in natural protected areas as presented by nature-based guides and make a significant contribution to the local and international tourism literature. Additionally, the management of tour guiding in protected areas would benefit from the study's findings.

Keywords: Nature-Based Tour guides, Thematic Interpretation, Ajloun Forest Reserve, Jordan

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

GASTRODİPLOMASİDE FÜZYON MUTFAĞININ ROLÜ: KÜLTÜREL ALGILAR ÜZERİNE KOSOVATÜRKİYE KARŞILAŞTIRMALI BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Ceyhun UÇUK

Gaziantep Üniversitesi, ceyhunucuk@gmail.com

Doktora Öğrencisi Çağın ÇEVİK

İstanbul Üniversitesi, cagin.cevik@ogr.iuc.edu.tr

Doktora Öğrencisi Onurcan ARMAN

Deakin University, onurcanarman132@gmail.com

Özet

Füzyon mutfağı, farklı kültürlerden gelen malzemeleri, pişirme tekniklerini ve lezzetleri harmanlayarak oluşturulan bir gastronomi yaklaşımıdır. Ancak bireylerin gastrodiplomasi bağlamında füzyon mutfağına ilişkin algıları hakkında çok az şey bilinmektedir. Füzyon mutfağının gastrodiplomasiadaki rolü hakkında yeni bakış açıları sağlamak amacıyla bu çalışma iki farklı kültürde (Kosova ve Türkiye) bireylerin füzyon mutfağına ilişkin algılarını ve bu algıların kültürel geçmiş, eğitim düzeyi ve yaş tarafından nasıl şekillendirildiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Toplam 451 katılımcı, füzyon mutfağına ilişkin tercih puanları ve füzyon mutfak deneyimlerinin metaforik açıklamaları hakkında çevrimiçi yapılandırılmış bir anketi tamamladılar. Sonuçlar daha yüksek eğitim düzeyine sahip, daha genç yaşta olan, çok yüksek gelir grubuna ait olan ve Hristiyan bireylerin füzyon mutfağına yönelik tercih puanlarının diğerlerinden daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak, farklı kültürel geçmişler arasında füzyon mutfağı tercih puanlarında önemli bir farklılık tespit edilmemiştir. Metafor analizi, bireylerin çeşitli kültürlerden gelen lezzetleri tatma deneyimini hem değerli hem de zenginleştirici olarak gördüğünü göstermektedir. Bunlara ek olarak kalite ve tat en sık vurgulanan kelimelerdi ve bu da füzyon mutfağın deneyimindeki önemli rollerini göstermektedir. Bu bulgular, bireylerin farklı kültürlerdeki füzyon mutfağı algılarına ve bu algıların kültürel geçmiş, eğitim düzeyi ve yaş tarafından nasıl aracılık edildiğine dair kanıt sağlaması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Gastrodiplomasi, Füzyon Mutfak, Kültürlerarası Karşılaştırma

THE ROLE OF FUSION CUISINE IN GASTRODIPLOMACY: A KOSOVO- TÜRKİYE COMPARATIVE STUDY ON CULTURAL PERCEPTIONS

Abstract

Fusion cuisine is a gastronomic approach created by blending ingredients, cooking techniques and flavours from different cultures. However, little is known about individuals' perceptions of fusion cuisine in the context of gastrodiplomacy. In order to provide novel insights on the role of fusion cuisine in gastrodiplomacy, this study aimed to examine individuals' perceptions of fusion cuisine in two diverse cultures (Kosovo and Türkiye) and how these perceptions were shaped by cultural background, education level, and age. A total of 451 participants completed an online structured questionnaire about their preference scores for fusion cuisine and the metaphorical descriptions of their fusion culinary experiences. The results revealed that individuals with higher education levels, younger age, belonging to the very high income group, and Christians exhibited higher preference scores for fusion cuisine than others. However, there were no significant differences in fusion cuisine preference scores across different cultural backgrounds. Moreover, the metaphor analysis indicated that individuals considered the experience of tasting flavours from various cultures as both valuable and enriching. Additionally, quality and taste were the most frequently emphasised words, showing their important role in fusion cuisine experiences. These findings provide evidence of individuals' perceptions of fusion cuisine in diverse cultures and how these perceptions are mediated by cultural background, education level, and age.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Keywords: GastrodiploMACy, Fusion Cuisine, Cross-Cultural Comparison

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

ETHICAL CONSUMPTION IN TOURISM: A STUDY OF IRANIAN TRAVELERS' PREFERENCES

Dr. Mohammadreza SALEHI

University Of Tehran, mohammad.r.salehi@ut.ac.ir

Abstract

Despite growing global interest in ethical tourism, scant research has examined this phenomenon in Iran. This study aims to investigate the extent to which Iranian tourists are willing to adopt ethical products (e.g., eco-friendly accommodations, fair-trade handicrafts, locally sourced meals) and the factors influencing their choices. Employing a mixed-methods approach, we collected quantitative data through a survey of 200 Iranian travelers with stratified random sampling and qualitative insights from 10 in-depth interviews with key stakeholders (e.g., tourists, and tour operators). Quantitatively, we used regression analysis to assess the impact of drivers (e.g., environmental awareness, religious values) and barriers (e.g., price sensitivity, limited availability). Qualitatively, thematic analysis revealed underlying motivations and perceptions. Integration of findings through triangulation demonstrated that while younger, educated travelers actively seek ethical options, widespread adoption is constrained by infrastructural gaps and low market readiness. This study contributes to the underexplored field of ethical tourism in the Middle East, offering empirical evidence from Iran and highlighting actionable strategies for policymakers (e.g., awareness campaigns) and businesses (e.g., supply-chain enhancements) to foster sustainable tourism development.

Keywords: Ethical Tourism, Iran, Sustainable Travel, Consumer Behavior, Ethical Products

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

THE HIDDEN INFLUENCE: TOUR GUIDES AS DRIVERS OF SUSTAINABLE CONSUMPTION PATTERNS

Dr. Mohammadreza SALEHI

University Of Tehran, mohammad.r.salehi@ut.ac.ir

Dr. Maryam Kazemi NAJAFABADI

Shahid Beheshti University, maryamkazemi.na@gmail.com

Abstract

Tour guides have long been recognized as cultural intermediaries, yet their potential to shape sustainable consumption behaviors remains an understudied dimension of ethical tourism. This research investigates how guides in Iran consciously or unconsciously influence tourists' purchasing decisions, from selecting locally made handicrafts to choosing low-impact services. By examining the narratives, recommendations, and implicit cues employed by guides, the study reveals the mechanisms through which these professionals become invisible architects of tourist consumption patterns. The study employs a qualitative framework, combining observational data from guided tours across cultural, ecological, and urban tourism contexts with in-depth interviews featuring both guides and tourists. Findings suggest that guides employ three key strategies to steer consumption: the embedding of ethical values within historical storytelling, the strategic framing of certain products as embodiments of cultural authenticity, and the subtle discouragement of mass-produced alternatives. Notably, these techniques emerge organically rather than through formal training, highlighting a disconnect between institutional guide education and real-world sustainability practices. Challenges identified include commercial pressures to promote certain vendors, the lack of standardized ethical criteria for recommended products, and occasional resistance from tourists accustomed to conventional consumption patterns. The study concludes by proposing a paradigm shift in guide certification programs to amplify this hidden influence, suggesting that professional training should explicitly address ethical consumption facilitation alongside traditional competencies like historical knowledge and crowd management.

Keywords: Tour Guiding, Sustainable Consumption, Ethical Influence, Behavioral Nudges, Tourism Pedagogy

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM KAPSAMINDA TAŞIMA KAPİSİTESİ

Prof. Dr. Meryem SARMIRKAŞ KOMŞU

Mersin Üniversitesi, msamirkas@mersin.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Arzu GÜRGENÇ

Mersin Üniversitesi, arzgrgnc.928@gmail.com

Özet

1970'li yıllara kadar doğal kaynakların sınırsız olduğu varsayımı üzerine inşa edilen kalkınma politikalarında üretimi arttırarak ekonomik büyümeyi gerçekleştirmek öncelikli hedefler arasındaydı. Ekonomik büyüme ve kalkınma hedefleri gerçekleştirmeye çalışılırken insanlığın en önemli zenginlik kaynağı olan çevre, dikkate alınmadan büyüme politikaları izlenmiştir. Bilinçsiz kullanılan sınırlı doğal kaynaklar hem kaynakların azalmasına hem de doğal çevrenin tahrip edilmesine ve çevre kirliliği sorunlarına neden olmuştur. Bu sorunların çözümünde genellikle geçici önlemler alınması doğal kaynakların tahrip edilmesi, tükenmesi ve çevre kirliliği ilgili sorunları yerel ölçekli sorun olmaktan çıkartıp uluslararası önlem alınması gereken küresel sorunlar haline getirmiştir. Çevresel sorunların oluşumuna katkı sağlayan sektörlerden biri de dünyada olumlu ekonomik etkileri ile ön plana çıkan turizm sektörüdür. Turizm sektörünün ekonomik, sosyal, kültürel olumlu etkilerinin yanında özellikle çevre üzerinde yaratmış olduğu negatif etkileri söz konusudur. Turizm destinasyonlarında plansız ve kontrolsüz gelişim kıt kaynakların tükenmesine yada bozulmasına neden olmaktadır. Bu nedenle turizm faaliyetlerden etkilerinden olumlu bir biçimde yararlanabilmek ve kaynakların etkin kullanılması için sürdürülebilir turizm uygulamalarından ve taşıma kapasitesinden yararlanmak gerekir. Sürdürülebilirliğin önemli araçlarından biri olan taşıma kapasitesi sürdürülebilir turizm açısından oldukça önemlidir. Doğal çevrenin korunması ve devamlılığı, misafir memnuniyeti ve gelecek nesillere daha yaşanılır bir ortam bırakmak için taşıma kapasitelerinin belirlenmesi zorunluluk oluşturmaktadır. Taşıma kapasitesi en genel tanımıyla bir arazinin kaldırabileceği en yüksek ziyaretçi kullanım seviyesini göstermektedir. İkincil verilere dayalı bu çalışmanın amacı sürdürülebilir turizm kapsamında taşıma kapasitesini ve türlerini açıklamaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilir Turizm, Taşıma Kapasitesi

Carrying Capacity in the Scope of Sustainable Tourism

Abstract

Until the 1970s, development policies based on the assumption that natural resources were unlimited included increasing production and achieving economic growth among the primary goals. While trying to achieve economic growth and development goals, growth policies were pursued without considering the environment, which is humanity's most important source of wealth. Unconsciously used limited natural resources have caused both the depletion of resources and the destruction of the natural environment and environmental pollution problems. In the solution of these problems, temporary measures are usually taken, and the problems of destruction, depletion and environmental pollution of natural resources have transformed from local problems to global problems requiring international measures. One of the sectors contributing to the formation of environmental problems is the tourism sector, which stands out with its positive economic effects in the world. In addition to the positive economic, social and cultural effects of the tourism sector, there are especially negative effects it creates on the environment. Unplanned and uncontrolled development in tourism destinations causes the depletion or deterioration of scarce resources. Therefore, in order to benefit positively from the effects of tourism activities and to use resources effectively, it is necessary to benefit from sustainable tourism practices and carrying capacity. Carrying capacity, which is one of the important tools of sustainability, is very important in terms of sustainable tourism. The determination of carrying capacities is a necessity for the protection and continuity of the natural environment, guest satisfaction and to leave a more livable environment for future generations. Carrying capacity,

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

in its most general definition, indicates the highest visitor usage level that a land can support. The aim of this study based on secondary data is to explain the carrying capacity and its types within the scope of sustainable tourism.

Keywords: Sustainability, Sustainable Tourism, Transportation Gate

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

VAN YYÜ UYGULAMA OTELİ VE KONUKEVİ İÇİN TASARIM ÖNERİLERİ: VAN YYÜ MİMARLIK 3. SINIF 2019 VE 2023 STÜDYO ÇALIŞMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Güler ÖZYILDIRAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, gulerozyildiran@hotmail.com

Öğr. Gör. Mustafa CEM ÇANKAYA

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, mustafacemcankaya@yyu.edu.tr

Mimar Faruk KARAGÜLLE

Serbest Mimar, karagullefaruk@gmail.com

Arş. Gör. Abdullah YÜCEL

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, abdullahyucel@yyu.edu.tr

Özet

Üniversitelerin konuk evleri ve turizm otelcilik okullarına bağlı uygulama otelleri, turizm yapılarının akademik ortamda bulunan önemli yapı gruplarıdır. Bu yapılar, başta kongre turizmine ve bilim insanlarının konaklamasına hitap etmektedir. İlave olarak, turizm okullarının bulunduğu ortamlar, turizme yönelik eğitim almakta olan öğrenciler için önemli uygulama mekânlarıdır.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (Van YYÜ) Mimarlık Bölümü 3. Sınıf tasarım stüdyosunda, her dönem başka bir proje konusu öğrencilere tasarım problemi olarak sunulmaktadır. 15 Haftalık eğitim süreci sonucunda, öğrenciler dönem boyunca aldığı kritikler doğrultusunda projelerini tasarlamaktadır. Mimarlık öğrencilerine, gerçek yer ve gerçek kullanıcılara yönelik sunulan tasarım problemi, yapı fonksiyonu ve bağlamı hakkında en uygun araştırma yöntemlerini izlemeye ve en ideal çözümleri bulmaya yönlendirmektedir. Bu kapsamda, 2019 bahar döneminde “Van YYÜ Turizm Otelcilik Okulu ve Uygulama Otel”, 2023 güz döneminde de “Van YYÜ Konuk Evi” dönem projesi olarak çalışılmıştır. 2019 bahar döneminde çalışmaların en başında, kampüste proje için en uygun arazi seçimi ve bina ihtiyaç programının hazırlanması yer almaktadır. Yayaları kültür kongre merkezine yönlendirecek şekilde allenin doğu ucunda, doğu yurtlar bölgesinin güneyinde, göl manzaralı eğimli alan, bu proje kapsamında en uygun yer olarak tespit edilmiştir. Okul, otel ve pansiyon fonksiyonlarının tek bir yapı kompleksinde çözülmesi istenmiş, bağlama uygun ortak sosyal alanlar da projeye eklenmiştir. Bu kapsamda öğrenciler tarafından 50 proje tamamlanmıştır. 2023 Bahar döneminde ise ileride kampüste yapılabilecek uygulama otelinden bağımsız olarak, mevcut konuk evinin sahildeki konumunda butik otel tarzında yeniden tasarlanması üzerinde çalışılmıştır. Mevcut konuk evi, konumu ve boyutları itibarıyla, kampüs planında önemli bir öge iken, mevcut yapı yerine daha nitelikli mimarisi olan bir yapı yapılması gerekliliği üzerinde durulmuştur. Göl kenarında konumu ile güney cephesinde ve doğu cephesinde çok özel göl manzarasına sahipken, mevcut odaların bundan yeterince istifade edemiyor olması, mevcut boyutlarda daha fonksiyonel çözümlerin mümkün olması, yapının ek restoran binasıyla, yakın çevresiyle ve kampüsle ilişkisinin yeterince sağlam kurulamaması, öğrencilere sunulan tasarımın probleminin ana unsurlarından olmuştur. Bu kapsamda öğrenciler tarafından 19 proje tamamlanmıştır.

Bu çalışma, Van YYÜ Mimarlık 2019 ve 2023 yıllarında gerçekleştirilen üçüncü sınıf stüdyo çalışmaları kapsamında, Van YYÜ yerleşkesine yönelik uygulama oteli ve konukevi tasarımlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Tasarım araştırmasına ve farklı tasarım önerilerine odaklanmaktadır. Çalışma, Van YYÜ yerleşkesi için turizm yapılarının nerede ve nasıl olabileceğine dair fikirler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mimari tasarım, Mimarlık eğitimi, Turizm Yapıları, Turizm Okulları, Üniversite Kampüsü

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

DESIGN SUGGESTIONS FOR VAN YYU TOURISM APPLICATION HOTEL AND GUEST HOUSE: VAN YYU ARCHITECTURE THIRD-YEAR STUDIO WORKS IN 2019 AND 2023

Abstract

Guest houses of universities and practice hotels affiliated to tourism and hotel management schools are important building groups of tourism structures in the academic environment. These structures primarily appeal to congress tourism and the accommodation of scientists. In addition, the environments where tourism schools are located are significant practice places for students who are studying tourism.

In the Department of Architecture in Van Yüzüncü Yıl University (Van YYU), a project topic is presented as a design problem to the students for each semester. As a result of the 15-week training process, students design their projects in line with the criticisms they receive throughout the semester. It directs architecture students to follow the most appropriate research methods and to find the most ideal solutions about the design problem. In this context, "Van YYU Tourism and Hotel Management School and Application Hotel" in the spring semester of 2019 and "Van YYU Guest House" in the fall semester of 2023 were worked on as a term project in the third-year design studio. In 2019, the studio works initially focused on selecting the most suitable land for the project on campus and the preparation of the building requirement program. The area at the east end of the alle was selected as the most suitable place within the scope of this project. It is a sloping area with a lake view at the south of the eastern dormitories region. The functions of the school, hotel and hostel were requested to be solved in a single building complex, and related social spaces were added to the project. In this context, 50 projects were completed by the students. In 2023, the studio works focused on the redesign of the existing guest house in the style of a boutique hotel in its location on the lake side. Although the existing guesthouse is an important element in the campus plan due to its location and dimensions, a building with a more qualified architecture is needed instead of the existing structure. The students aimed to design better relationship with the context and achieve better functional results.

This study aims to examine the designs of application hotel and guest house for Van YYU campus, within the scope of Van YYU Architecture third-year studio works in 2019 and 2023. It focuses on the design research and the different design suggestions. The study provides ideas on where and how tourism structures can be for the Van YYU campus.

Keywords: Architectural Design, Architectural Education, Tourism Buildings, Tourism Schools, University Campus

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

GELENEKSEL EL SANATLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ İÇİN TASARIM ÖNERİLERİ: VAN YYÜ MİMARLIK 3. SINIF 2024 STÜDYO ÇALIŞMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Güler ÖZYILDIRAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, gulerozyildiran@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Yaşar SUBAŞI DİREK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, yasarsu@yyu.edu.tr

Arş. Gör. Abdullah YÜCEL

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, abdullahyucel@yyu.edu.tr

Özet

Geleneksel el sanatları ürünleri ve bunların üretim süreçleri somut olmayan kültürel mirasın önemli bir parçasıdır. Üniversitelerin geleneksel el sanatları araştırma ve uygulama merkezleri, bu alanda yapılmış önemli ürünleri toplayıp kayıt altına almak, üretim süreçlerini araştırıp geliştirmek, bu alanda yeni zanaatkarlar yetiştirilmesi ile üretimin sürdürülmesini sağlamak, sergiler ve etkinliklerle ziyaretçilere tanıtmak gibi önemli görevleri üstlenmektedirler. Turizm açısından da direkt veya dolaylı olarak katkı sağlamaktadırlar.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (Van YYÜ) Mimarlık Bölümü 3. sınıf tasarım stüdyosunda, 2024 güz döneminde “Van YYÜ Geleneksel El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi” dönem projesi olarak çalışılmıştır. 15 Haftalık dönemin ilk yarısında Van ve yakın çevresinin geleneksel el sanatları üzerine araştırmalar yapılmıştır. Bu kapsamda, halı, kilim, dokuma, savat (gümüş işçiliği) ve seramik konularına odaklanılmıştır. Dönemin ikinci yarısı da merkez için ihtiyaç programı oluşturulmasına, Van YYÜ kampüsünde yer seçimi ve tasarım önerilerinin geliştirilmesine ayrılmıştır. Bu araştırma, “Geleneksel El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi” için Van YYÜ Mimarlık 3. sınıf stüdyosundaki tasarım araştırması sürecini ve ortaya çıkan farklı tasarım önerilerini incelemeyi hedeflemektedir.

Çalışmaların en başında Van geleneksel el sanatları hakkında bilgi almak için Van YYÜ’nin ilgili birimlerine ziyaretler ve etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, eski Hayvan Hastanesi binasını kullanmakta olan “Van YYÜ Türk El Sanatları Uygulama ve Araştırma Merkezi” incelenmiştir. Merkezde yer alan “halı, kilim, dokuma ve savat” birimleri ve ilgili sergi alanları incelenmiştir. İkinci aşamada “Van YYÜ Seramik Uygulama ve Araştırma Merkezi” incelenmiştir. Henüz binası bulunmayan bu merkez ve seramik üretimi hakkında bilgi almak için Van YYÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Seramik Atölyesi ziyaret edilmiştir, kil çeşitleri ve seramik üretim aşamaları örnekler ile incelenmiştir. Eğitim Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi’nin beraber düzenlediği “Van Müzesi Seramik Figürinlerin Kil Yorum Atölyesine” katılan stüdyo öğrencileri, Van Müzesi’ndeki tarihi eserlerdeki figürleri uzmanlar eşliğinde inceledikten sonra kendilerine verilen kil ile figürleri yeniden yorumlamışlardır. Böylece bir yandan Van ve yakın çevresine ait tarihi eserlerdeki figürleri tanıırken, diğer yandan Van YYÜ yerleşkesi ve Bardakçı Mahallesi’nden çıkarılan Bardakçı kilini ve seramik yapımındaki kullanımını deneyimleyerek öğrenmişlerdir.

Çalışma sonunda, kampüste seçilen 3 farklı alanda, toplam 15 farklı öğrenci projesi hazırlanmıştır. Beş farklı el sanatının atölyelerini ve ilgili birimlerini kendilerine has üretim sürecine uygun ele almak ve merkezi kullanacak farklı kullanıcı gruplarının (araştırmacılar, eğitim verenler, eğitim alanlar ve ziyaretçiler) merkezi fonksiyonel olarak kullanabilmesini sağlamak, öğrencilere sunulan tasarımın probleminin ana unsurlarından olmuştur. Atölye birimlerine ilave olarak, sergi salonları, seminer salonu, hediyelik eşya satış, kafeterya gibi ortak alanlar da yer almaktadır. Çalışma, Van geleneksel el sanatlarına odaklanırken, Van YYÜ yerleşkesinde araştırma ve uygulama merkezinin nerede ve nasıl olabileceğine dair fikirler sunmaktadır.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

Anahtar Kelimeler: Mimari Tasarım, Mimarlık Eğitimi, Geleneksel El Sanatları, Seramik, Savat

DESIGN SUGGESTIONS FOR TRADITIONAL HANDICRAFTS RESEARCH AND APPLICATION CENTER: VAN YYU ARCHITECTURE THIRD-YEAR STUDIO WORKS IN 2024

Abstract

Traditional handicraft products and their production processes are a significant part of the intangible cultural heritage. Traditional handicrafts research and application centers of universities undertake significant tasks such as collecting and recording important products made in this field, researching and developing production processes, ensuring the continuation of production by training new craftsmen in this field, and introducing them to visitors through exhibitions and events. They also contribute directly or indirectly in terms of tourism.

In the 3rd year design studio of the Department of Architecture of Van Yüzüncü Yıl University (Van YYU), the term project of the 2024 fall semester of was "Van YYU Traditional Handicrafts Research and Application Center". The term had a 15-week period. In the first half of the term, research studies were carried out on the traditional handicrafts of Van and its surroundings. In this context, the focus was on carpets, rugs, weaving, niello (silverwork) and ceramics. The second half of the semester was devoted to the creation of requirements program for the center, the selection of sites and the development of design proposals on the Van YYU campus. This research aims to examine the design research process and different design proposals in the 3rd year studio of Van YYU Architecture for the "Traditional Handicrafts Research and Application Center".

At the beginning of the studies, visits and activities were carried out to the relevant units of Van YYU in order to get information about Van traditional handicrafts. In this context, the "Van YYU Turkish Handicrafts Application and Research Center", which uses the old Animal Hospital building, was examined. The "carpet, rug, weaving and niello" units and related exhibition areas were examined. In the second stage, "Van YYU Ceramics Application and Research Center" was examined. In order to get information about this center, which does not have a building yet, and ceramic production, Ceramics Workshop in Van YYU Faculty of Education, Department of Fine Arts Education was visited, clay types and ceramic production stages were examined with examples. The students participated in the "Clay Interpretation Workshop of Ceramic Figurines in the Van Museum" which was organized jointly by the Faculty of Education and the Faculty of Fine Arts. They examined the figures in the historical artifacts in the Van Museum. The students reinterpreted them with the clay. Thus, on the one hand, they got to know the figures in the historical artifacts of Van and its surroundings, on the other hand, they experienced making ceramics with the Bardakçı clay, which was extracted from the Van YYU campus and Bardakçı District, and they used in.

At the end of the study, three different areas were selected on campus, and a total of 15 different student projects were prepared. Handling the workshops and related units of five different handicrafts in accordance with their unique production process and ensuring that different user groups (researchers, trainers, trainees and visitors) can use the center functionally have been the main elements of the design problem presented to the students. In addition to the workshop units, there are also common areas such as exhibition halls, seminar hall, souvenir sales, and cafeteria. While the study focuses on traditional handicrafts in Van, it provides ideas on where and how the research and application center could be located in the Van YYU campus.

Keywords: Architectural Design, Architectural Education, Traditional Handicrafts, Ceramics, Niello

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

BİTLİS NEMRUT VOLKANİK DAĞI JEODİNAMİK RİSKLERİNİN TURİZM İLİŞKİSİNİ ARAŞTIRMA

Savaş GÜLTEKİN

Bitlis Eren Üniversitesi, sgultekin@beu.edu.tr

Özet

Bitlis Nemrut Volkanik dağı, Doğu Anadolu Bölgesi'nin aktif tektonik kuşağında yer alan ve Holosen döneminde (yaklaşık son 10.000 yıl) belli aralıklarla patlamalar gerçekleştiren genç bir stratovolkandır. Ancak son 500 yıldır hiç patlama gerçekleştirilmemiş olan Nemrut Volkanik dağı, jeotermal aktiviteleri ve sismik izleri nedeniyle "uyuyan bir dev" olarak nitelendirilmektedir. Bu çalışma, Bitlis Nemrut Volkanik dağının jeolojik risklerini bilimsel veriler ışığında araştırarak turizm ve bölgesel kalkınma açısından ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ayrıca sürdürülebilir bütünlük risk yönetimi ve ekoturizm entegrasyonu hedeflenmektedir. Afro-Arap ve Avrasya levhalarının çarpışma hattında yer alması, bölgedeki sismik aktivite göstergeleri, gaz çıkışları ve hidrotermal sistemler, Nemrut Volkanı'nın hâlen aktif olduğunu ortaya koymaktadır. Krater gölünün etrafındaki termal anomaliler ve yüzey deformasyonları diğer potansiyel riskleri işaret etmektedir. Çalışmada, jeolojik haritalama, sismik veriler ve uydu görüntülerinden faydalanılarak Nemrut Volkanik dağının jeodinamik risk durumu değerlendirilmiştir. Ayrıca krater gölü, mevcut termal kaynaklar ve lav platolarının turizm potansiyeli, ekoturizm ve jeopark ilişkisi açısından incelenmiştir. Bölgedeki turizm altyapısı değerlendirildiğinde, konaklama kapasitesinin ve ulaşım imkânlarının geliştirilebilir olduğu sonucuna varılmıştır. Nemrut Volkanik dağının iyi seçilmiş stratejilerle uluslararası bir merkeze dönüşebileceği imkanlar dahilindedir. Sürdürülebilir kalkınma için erken uyarı sistemlerinin kurulması, altyapının iyileştirilmesi ve gelişim hedeflerinin korunması gerekmektedir. Jeotermal kaynakların ısınma ve enerji üretimi gibi alanlarda proaktif kullanılması, bölgesel ekonomiye katkı sağlayabilecek alternatifler arasında yer almaktadır. Ayrıca, yerel halkın aktif turizm süreçlerine entegrasyonu ve kültürel mirasın tanıtılıp korunması, sosyoekonomik dengenin geliştirilmesi açısından kritik öneme sahiptir. Bu çalışma, multidisipliner veriler ışığında Nemrut Volkanik dağının risk ve fırsat dengesini yönetmeye yönelik politika önerileri geliştirerek bilimsel araştırmalar ile turizm planlaması arasındaki ilişkiyi yapılandırmayı hedeflemektedir.

Anahtar kelimeler: Nemrut volkanik dağı, Jeodinamik riskler, Ekoturizm, Sürdürülebilir kalkınma, Jeopark.

INVESTIGATING THE RELATIONSHIP BETWEEN GEODYNAMIC RISKS AND TOURISM AT BİTLİS NEMRUT VOLCANIC MOUNTAIN

Abstract

Bitlis Nemrut Volcanic Mountain, located in the active tectonic belt of the Eastern Anatolia Region, is a young stratovolcano that has experienced intermittent eruptions during the Holocene period (approximately the last 10,000 years). However, having had no eruptions in the past 500 years, Nemrut Volcanic Mountain is referred to as a "sleeping giant" due to its geothermal activities and seismic traces. This study aims to investigate the geological risks of Bitlis Nemrut Volcanic Mountain in light of scientific data, highlighting its implications for tourism and regional development. It also targets sustainable integrated risk management and ecotourism integration. Positioned at the collision zone of the Afro-Arabian and Eurasian plates, the region exhibits seismic activity indicators, gas emissions, and hydrothermal systems, all of which suggest that Nemrut Volcano remains active. Thermal anomalies around the crater lake and surface deformations point to other potential risks. The study assesses the geodynamic risk status of Nemrut Volcanic Mountain using geological mapping, seismic data, and satellite imagery. Additionally, the tourism potential of the crater lake, existing thermal springs, and lava plateaus has been examined in terms of ecotourism and geopark relationships. An evaluation of the region's tourism infrastructure indicates that accommodation capacity and transportation facilities could be improved. With well-chosen strategies, Nemrut Volcanic Mountain has the potential to become an international hub. For sustainable

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

development, the establishment of early warning systems, infrastructure improvements, and the preservation of development goals are essential. The proactive use of geothermal resources for heating and energy production is among the alternatives that could contribute to the regional economy. Furthermore, integrating the local population into active tourism processes and promoting and preserving cultural heritage are of critical importance for enhancing socioeconomic balance. This study aims to develop policy recommendations for managing the balance of risks and opportunities at Nemrut Volcanic Mountain based on multidisciplinary data, structuring the relationship between scientific research and tourism planning.

Keywords: Nemrut Volcanic Mountain, Geodynamic Risks, Ecotourism, Sustainable Development, Geopark.

IWACT'25
9th INTERNATIONAL WEST ASIA CONGRESS OF TOURISM
RESEARCH
15-17 MAY 2025
BİTLİS, TÜRKİYE

ARIN (SODALI) GÖLÜ (BİTLİS) KUŞ FAUNASI ve ORNİTO TURİZM POTANSİYELİ

Prof. Dr. Atilla DURMUŞ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, atilla@yyu.edu.tr

Doç. Dr. Hümeysra NERGİZ UYAR

Bitlis Eren Üniversitesi, hnergiz@beu.edu.tr

Özet

Van Gölü Havzası'ndaki önemli kuş alanlarından biri olan Arin Gölü Van Gölü'nün kuzeyinde, Bitlis ili Adilcevaz ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. IUCN kategorilerine göre başta nesli küresel ölçekte tehlike altında bulunan dikkuyruk ördek (*Oxyura leucocephala*) ve elmabaş patka (*Aythya ferina*) olmak üzere kuş türleri için önemli bir üreme, beslenme ve korunma alanıdır. Arin Gölü'nün kuş faunasının ortaya konduğu bu çalışmada alandaki kuş gözlem faaliyetleri ve ekoturizm potansiyeli değerlendirilmiştir. Alanda tespit edilen 113 kuş türünün yerli ve yabancı ziyaretçilerin dikkatini çekecek popülasyon yoğunluğuna ve çeşitliliğine sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kuşlar, Arin Gölü, Bitlis, Avifauna, Ekoturizm

BIRD FAUNA AND ORNITHO TOURISM POTENTIAL OF ARIN (SODALI) LAKE (BİTLİS)

Abstract

Arin Lake, one of the important bird areas in the Van Lake Basin, is located in the north of Van Lake, within the borders of Adilcevaz district of Bitlis province. According to IUCN categories, it is an important breeding, feeding and protection area for bird species, especially for the globally endangered White-headed duck (*Oxyura leucocephala*) and the common pochard (*Aythya ferina*). In this study, which revealed the bird fauna of Arin Lake, bird watching activities and ecotourism potential in the area were evaluated. 113 bird species identified in the area have been found to have population density and diversity that will attract the attention of local and foreign visitors.

Keywords: Birds, Lake Arin, Bitlis, Avifauna, Ecotourism